

แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

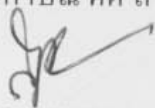
THE GUIDELINE TO DEVELOP THE COMMUNITY SERVICE
MANAGEMENT OF ACADEMIC RESOURCE CENTER
PHRANAKHON SI AYUTTHAYA RAJABHAT UNIVERSITY

MR.AUSTASIT KITTEPUNG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Arts Program in Library and Information Science
Bansomdejchaopraya Rajabhat University
Academic Year 2008

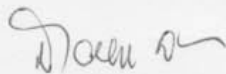
วิทยานิพนธ์ แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย
 ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
โดย นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง
สาขา บรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ (การจัดการสารสนเทศเพื่อธุรกิจ)
ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์หรรษา ศิวรักษ์
กรรมการ ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์

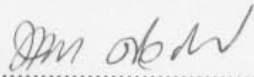

.....ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.สายหยุด จำปาทอง)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์หรรษา ศิวรักษ์)

.....กรรมการ
(ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ กุหาภินันท์)

.....กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลดดา พงศ์พัฒนโยธิน)

อรรถสิทธิ์ กิจที่พึง.(2551). แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตกรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา คณะกรรมการควบคุมรองศาสตราจารย์หรรษาศิริวัชร, ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เปรียบเทียบสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ ปีการศึกษา 2549 จำนวน 331 คน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามและแบบประเด็นคำถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทดสอบความแตกต่างด้วยค่าที(t-test) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

สภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้านพบว่าด้านสภาพการจัดบริการที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ ด้านบุคลากร และด้านความต้องการจัดบริการ ที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากรสารสนเทศด้านอาคารสถานที่ และเมื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เสนอแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนแต่ในด้าน ดังนี้ 1) **ด้านการบริการ** ควรเพิ่มเครื่องถ่ายเอกสารและจุดบริการ การทำบัตรสมาชิกและการประชาสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก 2)**ด้านบุคลากร** ควรมีการกำหนดขอบข่ายหน้าที่ให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคคลและควรมีการฝึกอบรมการให้บริการอย่างต่อเนื่อง 3)**ด้านวัสดุครุภัณฑ์** ควรจัดมูมส่วนตัวสำหรับการอ่านหนังสือหรือมูมทางด้านการใช้เสียง 4) **ด้านทรัพยากรสารสนเทศ**ควรแนะนำการใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ทุกจุดบริการและเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สืบค้น 5)**ด้านอาคารสถานที่** ควรเพิ่มรอบในการทำความสะอาดห้องน้ำ และควรมีการตกแต่งด้วยวัสดุที่เรียบง่าย 6)**ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ**ควรจัดหาคอมพิวเตอร์เพื่อให้บริการสืบค้นฐานข้อมูลต่างๆการออกแบบการเข้าถึงสารสนเทศ และการบริการบุคคลภายนอกให้สามารถใช้ได้

AUSTASIT KITTEPUNG. (2008). THE GUIDELINES TO DEVELOP THE COMMUNITY SERVICE MANAGEMENT OF ACADEMIC RESOURCES CENTER PHRANAKHON SI AYUTTHAYA RAJABHAT UNIVERSITY. MASTER THESIS, BANGKOK : GRADUATE SCHOOL, BANSOMDEJCHAOPRAYA RAJABHAT UNIVERSITY. ADVISORY COMMITTEE : ASSOCIATE PROFESSOR HANSA SIVARAKS, DR.CHIDCHAI SANANSEANG.

The purposes of the research were to: 1) study and compare the community service management and a demand for the services of Academic Resources Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University Center according to the opinions of non-university service users; and 2) suggest the guidelines for developing community service management of Academic Resources Center Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.

The sample group consisted of 331 non-university service users and 11 stakeholders in the academic year 2006. The research instruments included questionnaires and point questions. Statistical analysis was performed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test. The findings indicated the following:

Service condition and the demand for the services from the community were at a high level when they were considered as whole. However, when they were analyzed individually, facilities, information accessibility, and staff were highest regarding servicing. However, staff, information resources, and facilities were regarded highest in terms of demand for the services. Service provision and demand for services were different with a statistically significant level of .05.

The guidelines suggested by the stakeholders for developing the community service management of Academic Resources Center Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University included service, staff, materials, information resources, facilities and location, and information accessibility. 1) Regarding service, more photocopiers and service spots, membership card appliance, and public-relations should be provided to non-university service users. 2) Staff should be placed according to their abilities and they should also be trained continuously. 3) Regarding materials, private zones for reading and a discussion room should be provided. 4) Regarding information resources, instructions for using databases at all service spots should be informed. More computers should be provided. 5) Concerning facilities and location, more cleaning routines of the restrooms should be done, and simple materials should be used for decoration. 6) In terms of information accessibility, an internet, information accessibility design, and services should be provided for serving non-university service users.

Approved by Asst.Prof.Dr. Chanpen Claymukh

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้โอกาสให้คำปรึกษาและช่วยเหลือแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์หรรษา ศิวรักษ์ ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และ ดร.ชิตชัย สนั่นเสียงกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงยิ่งมณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้คำแนะนำข้อเสนอแนะในการตรวจสอบเครื่องมือและผู้ร่วมกลุ่มสนทนาทุกท่านในการจัดกลุ่มสนทนาที่ได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะจนทำให้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ คณะอาจารย์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาที่สนับสนุนทุนในการศึกษาต่อ และต้องขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ บรรณารักษ์ และผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถาม ตลอดจนผู้ร่วมงานทุกท่าน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

และสุดท้ายนี้ คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้บุพการีและครอบครัวที่พึงคนรัก และญาติพี่น้องทุกท่านที่เคารพรักสูงสุดที่ได้ให้กำลังใจจนประสบผลสำเร็จ

อรรณสิทธิ์ กิจที่พึง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๓
ประกาศคุณูปการ.....	๗
สารบัญ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๘
สารบัญแผนภูมิ.....	๘
สารบัญแผนภาพ.....	๗
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา.....	8
พัฒนาการของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา.....	20
พัฒนาการของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.....	21
แนวคิด และหลักการให้บริการ.....	23
ทฤษฎีความต้องการ.....	2 5
การบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	67
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	68

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 (ต่อ)	
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	69
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	75
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.....	77
ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.....	85
ตอนที่ 4 ข้อมูลเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.....	93
ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.....	101
ข้อมูลการร่วมกลุ่มสนทนาเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาโดยจำแนกรายด้าน....	104
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	111
สรุปผลการวิจัย.....	112
อภิปรายผลการวิจัย.....	119
ข้อเสนอแนะ.....	131
บรรณานุกรม.....	133
ภาคผนวก.....	141
ภาคผนวก ก หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	142
ภาคผนวก ข แบบสอบถามสำหรับการวิจัย.....	158
ภาคผนวก ค หนังสือเชิญเข้าร่วมกลุ่มสนทนา.....	166

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนบุคลากรของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	36
2	แสดง จำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นสิ่งพิมพ์ในสำนักวิทยบริการ.....	42
3	แสดง จำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์ในสำนักวิทยบริการ.....	42
4	สถิติการใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เดือน ตุลาคม 2548 ถึง กันยายน 2549.....	43
5	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.....	70
6	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความต้องการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.....	70
7	จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บริการจำแนกตามสถานภาพ.....	7 5
8	สภาพการจัดบริการชุมชนด้านการบริการ ของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ.....	77
9	สภาพการจัดบริการชุมชนด้านบุคลากร ของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ.....	79
10	สภาพการจัดบริการชุมชนด้านวัสดุครุภัณฑ์ ของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ.....	80
11	สภาพการจัดบริการชุมชนด้านทรัพยากรสารสนเทศ ของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ.....	81
12	สภาพการจัดบริการชุมชนด้านอาคารสถานที่ ของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ.....	82
13	สภาพการจัดบริการชุมชนด้านการเข้าถึงสารสนเทศ ของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ.....	83
14	สภาพการจัดบริการชุมชนในภาพรวม ของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ.....	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	ความต้องการจัดบริการชุมชนด้านการบริการ ของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ.....	85
16	ความต้องการจัดบริการชุมชนด้านบุคลากร ของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ.....	87
17	ความต้องการจัดบริการชุมชนด้านวัสดุครุภัณฑ์ ของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ.....	88
18	ความต้องการจัดบริการชุมชนด้านทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ.....	89
19	ความต้องการจัดบริการชุมชนด้านอาคารสถานที่ของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ.....	90
20	ความต้องการจัดบริการชุมชนด้านการเข้าถึงสารสนเทศ ของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ.....	91
21	ความต้องการจัดบริการชุมชนในภาพรวมของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ.....	92
22	ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของ สำนักวิทยบริการ ในด้านการบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ	93
23	ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของ สำนักวิทยบริการในด้านบุคลากร ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ	95
24	ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของ สำนักวิทยบริการในด้านวัสดุครุภัณฑ์ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ	96
25	ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในของ สำนักวิทยบริการในด้านทรัพยากรสารสนเทศ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ	97
26	ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของ สำนักวิทยบริการในด้านอาคารสถานที่ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
27	ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของ สำนักวิทยบริการในด้านการเข้าถึงสารสนเทศ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ..	99
28	ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของ สำนักวิทยบริการในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ.....	100
29	แสดงข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ.....	10 1
30 แ	แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการ ด้านการบริการ จากการจัดกลุ่มสนทนา.....	104
31 แ	แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการ ด้านบุคลากร จากการจัดกลุ่มสนทนา.....	105
32	แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการ ด้านวัสดุครุภัณฑ์ จากการจัดกลุ่มสนทนา.....	106
33	แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ จากการจัดกลุ่มสนทนา.....	106
34	แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนเกี่ยวกับความต้องการจัดบริการ ด้านการบริการ จากการจัดกลุ่มสนทนา.....	107
35	แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนเกี่ยวกับความต้องการจัดบริการ ด้านบุคลากร จากการจัดกลุ่มสนทนา.....	108
36	แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนเกี่ยวกับความต้องการจัดบริการ ด้านวัสดุครุภัณฑ์ จากการจัดกลุ่มสนทนา.....	108
37	แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนเกี่ยวกับความต้องการจัดบริการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ จากการจัดกลุ่มสนทนา.....	109
38	แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนเกี่ยวกับความต้องการจัดบริการ ด้านอาคารสถานที่ จากการจัดกลุ่มสนทนา.....	109
39	แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนเกี่ยวกับความต้องการจัดบริการ ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ จากการจัดกลุ่มสนทนา.....	1 10

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
---	---------------------------	---

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่	
1 ลำดับความต้องการของมนุษย์ 5 ขั้นตอน.....	26
2 แผนผังการบริการ ชั้น 1 อาคารเดิม.....	46
3 แผนผังการบริการ ชั้น 2 อาคารเดิม.....	46
4 แผนผังการบริการ ชั้น 1 อาคารบรรณราชนครินทร์.....	46
5 แผนผังการบริการ ชั้น 2 อาคารบรรณราชนครินทร์.....	47
6 แผนผังการบริการ ชั้น 3 อาคารบรรณราชนครินทร์.....	47
7 แผนผังการบริการ ชั้น 4 อาคารบรรณราชนครินทร์.....	47
8 ฐานข้อมูล IEEE Xplore.....	50
9 ฐานข้อมูล Proquest.....	51
10 ฐานข้อมูล ACM (Association for Computing Machinery).....	51
11 ฐานข้อมูล Lexis.....	52
12 ฐานข้อมูล Nexis.....	52
13 ฐานข้อมูล Wilson.....	53

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักวิทยบริการ หรือห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษานับว่าเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมการศึกษา การค้นคว้า และการวิจัยของคณาจารย์ นิสิตนักศึกษา และชุมชนในท้องถิ่น เนื่องจากสำนักวิทยบริการ หรือห้องสมุดเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา ในด้านการศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู (มาตรา 7) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547

ในปัจจุบันการศึกษาได้มุ่งให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาและค้นคว้าความรู้ต่าง ๆ จากแหล่งทรัพยากรสารสนเทศมาประกอบ และประยุกต์ใช้กับความรู้จากการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในมหาวิทยาลัยมุ่งให้ผู้เรียนใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล และรอบรู้ในวิทยาการที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ผู้เรียนต้องแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งต่าง ๆ พร้อมทั้งสามารถใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมี สำนักวิทยบริการ หรือ ห้องสมุดซึ่งเป็นแหล่งวิชาการที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะห้องสมุดเป็นที่รวมตำราวิชาการนานาชนิดที่จะอำนวยความสะดวกในการค้นคว้าหาความรู้ ดังที่ เอ็ดมุนด์ ทศนประสิทธิ์ผล (2542 : 12-13) กล่าวว่าห้องสมุดเป็นแหล่งรวมทั้งความรู้ ความบันเทิง ที่ผู้ใช้บริการสามารถเลือกสรรได้อย่างเสรีตามความต้องการ ทำให้ผู้ใช้บริการทันเหตุการณ์ ผู้ให้บริการเต็มใจบริการโดยไม่เลือกปฏิบัติ ช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและเป็นแหล่งสารสนเทศที่กว้างไกลรับใช้สังคม

สำนักวิทยบริการ หรือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ นับเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นแหล่งเก็บรวบรวมทรัพยากรทางปัญญาในรูปแบบต่าง ๆ และได้เปิดบริการมาพร้อม ๆ กับการเปิดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยตั้งแต่เริ่มต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นการให้บริการแก่ชุมชนและท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพของชุมชนในเขตความรับผิดชอบ ดังที่ ธงชัย จันทน์รุ่งเรือง (2543 : 1) กล่าวว่า การให้บริการชุมชนนอกจากจะเป็นการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ และอาชีพของประชาชนในชุมชนแล้ว ด้านสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏและผู้ปฏิบัติงาน บริการชุมชน ก็จะได้รับผลตอบแทนในลักษณะของความรู้สึกรู้สึกว่าตนเองมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และได้

เรียนรู้ต่อไปอีกว่า สิ่งที่ได้คิดหรือทำไปแล้วนั้นเมื่อได้ปฏิบัติจริงได้เกิดปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ควรแก้ไขหรือปรับปรุงอะไรอีกเป็นโอกาสได้ใช้หลักการทฤษฎีให้เกิดการปฏิบัติ อันเป็นตัวอย่างที่จะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาการเรียนการสอนดียิ่งขึ้น ฉะนั้นการบริการชุมชนจึงมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการสอนและการวิจัย เพราะการบริการชุมชนจะช่วยสนับสนุนให้การสอนและการวิจัยตรงกับสภาพความเป็นจริงในชุมชนมากที่สุด คุณภาพของบัณฑิตที่ผลิตออกไปสามารถจะรับใช้สังคมได้อย่างมีคุณภาพ

การบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการหรือห้องสมุด อาจมีปัญหาเกิดขึ้นได้เสมอ เพราะความต้องการของผู้ใช้บริการมีความแตกต่างกันตามคุณลักษณะและสถานะของแต่ละบุคคลและการบริการไม่สามารถกำหนดเป็นกฎเกณฑ์ได้ การบริการที่ดี และมีคุณภาพ สำนักวิทยบริการหรือห้องสมุด จะต้องทราบถึงศักยภาพของผู้ให้บริการ สภาพปัญหา ความต้องการ และการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ดังนั้นจำเป็นจะต้องศึกษาจากกลุ่มผู้ใช้บริการเพื่อตอบสนองผู้มาใช้บริการ ความต้องการ ปรากฏการณ์การให้บริการชุมชนของห้องสมุดมักพบสภาพปัญหาและความต้องการดังผลงานวิจัยของที ชาริณี เซาวนศิลปี (2534 : บทคัดย่อ) พบว่าปัญหาความต้องการคือ หนังสือของสำนักหอสมุดส่วนใหญ่เป็นภาษาต่างประเทศที่ยากแก่การเข้าใจ, เจ้าหน้าที่ของสำนักหอสมุดไม่เต็มใจให้บริการหรือให้บริการไม่เท่าเทียมกัน, และบริการที่ต้องการใช้มากที่สุดคือบริการถ่ายเอกสาร กรรณิการ์ ภูผารธรรม (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพและความต้องการของผู้ใช้บริการ สำนักวิทยบริการ พบว่า ผู้ใช้บริการมีความต้องการใช้วัสดุตีพิมพ์และวัสดุไม่ตีพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และวิทยานิพนธ์ รวมทั้งมีความต้องการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต, มณีรัตน์ พรกุลวัฒน์ (2543 : บทคัดย่อ) พบว่าสภาพทั่วไปของห้องสมุดในด้านอาคารสถานที่ผู้ใช้มีความเห็นว่า ห้องสมุดตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ใช้บริการได้สะดวก, ปัญหาในการใช้บริการคือระยะเวลาเปิดให้บริการน้อยเกินไปและระเบียบข้อบังคับมากเกินไป, และมีความต้องการให้ขยายเวลาการให้บริการมากขึ้น ทำให้ห้องสมุดต้องหาแนวทางการพัฒนาโดยเฉพาะห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาได้กำหนดมาตรฐานห้องสมุดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาห้องสมุดต่อไป

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาได้มีการจัดให้บริการชุมชนด้านการบริการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านอาคารสถานที่และ ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ (มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2549:17) และได้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดบริการภายในสำนักวิทยบริการ ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว และตอบสนองผู้มาใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องพัฒนาบทบาท

และการจัดบริการทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายและทันสมัยและให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มาใช้บริการและชุมชน โดยให้ทุกคนได้เข้ามาใช้ประโยชน์จากทรัพยากรห้องสมุดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานในสำนักวิทยบริการเห็นความสำคัญในการให้บริการกับชุมชนจึงมีความสนใจศึกษาสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการของชุมชนที่มาใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ซึ่งยังไม่เคยทำการศึกษามาก่อน ซึ่งผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้จะใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการมากยิ่งขึ้น และเพื่อปรับปรุงการบริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการกับความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาต่อการจัดบริการ ของสำนักวิทยบริการ ประกอบด้วย ด้านการบริการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเข้าถึงสารสนเทศ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประกอบด้วย 2 กลุ่มคือ

1. กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ในปีการศึกษา 2549 รวมทั้งสิ้น 2,398 คน

2. กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการชุมชนของ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ประกอบด้วย ผู้บริหาร สำนักวิทยบริการ เจ้าหน้าที่บุคลากรสำนักวิทยบริการ บรรณารักษ์สำนักวิทยบริการ อาจารย์ โปรแกรมวิชาบรรณารักษ์ ผู้ใช้บริการ ผู้วิจัย และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ในปีการศึกษา 2549 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ประชากรโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545:43) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 และทำการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 331 คน

กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการชุมชนของ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ผู้บริหารสำนักวิทยบริการ เจ้าหน้าที่บุคลากรสำนักวิทยบริการ บรรณารักษ์สำนักวิทยบริการ อาจารย์โปรแกรมวิชา บรรณารักษ์ ผู้ใช้บริการ ผู้วิจัย และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ทำการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 11 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดบริการชุมชน หมายถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จัดขึ้นเพื่อเข้าไปช่วยเหลือสนับสนุน เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและการช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

ด้านการบริการ หมายถึง การบริการด้านต่างๆ ที่สำนักวิทยบริการจัดให้มีบริการสำหรับผู้มาใช้บริการ เช่น บริการ ยืม-คืน บริการการอ่าน บริการหนังสือสำรอง บริการจองหนังสือ บริการวารสาร บริการสอนและแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการช่วยการค้นคว้า บริการถ่ายเอกสาร บริการใส่ตลับหมึก บริการสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ด้านบุคลากร หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานของสำนักวิทยบริการเป็นผู้ที่มีความรู้ และมีความสามารถ มีทักษะในการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ ที่ได้รับการฝึกฝนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีบุคลิกภาพดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี กิริยาจาสุภาพ การแต่งกายสุภาพและเหมาะสมตามกาลเทศะและเป็นบุคลากรของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ด้านวัสดุครุภัณฑ์ หมายถึง ของใช้ที่จำเป็นในการอำนวยความสะดวกให้กับผู้มาใช้บริการและการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ชั้นสำหรับวางหนังสือ ชั้นวางวารสาร ที่วางหนังสือพิมพ์ โต๊ะเก้าอี้สำหรับอ่านหนังสือ เคาน์เตอร์บริการยืม-คืนหนังสือ เครื่องคอมพิวเตอร์ ตู้ล็อกเกอร์รับฝากของ ตู้บัตรรายการ และของครุภัณฑ์สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ด้านทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง สื่อความรู้ที่สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้จัดหา รวบรวมจัดเก็บเพื่อให้บริการในสำนักวิทยบริการ และเพื่อช่วยเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วยวัสดุตีพิมพ์ และวัสดุไม่ตีพิมพ์ ที่จัดไว้บริการสำหรับผู้มาใช้บริการ วัสดุตีพิมพ์ประกอบด้วย หนังสือภาษาไทย หนังสือภาษาต่างประเทศ วารสาร นวนิยาย หนังสือพิมพ์ จุลสาร กฤตภาค วิทยุ วิทยานิพนธ์ บทความทางวิชาการ วัสดุไม่ตีพิมพ์ประกอบด้วย ไลต์ทัศนวัสดุ ฐานข้อมูลซีดี-รอม ฐานข้อมูลออนไลน์ และเป็นทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สถานที่ตั้งสำนักวิทยบริการตั้งอยู่ในที่ที่สะดวกในการเดินทาง ปราศจากเสียงรบกวน อากาศและแสงสว่างเพียงพอ ลักษณะอาคารเป็นอาคารเอกเทศ และคำนึงถึงประโยชน์ในการใช้สอย ความปลอดภัย ความสะดวกสบายและมีความยืดหยุ่นในการใช้อาคาร ขนาดและเนื้อที่ของสำนักวิทยบริการเพียงพอต่อการจัดวางครุภัณฑ์ อุปกรณ์ และทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการ มีการจัด-ตกแต่งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกอาคารเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้

ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ หมายถึง การกระทำใดๆ เพื่อให้ได้ทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการ เช่น การสอบถามจากเจ้าหน้าที่ การใช้เครื่องมือในการช่วยค้น เช่น บัตรรายการ หรือการสืบค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นต้น

สภาพการจัดบริการชุมชน หมายถึงระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ ต่อการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา ที่จัดบริการอยู่ในปัจจุบันในด้านการบริการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านอาคารสถานที่และ ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ

ความต้องการจัดบริการชุมชน หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ ต่อการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่ต้องการให้สำนักวิทยบริการ จัดบริการในด้านการบริการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านอาคารสถานที่และ ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ

แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวข้องของการบริการชุมชนที่ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ให้ดียิ่งขึ้น

สำนักวิทยบริการ หมายถึง ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ชุมชน หมายถึง ผู้มาใช้บริการที่ไม่ได้เป็นนักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

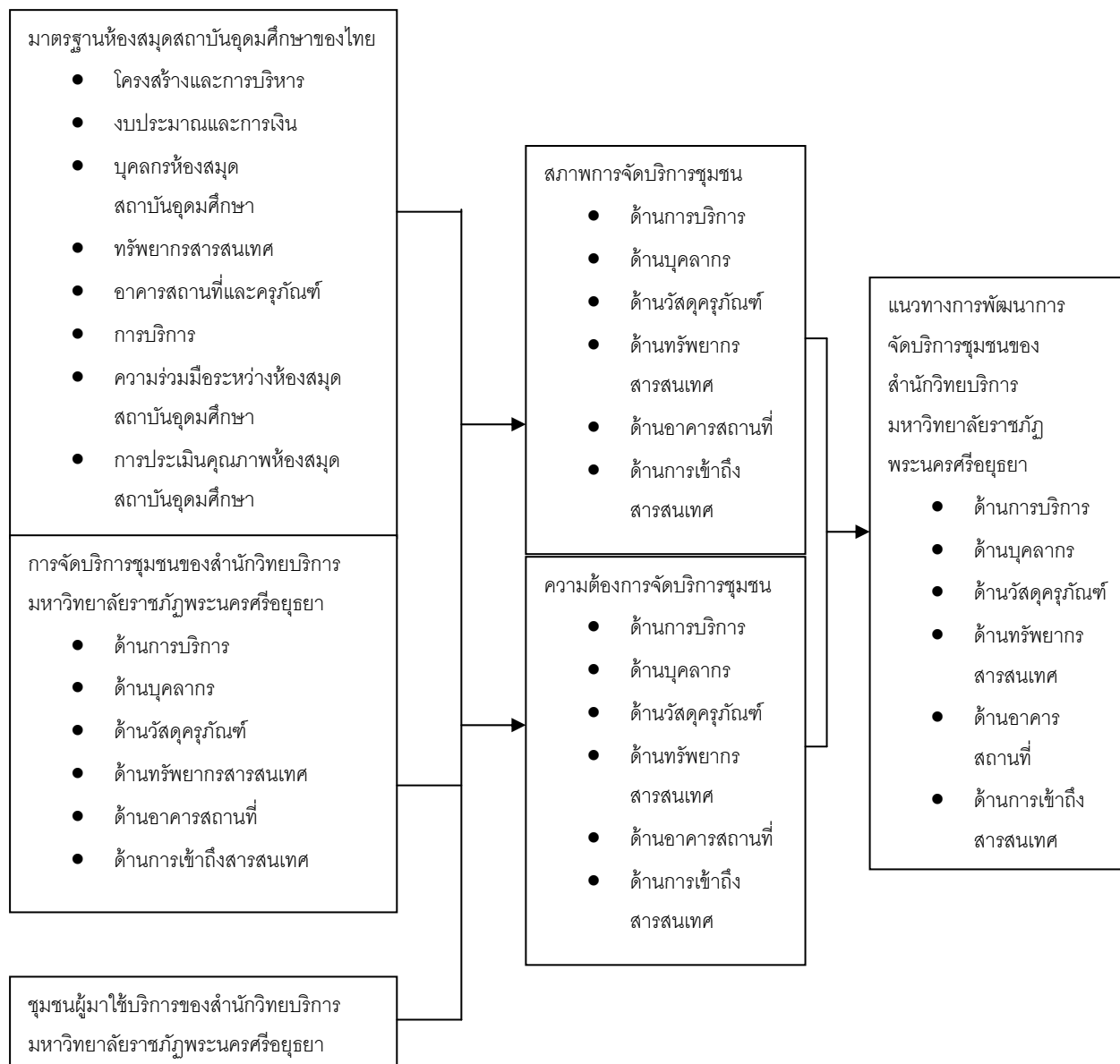
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะได้รับผลจากการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ผู้บริหาร สำนักวิทยบริการ เจ้าหน้าที่บุคลากรสำนักวิทยบริการ บรรณารักษ์สำนักวิทยบริการ อาจารย์โปรแกรมวิชาบรรณารักษ์ ผู้ใช้บริการ ผู้วิจัย และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบสภาพการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
2. ได้ทราบความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
3. ได้ทราบแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
4. ได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดบริการชุมชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป
5. นำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำเสนอแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

- 1.1 ความหมายของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
- 1.2 ความสำคัญของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
- 1.3 บทบาทของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
- 1.4 มาตรฐานของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของไทย

ตอนที่ 2 พัฒนาการของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 3 แนวคิด และหลักการให้บริการ

ตอนที่ 4 ทฤษฎีความต้องการ

ตอนที่ 5 การจัดการบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 6.1 งานวิจัยในประเทศ
- 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

1.1 ความหมายของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งเพิ่มพูนความรู้ด้วยตนเองและเป็นแหล่งค้นคว้าวิจัยขั้นสูงของนักศึกษาเป็นศูนย์กลางบริการสารสนเทศที่หลากหลายที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษา การค้นคว้า และวิจัยในระดับวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย ได้มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้มากมายตามทัศนะและประสบการณ์ของนักวิชาการ แต่ละท่านดังต่อไปนี้

ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ (2534 : 3) ได้ให้ความหมายของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาหรือห้องสมุดมหาวิทยาลัยว่าหมายถึง ห้องสมุดที่จัดตั้งขึ้นในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยเพื่อให้บริการแก่อาจารย์ นิสิตนักศึกษา และบุคคลทั่วไป

ชุตินา สัจจามันท์ (2540 : 124) ได้ให้ความหมายของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาหรือห้องสมุดมหาวิทยาลัยว่า เป็นหัวใจระดับอุดมศึกษา เป็นแหล่งเพิ่มพูนความรู้ด้วยตนเองและส่งเสริมการค้นคว้าขั้นสูงของนักศึกษา อาจารย์โดยมีบรรณารักษ์รับผิดชอบการบริหารงานและดำเนินงาน

ทบวงมหาวิทยาลัย (2544 :1) ได้ให้ความหมายของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา หมายถึงหน่วยงานสำหรับบริการทรัพยากรสารสนเทศในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งอาจเรียกว่า สำนักหอสมุด สำนักวิทยบริการ หรือชื่ออื่นใด

จะเห็นได้ว่าห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาหรือห้องสมุดมหาวิทยาลัย เป็นห้องสมุดที่จัดขึ้นในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นศูนย์รวมทางวิชาการที่ให้บริการแก่อาจารย์ นิสิตนักศึกษาและชุมชนเพื่อศึกษาค้นคว้าและเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สามารถค้นคว้าหาข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ความสำคัญของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วของสังคมข่าวสารส่งผลให้คนในสังคมเปลี่ยนไปทุกคนต้องการข้อมูลข่าวสาร และสารสนเทศมาช่วยในการตัดสินใจโดยเฉพาะการศึกษาในมหาวิทยาลัย ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นหน่วยงานให้บริการสารสนเทศ ต้องปรับตัวเองให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จะต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพสูงขึ้น สามารถทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษา ค้นคว้าวิจัย และเป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่ดี สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ประภารัตน์ นววิภาพันธ์ (2540 : 7-8) กล่าวว่าห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีความสำคัญคือ

1. เป็นแหล่งรวมสรรพวิทยาการอันเป็นหัวใจของการศึกษา เป็นศูนย์กลางชุมชน การศึกษาที่ให้บริการความรู้วิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้าวิจัย
2. ห้องสมุดให้เสรีภาพทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ขึ้นกับพื้นฐานความสนใจของแต่ละบุคคล โดยจัดหาทรัพยากรสารสนเทศอย่างหลากหลายทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ ศิลปะ สังคม วัฒนธรรม ครอบคลุม สุขภาพ กีฬา งานอดิเรกและงานอาชีพ ให้ความรู้ที่มีผลต่อความเป็นอยู่ที่ดีของตนเอง ครอบคลุมและชุมชน
3. ห้องสมุดจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เร้าความสนใจ สร้างแรงจูงใจ และอุปนิสัยในการใช้ห้องสมุดเพื่อการอ่าน เพื่อความรู้ และเพื่อการศึกษา
4. ห้องสมุดในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญเพิ่มขึ้นคือ

4.1 ขยายขอบข่ายของชุมชนความรู้ต่างๆโดยเชื่อมโยงเครือข่ายสารสนเทศทั้งในระดับภูมิภาค ส่วนกลางและระดับประเทศ ให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างกว้างขวาง

4.2 ส่งเสริมให้ผู้ที่มีความรู้และทักษะในการสืบค้นสารสนเทศ

4.3 เตรียมผู้ใช้ให้เป็นผู้รู้จักการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยต้องพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสอนการค้นบรรณานุกรมและทักษะการคิดวิเคราะห์และเลือกใช้สารสนเทศ

ศิริพร ศรีเชลียง (2542: 7) กล่าวว่า สถาบันอุดมศึกษาในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง หรือยุคของสังคมข่าวสารจะต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ พัฒนาตนเองให้มีคุณภาพสูงจนสามารถเป็นที่พึ่งของคนในสังคมได้ คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาที่เกิดขึ้นจากปัจจัยหลายประการ และประการหนึ่งก็คือห้องสมุดเพราะเป็นแหล่งที่ทำหน้าที่ส่งเสริม การศึกษา การเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัย เพื่อสนองต่อหลักสูตรของมหาวิทยาลัย หรืออาจจะกล่าวได้ว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัยเป็นเสมือนหัวใจของการศึกษาที่มหาวิทยาลัยจะขาดไม่ได้

บัคแลนด์ (Buckland.1988 : 60) กล่าวว่า ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีความสำคัญ คือ เป็นแหล่งรวบรวมสรรพวิทยาการอันเป็นหัวใจของการศึกษา เป็นศูนย์กลางของชุมชน เป็นสถาบันการศึกษาที่ให้บริการความรู้ทางวิชาการเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้าวิจัย

เรทติ้ง (Retting.1989 : 64) กล่าวว่า ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีความสำคัญ คือ ห้องสมุดให้เสรีภาพทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความสนใจของแต่ละบุคคล โดยจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย ห้องสมุดจัดกิจกรรมต่างๆ ที่สร้างความสนใจ สร้างการจูงใจ และอุปนิสัยในการใช้ห้องสมุดเพื่อความรู้ เพื่อการศึกษา

อัลเลน และเจมส์ (Allen and James.1995 :161) กล่าวว่าห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีความสำคัญ คือ ห้องสมุดเป็นแหล่งส่งเสริมให้ผู้ที่มีความรู้และทักษะในการสืบค้นสารสนเทศซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญทางการศึกษา

แองจี (Engie.1995 : 371) กล่าวว่า ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีความสำคัญ คือ ห้องสมุดเป็นสถานที่เตรียมผู้ใช้ให้เป็นผู้รู้จักการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีการพัฒนาพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อสอนการค้นบรรณานุกรม และทักษะการคิดวิเคราะห์และการเลือกใช้สารสนเทศ สรุป ความสำคัญของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา คือ ห้องสมุดเป็นปัจจัยที่สำคัญในการจัดการศึกษา ทำให้เกิดความรอบรู้ ให้มีนิสัยรักการอ่าน ค้นคว้าเพิ่มเติมเพราะเป็นศูนย์รวมทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายทั้งวัสดุตีพิมพ์และสื่อโสตทัศนวัสดุต่างๆ เพื่อให้บริการความรู้ทางวิชาการแก่สังคมและชุมชน ตลอดจนเป็นแหล่งส่งเสริมให้ผู้มีความรู้ตลอดชีวิต

1.3 บทบาทของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาหรือห้องสมุดมหาวิทยาลัยเป็นแหล่งเรียนรู้ของสถาบันการศึกษา เป็นศูนย์รวมที่ผสมผสานระหว่าง คน ทรัพยากรการเรียนรู้ และอาคารสถานที่ โดยมุ่งจะช่วยเหลือผู้ใช้ในกระบวนการเปลี่ยนแปลงสารสนเทศไปสู่ความรู้ ทั้งสารสนเทศและความรู้ต่างก็เป็นเป้าหมายสำคัญอย่างหนึ่งของมหาวิทยาลัย ห้องสมุดมีบทบาทในกระบวนการศึกษาในระดับอุดมศึกษา วิธีการในการเลือก จัดหา จัดเก็บ และจัดบริการให้ผู้ใช้เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดในฐานะเป็นแหล่งรวมทรัพยากรการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ผู้ใช้บริการจะได้ใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวางเป็นเครื่องบอกระดับความสำเร็จ สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่าง ๆ จัดตั้งห้องสมุดขึ้นเพื่อเป็นแหล่งรวมทรัพยากรการเรียนรู้และแหล่งบริการสารสนเทศทางวิชาการ ห้องสมุดเป็นส่วนหนึ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ และสถาบันการศึกษาต้นสังกัด ได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงบทบาทของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาตามทัศนะและประสบการณ์ของนักวิชาการแต่ละท่านดังต่อไปนี้

- ศิริพร ศรีเชลียง (2542 : 7-8) กล่าวว่าบทบาทของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา คือ
1. เป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่สำคัญ ทำหน้าที่ส่งเสริมการเรียนการสอน
 2. บทบาทในการรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศทุกชนิดที่เป็นมรดกทางปัญญา ศิลปวัฒนธรรม และอื่นๆเอาไว้ให้บริการ
 3. บทบาทในการเป็นสถานที่ฝึกประสบการณ์ในการทำงานของนักศึกษาเอกบรรณารักษศาสตร์
 4. บทบาทในการเป็นศูนย์กลางบริการสารสนเทศ และประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่ให้บริการสารสนเทศ
 5. บทบาทในการอนุรักษ์สารสนเทศรูปแบบต่างๆ ทั้งวัสดุตีพิมพ์และไม่ตีพิมพ์
 6. บทบาทในการเป็นแหล่งสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้ การศึกษาและวัฒนธรรม
 7. บทบาทในการเป็นแหล่งที่จะปลูกฝังให้นักศึกษามีนิสัยรักการอ่านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตลอดจนการรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
 8. เป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย

ศิริพร สุวรรณะ (2542 : 1) กล่าวว่า บทบาทของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา มีลักษณะเป็นห้องสมุดวิชาการซึ่งหมายถึงการเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ถ้าเป็นห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่มีสารสนเทศและให้บริการที่เน้นเฉพาะสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งหรือหลายสาขา ห้องสมุดนั้นจะมีลักษณะเป็นห้องสมุดสำหรับค้นคว้าวิจัย ดังนั้นโดย

ภาพรวมห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นทั้งห้องสมุดวิชาการและห้องสมุดเพื่อการวิจัย ซึ่งมีการจัด
ทั้งองค์การและบุคลากรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา

บทบาทสำคัญของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่นอกจากเป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากร
สารสนเทศแล้วยังเป็นผู้สื่อสาร ใช้ข้อมูลที่สะสมเพื่อนำมาให้คำตอบแก่ผู้ใช้บริการ และเผยแพร่ส่งผล
ให้ผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดต้องปรับบทบาทการให้บริการที่มีความหลากหลายขึ้น นอกจากนี้ยังต้อง
ติดตามความเคลื่อนไหวต่างๆ และต้องทราบความต้องการของผู้ใช้บริการเพื่อนำมาพัฒนาบริการ
ของห้องสมุดให้เหมาะสมต่อไป

1.4 มาตรฐานของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของไทย

ทบวงมหาวิทยาลัย (2544 : 2-13) มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จัดทำโดย
ทบวงมหาวิทยาลัย ได้ออกกฎระเบียบในการจัดการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นแนวปฏิบัติ
เดียวกันของมหาวิทยาลัยต่างๆประกอบด้วยดังนี้

1. โครงสร้างและการบริหาร

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่หลัก ในการส่งเสริมการเรียน การสอน การวิจัย
ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม บริการทางวิชาการแก่สถาบันอุดมศึกษาทุกระบบการศึกษา และแก่สังคม
ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต ดังนั้นสถานภาพอำนาจหน้าที่
ความรับผิดชอบของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาและความรับผิดชอบของผู้บริหารห้องสมุด
สถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดไว้อย่างชัดเจนดังนี้

1.1 ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรมีสถานภาพเท่าหน่วยงานทางวิชาการระดับคณะ
ของสถาบันอุดมศึกษา

1.2 ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดนโยบายในการบริหารงานไว้เป็น
ลายลักษณ์อักษรมีการแบ่งหน่วยงานและระบุนายการบังคับบัญชาไว้อย่างชัดเจน

1.3 ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรขึ้นตรงต่อผู้บริหารสูงสุดของสถาบัน
อุดมศึกษาต้นสังกัดและควรมีส่วนร่วมโดยตรงในการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษา

1.4 ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ
บริหารของสถาบันอุดมศึกษาและเป็นกรรมการในชุดต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัดตาม
ความเหมาะสมเพื่อให้ได้รับทราบความก้าวหน้าในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาและ
ความก้าวหน้าทางวิชาการอันจะทำให้ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาสามารถสนองต่อภาระหน้าที่ของ
สถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัดและทันต่อความต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรมีคณะกรรมการดังต่อไปนี้

1.5.1 คณะกรรมการกำหนดนโยบาย ทำหน้าที่กำหนดนโยบายในการพัฒนา ติดตาม ดูแล และประเมินผลห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด

1.5.2 คณะกรรมการบริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ทำหน้าที่กำกับดูแลการบริหารงานของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 สถาบันอุดมศึกษาอาจมีห้องสมุดแห่งเดียวหรืออาจมีห้องสมุดกลางและห้องสมุดสาขา ระบบบริหารงานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรเป็นระบบศูนย์รวมการบริหาร

2. งบประมาณและการเงิน

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรได้รับงบประมาณอย่างเพียงพอ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานต้นสังกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพงบประมาณให้คำนวณตามส่วน โดยถืออัตราส่วนอย่างน้อยร้อยละ 8 ของงบดำเนินการทั้งหมดของสถาบันอุดมศึกษา งบประมาณของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาต้องแยกเป็นอิสระ ในกรณีที่มีห้องสมุดสาขา ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา มีหน้าที่จัดเตรียมและบริหารงบประมาณ เพื่อการดำเนินงานสำหรับห้องสมุดสาขาตามความจำเป็นและเหมาะสมรายได้ที่ได้จากกิจกรรมและบริการของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ให้สงวนไว้สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นของห้องสมุด นอกเหนือจากงบประมาณที่ได้รับ

3. บุคลากรห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

บุคลากรในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรมีคุณสมบัติ จำนวน และประเภทตามความจำเป็นและอย่างเพียงพอเพื่อพัฒนาห้องสมุด ดูแลรักษา และให้บริการทรัพยากรสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา การพิจารณาจำนวนและคุณสมบัติของบุคลากรให้คำนึงถึงจำนวนและขอบเขตของทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดสาขา หน่วยบริการ ชั่วโมงบริการ อัตราการเพิ่มของทรัพยากรสารสนเทศใหม่ อัตราการยืม - คืน ลักษณะของกระบวนการทางเทคนิค เทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้ และลักษณะของบริการที่ต้องการ รวมถึงลักษณะของการบริการเฉพาะโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องมีบุคลากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศของห้องสมุด

3.1 คุณสมบัติ

3.1.1 ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ควรมีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทและควรมีความรู้พื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และจะต้องมีประสบการณ์ในการบริหารงานไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือให้เป็นไปตามพ.ร.บ. ของสถาบันนั้นๆ

3.1.2 ผู้ปฏิบัติงานในระดับหัวหน้าฝ่าย ควรมีวุฒิอย่างต่ำปริญญาโทและมีพื้นฐานความรู้ในสาขาที่ปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีกับมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานห้องสมุดอย่าง

น้อย 2 ปี หรือเป็นผู้ที่มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานห้องสมุดไม่น้อยกว่า 3 ปี

3.1.3 บุคลากรทุกระดับของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรมีโอกาสได้รับการศึกษา ฝึกอบรม และเข้าร่วมการประชุมสัมมนาทั้งภายในและระหว่างประเทศรวมทั้งได้รับการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ต่ำกว่า 2 ครั้งต่อ 1 ปี เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพระดับสูงอย่างสม่ำเสมอให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ และทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการที่สถาบันอุดมศึกษานี้ๆ ดำเนินการสอนวิจัย และให้บริการแก่สังคม

3.2 จำนวนบุคลากรในงานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา แต่ละแห่งควรจัดสรรบุคลากรตำแหน่งต่างๆ ตามความเหมาะสมดังนี้

3.2.1 งานบริหารและงานธุรการ ควรประกอบด้วย ผู้อำนวยการห้องสมุด รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายเลขานุการบริหารและตำแหน่งอื่น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน พนักงานธุรการ เจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่สารบรรณช่างอิเล็กทรอนิกส์นักวิชาการพัสดุ นักวิชาการการเงินและบัญชีพนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล นักการภารโรงและตำแหน่งอื่นๆ ตามความเหมาะสม

3.2.2 งานพื้นฐานของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรประกอบด้วยงานดังต่อไปนี้

(1) งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ควรประกอบด้วยบรรณารักษ์ทำหน้าที่ขอและแลกเปลี่ยน บรรณารักษ์ทำหน้าที่คัดเลือกและจัดซื้อ บรรณารักษ์ทำหน้าที่บำรุงรักษาและตรวจสอบพนักงานห้องสมุดพนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลและพนักงานซ่อมหนังสือ

(2) งานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศควรประกอบด้วยบรรณารักษ์พนักงานเจ้าหน้าที่ห้องสมุดพนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

(3) งานสื่อโสตทัศนศึกษาและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ควรประกอบด้วยบรรณารักษ์นักวิชาการโสตทัศนศึกษาพนักงานโสตทัศนศึกษาพนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลและช่างศิลป์

(4) งานวารสารควรประกอบด้วย บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่/พนักงานห้องสมุดและพนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

(5) งานเอกสารและสิ่งพิมพ์รัฐบาล ควรประกอบด้วยบรรณารักษ์พนักงานเจ้าหน้าที่ห้องสมุดและพนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

(6) งานบริการยืมคืน งานเจ้าหน้าที่ห้องสมุดบรรณารักษ์บริการยืมระหว่างห้องสมุด เจ้าหน้าที่ตรวจสอบทางเข้า-ออก เจ้าหน้าที่จัดเก็บหนังสือ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบชั้นหนังสือและเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดหนังสือและชั้นหนังสือ

(7) งานบริการอ้างอิงให้คำปรึกษาและช่วยค้นหา ควรประกอบด้วย บรรณารักษ์ หรือนักสารสนเทศ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด (ถ้าแยกสาร) และพนักงาน/เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

(8) งานผลิตคู่มือสืบค้นพิเศษงานผลิตบรรณานุกรมและสาระสังเขปค้นเรื่องทั่วไป ควรประกอบด้วยบรรณารักษ์หรือนักเอกสารสนเทศเจ้าหน้าที่ และพนักงาน/เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

(9) งานส่งเสริมและเผยแพร่บริการวิชาการ งานบริการวิชาการสังคมและประชาสัมพันธ์ ควรประกอบด้วย บรรณารักษ์ นักวิชาการ ช่างศิลป์ พนักงานห้องสมุด และเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

(10) งานระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรประกอบด้วยนักวิชาการ คอมพิวเตอร์และ บรรณารักษ์หรือนักเอกสารสนเทศที่มีความรู้ทางคอมพิวเตอร์

(11) งานจดหมายเหตุสถาบันอุดมศึกษาควรประกอบด้วยบรรณารักษ์ นักเอกสารสนเทศ

(12) หากห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาใดมีงานนอกเหนือจากที่ระบุไว้ให้ พิจารณาผู้ปฏิบัติงานตามความเหมาะสม

3.3 สูตรสำหรับคำนวณจำนวนผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา สำหรับจำนวนผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาให้คำนวณตามสูตรดังนี้

3.3.1 จำนวนผู้ปฏิบัติงานระดับวิชาชีพคำนวณจากจำนวนนักศึกษารวมกับจำนวนหนังสือ ดังนี้

(1) ถ้าจำนวนนักศึกษาทั้งหมดไม่เกิน 10,000 คน ให้ใช้สัดส่วนนักศึกษา 500 คน ต่อบรรณารักษ์ 1 คน ส่วนจำนวนนักศึกษาที่เกินจาก 10,000 คนแรกขึ้นไปให้ใช้สัดส่วนนักศึกษาทุก ๆ 2,000 คน ต่อ บรรณารักษ์ 1 คน

(2) จำนวนหนังสือ 150,000 เล่ม ต่อ บรรณารักษ์ 1 คน และจำนวนหนังสือที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีทุก ๆ 20,000 เล่ม ต่อ บรรณารักษ์ 1 คน

3.2.2 จำนวนผู้ปฏิบัติงานระดับวิชาชีพอื่น ๆ พนักงานและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ให้มีจำนวนตามความเหมาะสม

4. ทรัพยากรสารสนเทศ

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรจัดหาและรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศที่มีการบันทึกลงในสื่อทุกรูปแบบได้แก่ วัสดุตีพิมพ์ สื่อทัศนวัสดุ สารสนเทศที่บันทึกในรูปเสียง รูปสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รูปภาพฟลิค สื่อสามมิติ และฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์ ให้ครบถ้วนตามความจำเป็นอย่าง

ต่อเนื่อง เพื่อสนองตอบภาระหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัด ดำเนินการจัดเก็บอย่างมีระบบ เพื่อให้สามารถสืบค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นอกจากนี้ ต้องมีหลักเกณฑ์การเพิ่มจำนวนทรัพยากรสารสนเทศอย่างมีระบบและต่อเนื่องให้สอดคล้องกับ นโยบายเป้าหมายของสถาบันอุดมศึกษา

4.1 ทรัพยากรสารสนเทศพื้นฐานที่จะต้องจัดหาเข้าห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาคือ

4.1.1 ทรัพยากรสารสนเทศที่ส่งเสริมหลักสูตรและกิจกรรมทางวิชาการของ สถาบันอุดมศึกษาทุกระบบการศึกษา

4.1.2 ทรัพยากรสารสนเทศที่ผลิตและเผยแพร่โดยสถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัด

4.1.3 ทรัพยากรสารสนเทศทางศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่นและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.1.4 ทรัพยากรสารสนเทศที่ส่งเสริมความสนใจใคร่รู้ สติปัญญาและนันทนาการ ตลอดจนแนวทางในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

4.2 ปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ

4.2.1 ขอบเขตและลักษณะของหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษา

4.2.2 จำนวนและลักษณะของโครงการบัณฑิตศึกษา

4.2.3 วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้

4.2.4 จำนวนนักศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา

4.2.5 จำนวนวิทยาเขต ศูนย์การเรียน และหน่วยงานเรียกชื่ออย่างอื่นในแต่ละ สถาบันอุดมศึกษาและลักษณะของสารสนเทศท้องถิ่นของแต่ละท้องถิ่น

4.2.6 ความต้องการของคณาจารย์ในการสอนการวิจัย และการบริการทางวิชาการ แก่สังคม และบุคลากรอื่นๆ ในสถาบันอุดมศึกษา

4.2.7 ความต้องการของผู้ใช้ที่จะศึกษาให้ลึกซึ้งในเรื่องใด เรื่องหนึ่ง ซึ่งห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถยืมทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการได้จากห้องสมุดอื่น

4.3 สูตรสำหรับคำนวณจำนวนทรัพยากรสารสนเทศ จำนวนทรัพยากรสารสนเทศให้ ใช้สูตรสำหรับคิดคำนวณดังนี้

4.3.1 หนังสือ

(1) จำนวนหนังสือ/นักศึกษา 15 เล่ม/1 คน

(2) จำนวนหนังสือ/อาจารย์ 100 เล่ม/ 1 คน

(3) หนังสือเฉพาะสาขา 500 เล่ม สำหรับ ระดับปริญญาตรี 3,000 เล่ม สำหรับระดับปริญญาโทกรณีที่มีการเปิดสอนในระดับอื่นที่สูงกว่าระดับปริญญาโท 6,000 เล่ม สำหรับระดับปริญญาโทกรณีที่ไม่มีการเปิดสอนในระดับอื่นที่สูงกว่าระดับปริญญาโท 6,000 เล่ม สำหรับระดับการศึกษาเฉพาะทาง 6 ปี 25,000 เล่มสำหรับระดับปริญญาเอกห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษาควรมีหนังสือจำนวนไม่น้อยกว่า 100,000 เล่ม และจะต้องมีตัวเล่มหนังสืออย่างน้อยร้อยละ 50 ทั้งนี้ จำนวนทรัพยากรสารสนเทศในรูปสื่ออื่นๆ ให้นับเท่ากับจำนวนเล่มของหนังสือที่บันทึกลงสื่อที่สามารถค้นหามาใช้ได้ทันที

4.3.2 วารสาร

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรมีวารสารเฉพาะสาขาวิชาตามความจำเป็นของแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอนเป็นวิชาเอก วิชาโท ของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้ให้คำนึงถึงการบอกรับวารสารด้วยวิธีอื่น เช่น การสั่งซื้อบทความวารสารและสาระสังเขปซึ่งสามารถส่งฉบับพิมพ์ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ทันที รวมทั้งการบอกรับวารสารอิเล็กทรอนิกส์ วารสารประเภทให้ความรู้ทั่วไปและเพื่อความจรรโลงใจให้มีจำนวนตามความเหมาะสม

5. อาคารสถานที่ และครุภัณฑ์

อาคารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรตั้งอยู่ในที่สะดวกสำหรับผู้ใช้ มีสัดส่วนเป็นเอกเทศ มีเนื้อที่สำหรับเก็บทรัพยากรสารสนเทศอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับลักษณะของทรัพยากรสารสนเทศ ขนาดของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาและเนื้อที่ในส่วนต่าง ๆ ควรคำนึงถึงจำนวนนักศึกษา จำนวนบุคลากร และเนื้อที่ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร ตลอดจนจำนวนทรัพยากรสารสนเทศ ซึ่งการคิดคำนวณเนื้อที่ห้องสมุดจะรวมถึงเนื้อที่สำหรับจัดเก็บและบริการสารสนเทศด้วย เนื้อที่สำหรับการสอน การค้นคว้าเป็นกลุ่ม และเนื้อที่สำหรับเครื่องมือและอุปกรณ์ในการให้บริการที่ต้องใช้เทคโนโลยีประเภทต่างๆ ของห้องสมุดด้วย

5.1 การสร้างอาคารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรคำนึงถึงความต้องการในการใช้เนื้อที่ในอนาคต และได้รับการออกแบบอย่างเหมาะสมและถูกต้องตามมาตรฐานการก่อสร้างอาคาร อุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในอาคาร ควรให้เหมาะสมกับลักษณะงาน และภาระหน้าที่ ทั้งนี้ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาต้องเป็นผู้หนึ่งในคณะกรรมการดำเนินการจัดสร้างและตรวจรับอาคาร

5.2 ครุภัณฑ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เช่น โต๊ะเก้าอี้ควรออกแบบให้ได้มาตรฐาน

5.3 พื้น เพดาน และผนังอาคารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ควรประกอบด้วยวัสดุเก็บเสียง

5.4 อาคารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ควรมีระบบควบคุมอุณหภูมิ ความชื้นการระบายอากาศ แสงสว่าง และระบบป้องกันสารอันตราย อย่างเหมาะสมและได้มาตรฐานเพื่อป้องกันและบำรุงรักษาทรัพยากรห้องสมุดมิให้เกิดการชำรุดเสียหายก่อนเวลาอันสมควร

5.5 ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ควรจัดอาคารสถานที่สำหรับคนพิการ โดยเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการเช่น ทางขึ้น-ลง ห้องน้ำ ลิฟต์ และที่นั่งอ่าน

5.6 สูตรสำหรับคำนวณจำนวนเนื้อที่ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

5.6.1 เนื้อที่สำหรับผู้ใช้

(1) จำนวนที่นั่งสำหรับศึกษาค้นคว้าภายในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาให้มีจำนวนที่นั่ง ร้อยละ 25 ของผู้ใช้โดยเฉลี่ยต่อวัน โดยคิดพื้นที่ประมาณ 2.25-3.15 ตารางเมตร/คน ทั้งนี้ให้จัดห้องศึกษาเดี่ยวและห้องศึกษากลุ่มสำหรับนักศึกษาและอาจารย์ตามความเหมาะสม

(2) จำนวนเนื้อที่สำหรับวางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์สำหรับผู้ ใช้ ควรมีเนื้อที่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนที่นั่งในห้องสมุด

5.6.2 เนื้อที่สำหรับเก็บหนังสือและวารสารเย็บเล่ม สำหรับจำนวน 150,000 เล่มแรก 0.0090 ตารางเมตร/เล่ม สำหรับจำนวน 150,000 เล่มต่อไป 0.0081 ตารางเมตร/เล่มสำหรับจำนวน 300,000 เล่มต่อไป 0.0072 ตารางเมตร/เล่ม ถ้าจำนวนหนังสือทั้งหมดมากกว่า 600,000 เล่มขึ้นไป 0.0063 ตารางเมตร/เล่ม ทั้งนี้ควรเตรียมเนื้อที่สำหรับทรัพยากรสารสนเทศที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคตด้วย

5.6.3 เนื้อที่สำหรับบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน เนื้อที่สำหรับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำหรับการให้บริการจัดวางเอกสารการทำงาน เครื่องมือและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อื่น ๆ ให้คิดเนื้อที่ เป็น 1 ใน 8 ส่วนจากเนื้อที่รวมทั้งหมดของเนื้อที่สำหรับผู้ ใช้และเนื้อที่สำหรับจัดเก็บหนังสือ

6. การบริการ

บริการต้องมุ่งส่งเสริมให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้ทุกประเภท และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ต้องหาวิธีการ เครื่องมือ เทคโนโลยีที่ทันสมัย และโทรคมนาคมที่จำเป็น เพื่อช่วยให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศอย่างรวดเร็วและครบถ้วนตามความต้องการทั้งบริการให้เปล่าและบริการที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมดังนี้

6.1 ต้องจัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษา การสอน การค้นคว้าทรัพยากรสารสนเทศ ตลอดจนช่วยค้นคว้าและให้คำปรึกษาทางวิชาการ

6.2 จัดให้บริการยืม-คืน โดยกำหนดระเบียบเพื่อให้ผู้ใช้ได้รับบริการอย่างเสมอภาคตามสิทธิที่ควร

6.3 ต้องมีบริการสืบค้นผ่านเครือข่ายภายในประเทศ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต และสอนการสืบค้นด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

6.4 ต้องมีชั่วโมงบริการอย่างสม่ำเสมอและเหมาะสม

6.5 หากมีการเรียนการสอนนอกสถาบันอุดมศึกษา ควรจัดให้มีการบริการเพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้ตามความต้องการ

6.6 ต้องมีการพัฒนาคุณภาพการบริการด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

6.7 ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันเพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอย่างกว้างขวางและประหยัด

7. ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ควรดำเนินการให้เกิดความร่วมมือโดยการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงเพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีร่วมกันโดยคำนึงถึงหลักการประหยัดและประสิทธิภาพของบริการ ทั้งนี้ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งควรได้รับงบประมาณประจำปีเพื่อการนี้ด้วย

8. การประเมินคุณภาพห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรมีระบบการประเมินคุณภาพของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการให้เป็นไปตามมาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา และสอดคล้องกับนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งควรได้รับงบประมาณเพื่อการนี้ด้วย ทั้งนี้ในการนำมาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไปปฏิบัติเพื่อให้ถึงมาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาพ.ศ. 2544 ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ควรมีการดำเนินการให้ครบตามที่มาตรฐานกำหนดภายใน 5 ปีนับจากวันประกาศใช้มาตรฐานฉบับนี้เมื่อพ้น 5 ปีแล้วควรจัดให้มีการดำเนินการประเมินคุณภาพห้องสมุดเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่อไปโดยอาจจะกระทำทุก 5 ปี

สำหรับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้การศึกษาระบบเปิดหรือระบบการศึกษาทางไกล อาจใช้มาตรฐานนี้โดยอนุโลม และอาจปรับเปลี่ยนบางข้อให้สอดคล้องกับสภาพการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาได้จะเห็นได้ว่า มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่ทบวงมหาวิทยาลัยจัดทำไว้ ก็มีเกณฑ์ต่างๆ เช่นเดียวกับมาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 2 พัฒนาการของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

พัฒนาการของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีความเป็นมาอันยาวนานดังที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2538: 23-24) กล่าวว่า การเริ่มต้นของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีมาพร้อมกับประวัติการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาต่างๆในยุโรป ซึ่งเริ่มในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยา (Renaissance age) ประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 12 เป็นช่วงเวลาที่มีความเจริญทางการศึกษาด้านต่างๆแผ่ขยายไปสู่ประชาชนทั่วไป จนในที่สุดได้มีการก่อตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นทั่วยุโรปและสหรัฐอเมริกา เช่น มหาวิทยาลัยปารีส มหาวิทยาลัยออกฟอร์ด มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ซึ่งแต่ละมหาวิทยาลัยมีห้องสมุดของตนเองในต้นต้นคริสต์ศตวรรษที่ 15 โยฮัน กูเตนเบิร์ก (Johann Gutenberg) เป็นชาวเยอรมันได้ประดิษฐ์เครื่องพิมพ์ขึ้น จึงทำให้มีการผลิตหนังสือ สิ่งพิมพ์ มีปริมาณมากขึ้น ซึ่งเป็นผลนำไปสู่การพัฒนาการของวิทยาศาสตร์และระบบการศึกษาจนถึงในยุคปัจจุบันที่มีความเจริญของเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information technology) รุดหน้าไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการจัดเก็บ ค้นคืนและส่งถ่ายข้อมูลและสารสนเทศ (Storage, retrieval and transmission) ทำให้สถาบันอุดมศึกษาซึ่งทำหน้าที่ในการสะสมและเสริมสร้างความรู้ความคิด เพื่อความเจริญของมนุษยชาติต้องพัฒนาระบบงานของตน โดยเฉพาะห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการที่จะทำให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินกิจการให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์และหน้าที่ของตนได้ ระบบห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศที่พัฒนาแล้วจึงมีความสำคัญและได้รับการพัฒนามาก มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานห้องสมุดตลอดจนความร่วมมือระหว่างสถาบันในการจัดให้มีข่ายงานห้องสมุด (Library network) เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการบริการสารสนเทศยิ่งขึ้น ข่ายงานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศซึ่งเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป เช่น OCLC (Online Computer Library Center) เป็นต้น

สถาบันอุดมศึกษาของไทยเกิดจากความต้องการของบุคคลที่มีความรู้สมัยใหม่ที่มารับราชการบริหารบ้านเมืองในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้มีการจัดตั้งสถานศึกษาขึ้น เช่น โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ (พ.ศ. 2435) โรงเรียนแพทยากร (พ.ศ. 2440) โรงเรียนมหาดเล็กหลวง (พ.ศ. 2445) จากนั้นมาระบบอุดมศึกษาของไทยก็เจริญก้าวหน้าและมีการพัฒนาเป็นลำดับ มีสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนเพิ่มมากขึ้นและขยายไปสู่ภูมิภาคต่างๆ สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต่างได้จัดตั้งห้องสมุดเพื่อเป็นแหล่งรวบรวมความรู้เพื่อส่งเสริมการสอน การวิจัย การบริการชุมชน รวมทั้งการส่งเสริมงานและโครงการพิเศษต่างๆของสถาบันของตน ทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดได้เห็นความสำคัญของห้องสมุดมหาวิทยาลัย จึงจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานโครงการต่างๆ เช่น THAILINET M นอกจากนั้นห้องสมุด

สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ยังได้มีการร่วมมือกันเป็นหน่วยงานห้องสมุด เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานห้องสมุดและหน่วยงานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เช่น PULINET (Provincial University Library Network) THAILINET M (Thai Academic Library Network Metropolitan) ก็ได้มีการพัฒนาเพื่อให้สามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศซึ่งกันและกันได้ ทั้งในระดับภูมิภาคและนานาชาติ การตระหนักถึงความสำคัญของห้องสมุดและได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความร่วมมือกันระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาด้วยกันเองอย่างจริงจังเป็นผลทำให้ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาพัฒนาก้าวหน้ากว่าห้องสมุดประเภทอื่นๆ

พัฒนาการของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อดีตเป็นห้องสมุดโรงเรียนฝึกหัดครูพระนครศรีอยุธยา มีการพัฒนาการตามลำดับดังนี้ (มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. 2549:1-3)

พ.ศ.2509 โรงเรียนฝึกหัดครูพระนครศรีอยุธยา ย้ายมาอยู่ที่ 96 ถนนโรจนะ ตำบลประตูชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งปัจจุบัน ต่อมาได้ยกฐานะโรงเรียนฝึกหัดครูพระนครศรีอยุธยาเป็น "วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา" ห้องสมุดตั้งอยู่ที่อาคาร 2 ชั้น และต่อมาได้ต่อเติมอาคารชั้นล่างเป็นที่ตั้งของห้องสมุด

พ.ศ.2511 โรงเรียนสตรีฝึกหัดครู ได้ย้ายเข้ามารวมกับวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยาจึงได้รวมหนังสือของห้องสมุดเข้าด้วยกัน

พ.ศ.2512 วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา ได้เปิดสอนนักศึกษาภาคค่ำเพิ่มเติม นอกเหนือจากการเปิดสอนภาคปกติ จึงได้ขยายต่อเติมห้องสมุดออกในแนวกว้าง เพื่อให้มีพื้นที่บริการนักศึกษาที่จำนวนเพิ่มมากขึ้น

พ.ศ.2515 เริ่มก่อสร้างอาคารหอสมุดเป็นอาคารเอกเทศ 2 ชั้น ใช้งบประมาณแผ่นดินในการก่อสร้างรวมค่าครุภัณฑ์เป็นเงินจำนวน 2 ล้านบาท และใช้ชื่ออาคารหอสมุดกลาง

พ.ศ.2517 ย้ายห้องสมุดจากอาคาร 2 มาอยู่ที่อาคารหอสมุดกลาง และเปิดให้บริการตั้งแต่เดือนสิงหาคม เป็นต้นมา

พ.ศ.2527 พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู(ฉบับที่2) ได้กำหนดให้ห้องสมุดมีฐานะเป็น "ฝ่ายหอสมุด" สังกัดสำนักส่งเสริมวิชาการ

พ.ศ.2533 ได้เริ่มใช้คอมพิวเตอร์พัฒนาฐานข้อมูลดัชนีวารสาร โดยใช้โปรแกรม CDS/ISIS จัดการฐานข้อมูล

พ.ศ.2534 ได้เริ่มพัฒนาฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือขึ้นอีกหนึ่งฐาน พร้อมทั้งให้บริการสืบค้นออนไลน์ OPAC (Online Public Access Catalog) ดัชนีวารสารและบรรณานุกรมหนังสือจากคอมพิวเตอร์ ควบคู่กับการใช้บัตรรายการ

พ.ศ.2538 วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยาเปลี่ยนสถานะเป็นสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยาและให้ฝ่ายหอสมุดเป็นสำนักวิทยบริการ'

พ.ศ.2540 ได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างอาคารสำนักวิทยบริการหลังใหม่ เป็นอาคารเอกเทศ 4 ชั้น โดยออกแบบให้มีความสูงไม่เกิน 12 เมตร ตามข้อบังคับในโครงการมรดกโลกใช้งบประมาณก่อสร้างจำนวน 33.8 ล้านบาทและค่าวัสดุครุภัณฑ์ประจำอาคารจำนวน 12 ล้านบาท

พ.ศ.2542 ได้กำหนดให้สำนักวิทยบริการมีฐานะเป็นกลุ่มห้องสมุด กลับเข้าสู่สังกัดสำนักงานส่งเสริมวิชาการเช่นเดิมสำนักวิทยบริการ'เปลี่ยนชื่อเป็น"ศูนย์วิทยบริการ" และเพื่อให้การบริหารงาน คล่องตัว สถาบันฯได้ปรับโครงสร้างการบริหารงานให้สำนักวิทยบริการอยู่ในสายงานรับผิดชอบของ"รองอธิการฝ่ายวิชาการ"

พ.ศ.2543 นำระบบห้องสมุดอัตโนมัติโปรแกรม VTLS (Virginia Tech Library System) เข้ามาจัดการฐานข้อมูลแทนโปรแกรม CDS/ISIS ในงาน Cataloging Module, Circulation Module, OPAC (Online Public Access Catalog), Web Gateway Module สามารถสืบค้นหนังสือของสำนักวิทยบริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ และเริ่มเปิดใช้อาคารสำนักวิทยบริการหลังใหม่โดยต่อเชื่อมโยงอาคารใหม่เข้ากับอาคารเดิม ทำให้มีพื้นที่บริการ และพื้นที่ใช้สอยได้เต็มตามมาตรฐานห้องสมุดระดับอุดมศึกษา ยังประโยชน์และสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจและบทบาทของสำนักวิทยบริการรับใช้สถาบันฯ ชุมชนและท้องถิ่นได้ตามวัตถุประสงค์

พ.ศ.2545 สำนักวิทยบริการ ได้รับพระราชทานชื่อ "อาคารบรรณราชนครินทร์" จากสมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ.2545

พ.ศ.2546 ได้จัดทำเว็บไซต์เครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ สำหรับให้บริการครูอาจารย์ทางด้านการเรียนการสอนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง กลุ่ม และให้บริการฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ Full textได้เชื่อมโยงเว็บไซต์อื่นและฐานข้อมูลต่าง ๆ สืบค้นได้ รวมทั้งมีบทความการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

พ.ศ.2548 สำนักวิทยบริการได้เปลี่ยนเป็นสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2548 [กฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547] ประกาศวันที่ 8 มีนาคม 2548 เล่มที่ 122 ตอน 20 ก หน้า 35 ใน (8) ได้กำหนดให้มี

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้น โดยรวมศูนย์คอมพิวเตอร์และสำนักวิทยบริการเข้าด้วยกัน

ตอนที่ 3 แนวคิด และหลักการให้บริการ

แนวคิดเกี่ยวกับหลักการให้บริการมีผู้ศึกษาไว้ดังนี้

มิลเล็ต (Millet, 1954 : 397-400) กล่าวว่าเป้าหมายสำคัญของการบริการคือการสร้างความพึงพอใจในการให้บริการแก่ประชาชน(Satisfactory service) โดยมีหลักหรือแนวทางดังนี้

1. การให้บริการอย่างเสมอภาค (Equitable service) หมายถึง ความยุติธรรมในการบริหารงานภาครัฐที่มีฐานคติที่ว่าคนทุกคนเท่าเทียมกัน ดังนั้น ประชาชนทุกคนจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันในแง่มุมของกฎหมายไม่มีการแบ่งแยกกีดกันในการให้บริการประชาชนจะได้รับการปฏิบัติในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคลที่ใช้มาตรฐานการให้บริการเดียวกัน

2. การให้บริการที่เที่ยงตรงเวลา (Timely service) หมายถึงในการให้บริการต้องมองว่าการให้บริการต้องตรงเวลา ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานจะถือว่าไม่มีประสิทธิภาพถ้าไม่ตรงเวลา ซึ่งจะสร้างความไม่พอใจให้แก่ประชาชน

3. การให้บริการอย่างเพียงพอ (Ample service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะต้องมีลักษณะ มีจำนวนการให้บริการและสถานที่ให้บริการอย่างเหมาะสม (The right quantity at the right geographical location) มิลเล็ต เห็นว่าความเสมอภาคหรือการตรงต่อเวลาจะไม่มี ความหมายเลย ถ้ามีจำนวนการให้บริการไม่เพียงพอ และสถานที่ตั้งที่ให้บริการ สร้างความไม่ยุติธรรมให้เกิดแก่ผู้รับบริการ

4. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะที่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ โดยยึดประโยชน์ของสาธารณะเป็นหลัก ไม่ใช่ยึดความพอใจของหน่วยงานที่ให้บริการว่าจะให้หรือหยุดบริการเมื่อใดก็ได้

5. การให้บริการอย่างก้าวหน้า (Progression service) หมายถึงการให้บริการสาธารณะที่มีการปรับปรุงคุณภาพและผลการปฏิบัติงานกล่าวคือ การเพิ่มประสิทธิภาพหรือความสามารถที่จะทำหน้าที่ได้มากขึ้นโดยใช้ทรัพยากรเท่าเดิม

จินตนา บุญบงการ (2539: 7-8) กล่าวถึง การบริการ ว่า สิ่งที่จับ สัมผัส และต้องได้ยาก และเสื่อมสภาพไปได้ง่าย บริการจะทำขึ้นทันทีและส่งมอบให้ผู้รับบริการทันที และได้กล่าวถึงคุณลักษณะการบริการที่ดี ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่าSERVICE ซึ่งมีความหมายดังนี้

S = Smiling & sympathy

ยิ้มแย้มและเอาใจใส่ เห็นอกเห็นใจของผู้มารับบริการ

E = Early response

ตอบสนองต่อความประสงค์จากผู้รับบริการอย่างรวดเร็ว

R = Respectful

แสดงออกถึงความนับถือให้เกียรติผู้มารับบริการ

V = Voluntariness manner

การให้บริการที่ทำอย่างสมัครใจ เต็มใจ

I = Image enhancing

การรักษาภาพลักษณ์ของผู้ให้บริการและภาพลักษณ์ขององค์กร

C = Courtesy

ความอ่อนน้อม อ่อนโยน สุภาพ มีมารยาท

E = Enthusiasm

ความกระตือรือร้นขณะให้บริการและให้บริการมากกว่าผู้รับบริการคาดหวังไว้

ติน ปรัชญาพฤทธิ (2542 : 20) กล่าวว่า การให้บริการที่มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุดก็คือการให้โดยไม่คำนึงถึงตัวบุคคล กล่าวคือเป็นการให้บริการที่ไม่ใช้อารมณ์และไม่มีความชอบพอใครเป็นพิเศษแต่ทุกคนจะต้องได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกัน ตามหลักเกณฑ์ที่อยู่ในสภาพที่เหมือนกัน

อุดมรัตน์ สงวนศิริธรรม (2550 : 1-2) กล่าวว่า งานบริการเป็นงานที่มองเห็นเป็นรูปธรรมได้ยากเนื่องจากงานบริการเกิดขึ้นด้วยการกระทำของบุคคลซึ่งมีชีวิตจิตใจและอารมณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล งานบริการจึงเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตนและสัมผัสได้ยาก แต่สามารถก่อให้เกิดผลจากการกระทำได้อย่างมหาศาลทั้งผลดีและผลเสียเนื่องจากงานบริการต้องกระทำโดยมนุษย์และใช้เครื่องมืออุปกรณ์บางชนิดประกอบการบริการ จึงอาจสร้างแตกต่างได้หลากหลายขึ้นอยู่กับลักษณะสำคัญของงานบริการ

สรุป ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของไทยในอดีตจนถึงปัจจุบัน ได้นำเสนอแนวคิดประสบการณ์ของมนุษย์ เพื่อสร้างความเป็นนักวิชาการในทุกสาขาอาชีพ แต่งานบริการห้องสมุดที่ยึดหลักการและบริการห้องสมุดมิได้พัฒนาไปตามกระแสความต้องการของผู้ใช้บริการที่เรียกหาความสะดวก ความหลากหลายของข้อมูลทุกประเภทที่สร้างความซับซ้อนเพิ่มขึ้น ซึ่งวิธีการบริการห้องสมุดก็ยังไม่เปลี่ยนแปลงสำหรับแนวทางที่สำนักวิทยบริการจะต้องให้ความสำคัญคือการบริการ

เพราะการบริการมีความสำคัญที่สุดที่จะผลักดันให้มีชื่อเสียงหรือได้รับความสนับสนุนจากส่วนต่าง ๆ ได้มาก การบริการจะกว้างขวางและครอบคลุมเพียงใด จะต้องมีการวางแผนงานที่ดี มีขั้นตอน ขบวนการและการปรับปรุงแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาการบริการให้ ผู้ใช้บริการได้รับความพึงพอใจและได้ประโยชน์สูงสุด

ตอนที่ 4 ทฤษฎีความต้องการ

วิเชียร วิทย์อุดม (2549 : 155-157) ได้อธิบายให้เห็นว่าตัวของมนุษย์ถูกกระตุ้นจากความปรารถนาที่จะเสนอความต้องการเฉพาะอย่างของความต้องการ และความต้องการที่จะตอบสนอง ความต้องการอันนั้นและได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ไว้ดังนี้

1. มนุษย์ที่มีความต้องการและความต้องการนี้จะมีอยู่ตลอดเวลา และเป็นความต้องการที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อความต้องการอันใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอันอื่นก็จะเกิดขึ้นมาทดแทนอีกไม่มีที่สิ้นสุด

2. ความต้องการที่รับการตอบสนองแล้วก็จะไม่เป็นสิ่งจูงใจอีกต่อไปจะเหลืออยู่ก็แต่ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่ยังคงเป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมความต้องการของมนุษย์อีกเป็นเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ

3. ความต้องการของมนุษย์จะเรียงเป็นลำดับขั้นตอน (A Hierarchy of need) จากต่ำไปถึงสูงตามลำดับของความสำคัญ เมื่อต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้วมนุษย์ก็ จะเริ่มไปให้ความสนใจกับความต้องการในระดับที่สูงขึ้น ความต้องการในระดับที่สูงก็จะถูก กระตุ้นให้มีการตอบสนองในทันที (Demand satisfaction)

ในทัศนะความคิดของ มาสโลว์ มีความเห็นว่า มนุษย์มีความต้องการหลายระดับโดยเรียง จากลำดับต่ำกว่าไปหาลำดับที่สูงกว่า ซึ่งเมื่อใดความต้องการชั้นต่ำได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจมนุษย์ก็จะเขยิบไปมีความต้องการในลำดับขั้นที่สูงขึ้นไปลำดับความต้องการจะมีอยู่ด้วยกัน 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการเกี่ยวกับพื้นฐานของมนุษย์ (Basic needs) ในการดำรงชีวิตอยู่อื่น ได้แก่ ความต้องการในปัจจุบันทำให้มนุษย์สามารถดำเนินชีวิตอยู่รอดได้เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ

2. ความต้องการทางด้านมั่นคงปลอดภัย (Safety needs) ความต้องการนี้กลายเป็นสิ่งสำคัญ เมื่อความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย จะเข้ามามีบทบาทต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ความต้องการนี้จะเกี่ยวกับทางด้านร่างกายและ ความ

ปลอดภัยจากอันตรายเพื่อจะทำให้ชีวิตเรามีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่น ความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนการได้รับความคุ้มครองปกป้องตามการคุกคามทั้งทางร่างกายและจิตใจรวมถึงความมั่นคงในการทำงานด้วย

3. ความต้องการด้านสังคม (Social needs) เป็นความต้องการที่ผ่านความต้องการขั้นที่ 1 และที่ 2 ที่ได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์ก็จะเริ่มมีความต้องการทางสังคมทำให้เป็นที่ยอมรับ ของสังคม โดยการเข้าเป็นสมาชิกขององค์กรต่างๆหวังที่จะให้ได้รับการยอมรับ ความรัก ความเป็นมิตร ความรู้สึกที่พรรคพวกความรู้สึกเป็นเจ้าของความรู้สึกมีส่วนร่วมและอยู่ร่วมกันความต้องการจะเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรต่างๆ จะคบหาสมาคมกับบุคคลอื่นๆ เพื่อให้สังคม ตอบสนองความต้องการของตน

4. ความต้องการได้รับการยกย่องทางสังคม (Esteem needs) เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองความต้องการทางสังคมก็จะมุ่งหาทางสนองตอบความต้องการในลำดับที่สูงขึ้นไปอีก เป็นความต้องการได้รับการยกย่องนับถือตนและรู้สึกว่าคุณค่า ให้คนอื่นยกย่องให้เกียรติ และเห็นความสำคัญของตนเองต้องการความมีชื่อเสียงดีเด่นดังในสังคม ต้องการให้เจ๋งดีเด่นกว่า บุคคลอื่นในสังคมเดียวกันต้องการระดับสถานภาพของตนให้สูงขึ้นจะทำให้เกิดความมั่นใจ และภาคภูมิใจในความรู้ความสามารถของตนเองมากยิ่งขึ้น

5. ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization needs) เป็นความต้องการขั้นสุดท้าย และเป็นความต้องการขั้นสูงสุดในชีวิตของมนุษย์ คือ ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิดหรือนึกฝันที่อยากจะประสบความสำเร็จเป็นการประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตนเองต้องการหรือเป็นความปรารถนาสูงสุด ซึ่งความต้องการขั้นสุดท้ายที่บุคคลแต่ละคนอาจจะไปสู่จุดมุ่งหมาย แต่บางคนอาจจะไปไม่ถึงจุดมุ่งหมายในชีวิตก็เป็นไปได้ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละบุคคลนั้นเป็นสำคัญ

ลำดับความต้องการของมนุษย์ 5 ขั้นตอน

ที่มา : (วิเชียรวิทยอุดม. 2549 : 157)

แผน ภาพที่ 1 ลำดับความต้องการของมนุษย์ 5 ขั้นตอน

ความต้องการที่กล่าวมาข้างต้นนี้จะต้องมีการตอบสนองของความต้องการในแต่ละ
ขั้นตอนอย่างพอเพียงจึงจะทำให้คนเกิดความต้องการในขั้นที่สูงขึ้นจริงๆ ตามทฤษฎีแล้วเราไม่
สามารถตอบสนองของความต้องการให้หมดสิ้นไปได้ เพราะคนเรามากจะมีความต้องการเรื่อยไป
ดังนั้น ถ้าจะจูงใจใครสักคนตามหลักของมาสโลว์แล้ว ต้องทราบถึงลำดับความต้องการที่คนๆ นั้น
เป็นอยู่แล้วจึงใช้ความต้องการในขั้นที่สูงขึ้นไปให้เป็นประโยชน์ได้

ดังนั้นในการให้บริการชุมชนก็ต้องสนองความต้องการของชุมชนดังกล่าววิจัยของ
มณีรัตน์ พรกุลวัฒน์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาคำชี้แจง ปัญหา และความต้องการใช้บริการ
ห้องสมุดองค์การสหประชาชาติในประเทศไทย และสารภี ภูมิประเทศ (2546 : บทคัดย่อ) ได้
ทำการศึกษาคำชี้แจงของห้องสมุดมีชีวิต: การพัฒนาสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา และความต้องการในการใช้สำนักวิทยบริการ แนวทางในการ
พัฒนาการให้บริการสำนักวิทยบริการ และความพึงพอใจในการใช้สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราช
ภัฏสุรินทร์

ตอนที่ 5 การบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา

การบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาเป็นการ
บริการทรัพยากรสารสนเทศและการบริการของสำนักวิทยบริการ เพื่อให้การบริการของ
สำนักวิทยบริการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเหมาะสม ทางสำนักวิทยบริการจึงขอกำหนดการ
ให้บริการดังนี้ (มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 255:12-7)

เวลาเปิดบริการ

วันจันทร์	–วันพุธ–วันศุกร์	08.00	– 20.00 น.
วันอังคาร	–วันพฤหัสบดี	08.00	– 16.30 น.
วันเสาร์	-วันอาทิตย์	08.00	– 16.30 น.

สำนักวิทยบริการ เปิดให้บริการเฉพาะวันที่มีการเรียนการสอนหรืออยู่ในดุลยพินิจของ
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ

ผู้มีสิทธิใช้บริการสำนักวิทยบริการ

1. กรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
2. อาจารย์ อาจารย์พิเศษ และบุคลากรที่สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

3. นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
4. นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
5. บุคคลภายนอกซึ่งได้รับอนุญาตจากบรรณารักษ์เป็นกรณีพิเศษ
6. บุคคลในหน่วยงานที่มีการทำข้อตกลงความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาซึ่งได้รับอนุญาตจากอธิการบดี

การสมัครเป็นสมาชิก

นักศึกษา

1. บัตรประจำตัวนักศึกษา หรือบัตรประชาชน
2. ใบเสร็จรับเงินค่าลงทะเบียนหรือสำเนาใบรับฝากเงินในภาคเรียนปัจจุบัน
3. รูปถ่ายขนาด 1 นิ้วจำนวน 2 รูป

อาจารย์ อาจารย์พิเศษและบุคลากร ในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา

1. รูปถ่ายขนาด 1 นิ้วจำนวน 1 รูป
2. บัตรข้าราชการหรือประจำตัวที่มหาวิทยาลัยออกให้
3. หนังสือรับรองการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา

บุคคลภายนอก

1. สำเนาบัตรข้าราชการ/บัตรประชาชน/บัตรนักศึกษา/สำเนาทะเบียนบ้าน
2. รูปถ่ายขนาด 1 นิ้วจำนวน 2 รูป
3. หนังสือรับรองการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชาสถานประกอบการศึกษา
4. ค่าสมัครสมาชิกบุคคลทั่วไปภาคเรียนละ 200 บาท รายวันๆละ 20 บาท
5. ค่าสมัครสมาชิกนักเรียน/นักศึกษาภาคเรียนละ 100 บาท รายวันๆละ 10 บาท
6. ค่าประกันคนละ 500 บาท

อายุบัตรสมาชิก

1. อาจารย์ อาจารย์พิเศษและบุคลากรในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา บัตรสมาชิกจะหมดอายุเมื่อลาออกหรือไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่มหาวิทยาลัย
2. นักศึกษาภาคปกติ มีอายุบัตรสมาชิก 1 ปีการศึกษา
3. นักศึกษาภาค กศ.บป. มีอายุบัตรสมาชิก 1 ภาคเรียน
4. บุคคลภายนอก มีอายุบัตรสมาชิก 1 ภาคเรียน

การต่ออายุบัตรสมาชิก

1. นักศึกษาที่ประสงค์ต่ออายุบัตรสมาชิกให้นำใบเสร็จรับเงินค่าลงทะเบียนของภาคเรียนปัจจุบันมาแสดง
 2. อาจารย์ บุคลากรซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในอัตราจ้าง ที่ต้องการต่ออายุบัตรสมาชิกให้นำบัตรประจำตัวประชาชนพร้อมหนังสือรับรองการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชามาแสดง
 3. บุคคลภายนอกกรณีได้รับอนุญาตรายภาคเรียนที่ต้องการต่ออายุสมาชิกต้องชำระค่าสมาชิกภาคเรียนละ 200บาท นำใบเสร็จรับเงินมาแสดง
- ในกรณีที่บัตรสมาชิกหาย ให้ยื่นคำร้องขอทำบัตรใหม่ พร้อมชำระค่าธรรมเนียมในการทำบัตรใหม่ ครั้งละ 10 บาทบัตรสมาชิกสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ใช้เฉพาะส่วนบุคคลเท่านั้น ห้ามมิให้ผู้อื่นนำมาใช้บริการแทน

ระเบียบการเยี่ยมทรัพยากรสารสนเทศและการบริการสงเคราะห์กำหนด

หนังสือทั่วไป

นักศึกษาปริญญาตรี	7	เล่ม 7 วัน
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา		10 เล่ม 14 วัน
อาจารย์ นักวิจัย	20 เล่ม	1 ภาคเรียน
นักเรียน ร.ร. สาธิต	3 เล่ม	7 วัน
อาจารย์พิเศษ บุคลากรซึ่งมิได้ปฏิบัติหน้าที่สอน	7 เล่ม	14 วัน
บุคคลภายนอกกรณีได้รับอนุญาตรายภาคเรียน		3 เล่ม 7 วัน
บุคคลในหน่วยงานที่มีการทำข้อตกลงกรอบความร่วมมือ	3 เล่ม	7 วัน

การบริการสงเคราะห์กำหนด

ปรับวันละ 5 บาท ต่อ 1 เล่ม

ผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าห้องสมุดอาจประกาศหรือกำหนดปริมาณ ระยะเวลา และเงื่อนไขในการให้เยี่ยมทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างจากที่กำหนดข้างต้นได้ เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นเท่านั้น

1. ทรัพยากรสารสนเทศที่ยืมต้องชื่อเรื่องไม่ซ้ำกัน ยกเว้นเป็นทรัพยากรสารสนเทศต่อเนื่อง
 2. ผู้ยืมต้องรับผิดชอบในความชำรุดเสียหาย หรือสูญหายของทรัพยากรสารสนเทศที่ยืม
- ทุกกรณี นับตั้งแต่วันที่ยืมออกจากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศจนถึงเวลาส่งคืน

ให้กับเจ้าหน้าที่และเป็นหน้าที่ของผู้ยืมที่จะต้องตรวจสอบสภาพทรัพยากรสารสนเทศให้เรียบร้อยก่อนที่จะยืมออกจากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้ยืมต้องรับผิดชอบ

3. กรณีที่ทรัพยากรสารสนเทศชำรุดเสียหายด้วยสาเหตุใดก็ตาม ผู้ยืมต้องชำระค่าชำรุดเสียหายตามที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศเห็นสมควร

4. กรณีที่ทรัพยากรสารสนเทศชำรุดเสียหาย หรือสูญหาย ผู้ยืมต้องชำระค่าทรัพยากรสารสนเทศเป็นสองเท่า ของราคาที่ปรากฏในทะเบียนหรือราคาที่มีจำหน่ายในท้องตลาดและค่าเตรียมหนังสือออกให้บริการเล่มละ 60 บาท และรวมถึงค่าใช้จ่ายในการดำเนินของสำนักวิทยบริการอีกด้วย

5. ในกรณีที่ไม่สามารถหาราคาในปัจจุบันได้ให้ผู้อำนวยการกำหนดราคาได้ตามความเหมาะสม

6. นักศึกษาที่ค้างส่งทรัพยากรสารสนเทศ และค้างค่าปรับ มหาวิทยาลัยจะไม่แจ้งผลการศึกษาและไม่อนุญาตให้ลงทะเบียนในภาคเรียนถัดไป ถ้าเป็นนักศึกษาปีสุดท้าย มหาวิทยาลัยจะไม่ออกใบรับรองวุฒิการศึกษาให้จนกว่านักศึกษาผู้นั้นจะได้คืนทรัพยากรสารสนเทศ และชำระค่าปรับเรียบร้อยแล้ว

บริการจองหนังสือหรือบริการหนังสือสำรอง(Book request service or reserved book service)

ทรัพยากรสารสนเทศหนังสือสำรอง มีสิทธิ์ยืมหนังสือไว้ในครอบครองได้ไม่เกินคนละ

1

เล่ม เป็นเวลา 1 คีน

การปรับการส่งเกินกำหนด

หนังสือจอง ปรับวันละ 20 บาทต่อ 1 เล่ม

สิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ให้ใช้ภายในสำนักวิทยบริการและใช้ถ่ายสำเนาเอกสาร ประกอบด้วย

1. หนังสืออ้างอิง
2. สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง เช่น วารสาร หนังสือพิมพ์
3. จุลสารและกฤตภาค
4. สิ่งพิมพ์รัฐบาล
5. วิทยานิพนธ์ ปัญหาพิเศษ และงานวิจัย

กรณีมีความจำเป็นจะขอยืมออก จะต้องได้รับอนุญาตเป็นกรณีพิเศษจากผู้อำนวยการ

สำนัก หรือหัวหน้าฝ่ายบริการสิ่งพิมพ์ หรือหัวหน้าฝ่ายสิ่งพิมพ์

การปฏิบัติตนในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ

1. ผู้เข้าใช้สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศทุกคน ต้องแสดงบัตรประจำตัว ทุกครั้งที่เข้าใช้สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. แต่งกายสุภาพ โดยสวมเสื้อที่มีแบบและสีสุภาพ สวมกางเกงขายาวหรือกระโปรงห้ามสวมกางเกงขาสั้น ยกเว้นเครื่องแบบนักเรียน
3. สวมรองเท้าหุ้มส้นหรือรัดส้น ห้ามสวมรองเท้าแตะทุกชนิด
4. ห้ามสวมหมวกห้ามสวมแว่นตาดำ
5. ห้ามสูบบุหรี่ ห้ามนำอาหารหรือเครื่องดื่มเข้ามาในห้องสมุด
6. ผู้ใช้บริการต้องยินยอมให้ตรวจสอบสิ่งของก่อนเข้า-ออกสำนักวิทยบริการทุกครั้ง
7. ไม่กระทำการใดๆ ที่ไม่เหมาะสมเป็นการรบกวนผู้อื่น เช่น พูดคุยเสียงดัง
8. ปิดเครื่องมือสื่อสารทุกชนิดเมื่อเข้าใช้บริการ
9. ผ่ากระเป่า สิ่งของหรือสัมภาระไว้ในที่ที่จัดเตรียมไว้ ยกเว้นของมีค่า
10. ไม่วางของมีค่าทิ้งไว้ หากสูญหายจะไม่รับผิดชอบใด ๆ ทั้งสิ้น
11. ช่วยรักษาทรัพยากรของสำนักวิทยบริการให้อยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอ
12. การติดประกาศใด ๆ ในสำนักวิทยบริการต้องได้รับอนุญาตจากบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ทุกครั้ง

การจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

การจัดบริการชุมชนถือเป็นหน้าที่ และเป็นสิ่งจำเป็นของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่จะต้องจัดและจัดการให้เกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาใช้บริการในห้องสมุด และเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลในการวางแผนและการพัฒนาสำนักวิทยบริการให้เจริญก้าวหน้าตาม ปรัชญา ปณิธานและวัตถุประสงค์ ที่ได้กำหนดไว้ และสอดคล้องตามนโยบายของมหาวิทยาลัยโดยมีการจัดแยกประเภทการบริการดังนี้

1. ด้านการบริการ

1. บริการการอ่าน (Reader services) บริการการอ่านเป็นบริการหลักของห้องสมุดทำหน้าที่ในการจัดเตรียมทรัพยากร สารสนเทศทุกประเภทที่มีคุณค่าต่อการศึกษา ค้นคว้าให้แก่ผู้ใช้โดยนำมาจัดหมวดหมู่ หรือจัดตามประเภทของทรัพยากรเพื่อให้เกิดความสะดวกในการค้นหา มีบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้บริการแนะนำผู้ใช้ในการค้นหาสารสนเทศ ในการจัดเตรียมที่นั่งอ่านหนังสือ แสงสว่าง บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ให้เหมาะสมต่อการอ่าน นอกจากนี้ยังรวมถึงการ

จัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์อื่น ๆ ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการค้นคว้าด้วย เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ เป็นต้น

2. บริการจองหนังสือ หรือ บริการหนังสือสำรอง (Book request service or reserved book service) ได้แก่ บริการที่เปิด โอกาสให้ผู้ใช้ห้องสมุดสามารถจองหนังสือที่มีผู้ยืมออกไปในขณะนั้นได้ ด้วยการแจ้ง ความจำนง ให้ทางห้องสมุดทราบเมื่อผู้ที่ยืมหนังสือไปนำหนังสือมาคืน ห้องสมุดจะไม่อนุญาตให้ผู้ที่นำหนังสือมาคืนต่ออายุการยืมและจะเก็บหนังสือนั้นไว้ให้ผู้จองคนอื่นต่อไป ส่วนบริการสำรองได้แก่วิธีการที่นำหนังสือที่มีจำนวนน้อย แต่เมื่อมีผู้ร้องขอให้จัดหนังสือเล่มใดเล่มหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เป็นหนังสือสำรอง ทางห้องสมุดจะจัดแยกหนังสือเล่มนั้นออกมาแล้ว กำหนดระยะเวลาในการยืมให้สั้นลงหรืองดให้ยืมเพื่อให้ผู้ใช้ สามารถอ่านได้ทั่วถึงกัน เช่น อาจารย์ได้มอบหมายให้นักศึกษาอ่านหนังสือเล่มหนึ่งแต่เป็นหนังสือที่ห้องสมุดมีจำนวนน้อยก็จะแจ้งให้ทางห้องสมุดจัดหนังสือเล่มนั้นเป็นหนังสือสำรองโดยลดระยะเวลาในการยืม จากเดิม 7 วัน ให้เหลือยืมได้ 1 วัน หรืออาจกำหนดให้อ่านเฉพาะภายในห้องสมุดเท่านั้น

3. บริการแนะนำการอ่าน (Reader's guidance service) เป็นการบริการที่ บรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดจะช่วยแนะนำหนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์ให้แก่ผู้ใช้ ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น จัดนิทรรศการแนะนำเป็นการส่วนตัว จัดทำบรรณานุกรม หรือรายชื่อหนังสือในสาขาวิชาที่น่าสนใจ หนังสือดีเด่นที่ได้รับรางวัลออกเผยแพร่หรือวิจารณ์หนังสือเพื่อเป็นการชักจูงให้ผู้อ่านสนใจอยากอ่านมากขึ้นและเป็นแนวทางให้ผู้ใช้ในการเลือกอ่านการแนะนำ อาจจะมีการแนะนำเป็นรายบุคคล หรือแบบกลุ่มก็ได้

4. บริการสอนและแนะนำการใช้ห้องสมุด (Library instruction service) บริการสอนและแนะนำการใช้ห้องสมุดมีบทบาทสำคัญในการสร้างทักษะแก่ผู้ใช้เกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้า เพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นหาสารสนเทศในห้องสมุด และแหล่งสารสนเทศอื่นๆอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การสืบค้นจากฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด (OPAC) การสืบค้นฐานข้อมูลสำเร็จรูป CD-ROM การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์และการค้นข้อมูลที่มีกระจายอยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้วยโปรแกรมช่วยค้นข้อมูล(Search engine) เป็นต้น นอกจากนี้ ทางห้องสมุดอาจมีการจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดหรือสอนการใช้โปรแกรมของห้องสมุดที่เกี่ยวข้องกับการสืบค้นสารสนเทศการสอนจัดทำออกมาได้ ลักษณะ คือ

4.1 การสอนรายบุคคล เป็นการสอนให้เฉพาะบุคคลที่ต้องการ บรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ช่วยสอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า หรือทำให้เกิดทักษะในการค้นคว้า

4.2 การสอนแบบกลุ่ม เป็นการสอน โดยผู้เข้าร่วมกลุ่มกันมาติดต่อกับ ทางห้องสมุด ให้มีการสอน หรือแนะนำการใช้ห้องสมุด รวมถึงวิธีการใช้โปรแกรมการสืบค้นของห้องสมุดผู้ใช้ จะต้องแจ้งจำนวนของผู้ที่ต้องการ เข้ารับการสอนเพื่อทางห้องสมุดจะได้จัดตารางเวลา และ ดำเนินการต่อไป

5. บริการยืมระหว่างห้องสมุด (Inter-library loan service) เป็นบริการที่ห้องสมุดยืม หนังสือหรือวัสดุการอ่านอื่น ๆ ที่ไม่มีในห้องสมุดจากแหล่งสารสนเทศอื่นเพื่อบริการแก่ผู้ใช้การยืม ระหว่างห้องสมุด ผู้ใช้อาจยืมเป็นตัวเล่มโดยมีกำหนดส่งคืนที่แน่นอน หรือขอถ่ายสำเนาเอกสาร สิ่งพิมพ์ที่ไม่สามารถยืมออกนอกห้องสมุดได้ เช่นหนังสืออ้างอิงบทความจากวารสาร เป็นต้น ระยะเวลาการให้ยืม และค่าใช้จ่ายในการถ่ายสำเนาขึ้นอยู่กับระเบียบ และข้อบังคับของห้องสมุด ที่เป็น เจ้าของหนังสือ หรือสิ่งพิมพ์นั้น และผู้ใช้บริการจะต้อง เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเองการยืมระหว่าง ห้องสมุด อาจเป็นความร่วมมือระหว่างห้องสมุด ทั้งภายในและต่างประเทศปัจจุบันนิยมใช้วิธีการทำ เอกสาร ในลักษณะเอกสารอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) เพื่อให้เกิด ความรวดเร็ว ทันต่อความต้องการของผู้ใช้

6. บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า (Reference service) ได้แก่การบริการตอบ คำถามและช่วยเหลือผู้หาคำตอบที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว และถูกต้องจากทรัพยากรของห้องสมุด โดยบรรณารักษ์ อาจหาคำตอบจากหนังสืออ้างอิงหรือจากคู่มือช่วยค้นอื่น ๆ ปัจจุบันบริการนี้ได้ ขยายขอบเขตมากขึ้นจากการบริการด้วยมือมาให้บริการด้วยเครื่องมือช่วยค้นด้วยเทคโนโลยี สารสนเทศประเภทต่างๆ บริการนี้จึงมีชื่อเรียกเปลี่ยนไปเป็น การบริการการค้นสารสนเทศ (Information service) ซึ่งมีความหมาย กว้างขวางและลึกซึ้ง กว่าบริการตอบคำถาม และช่วยการ ค้นคว้าเพราะมีขอบเขตรวมถึงการค้นคว้าข้อมูลข่าวสารหรือเรื่องราวในสาขาวิชาต่างๆ อย่าง ละเอียดโดยไม่ได้ค้นเฉพาะภายในห้องสมุดเท่านั้นแต่จะค้นจากแหล่งสารสนเทศ อื่น ๆ รวมถึงการ ติดต่อสอบถาม จากผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่ผู้ใช้ต้องการ

7. บริการรวบรวมบรรณานุกรม (Bibliography service) เป็นบริการจัดรวบรวมรายการ สิ่งพิมพ์ และสื่อทัศนวัสดุที่มีในห้องสมุดในรูปแบบ ของบรรณานุกรมแล้วนำมาจัดเรียง ตามหัวเรื่อง หรือชื่อผู้แต่งอาจมีรายละเอียดอื่นๆ ให้ด้วย เช่น จำนวนหน้า ราคา หรือเนื้อเรื่องย่อ ห้องสมุดบาง แห่งอาจจะมีการจัดรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะสาขาวิชา

8. บริการข่าวสารทันสมัย (Current awareness service) เป็นบริการที่ช่วยให้ผู้ใช้ ห้องสมุดได้ทราบข่าวสารข้อเท็จจริง หรือความก้าวหน้าใหม่ๆ ในวิชาการที่ผู้ใช้สนใจ อย่างรวดเร็ว บริการข่าวสารทันสมัยอาจทำได้หลายวิธี เช่นการแจ้งรายชื่อสิ่งพิมพ์ใหม่ๆ ที่เข้ามาในห้องสมุด หรือ

อาจนำภาพหน้าสารบัญวารสารฉบับใหม่บรรจุไว้ในเว็บไซต์ของห้องสมุดเพื่อให้เกิดความรวดเร็วเพิ่มความสะดวกรวดเร็วกว่า และช่วยป้องกันการสูญหายของวารสารฉบับจริงได้

9. บริการโสตทัศนวัสดุ (Audio-visual service) เป็นการให้บริการสื่อโสตทัศนวัสดุ เช่น ภาพนิ่ง วัสดุย่อส่วน ภาพยนตร์ รูปภาพ แผนที่ แผนภูมิ เทปบันทึกเสียง และแผ่นเสียง ผู้ใช้สามารถขอใช้บริการภายในห้องสมุด หรือยืมออกไปใช้นอกห้องสมุดได้ นอกจากนี้ยังมีบริการฉายภาพยนตร์ หรือวีดิทัศน์ในโอกาสต่าง ๆ บริการบันทึกภาพ และเสียง บริการทำสำเนาเทปตลับ บริการผลิตโสตทัศนวัสดุ เพื่อการการศึกษา เป็นต้น

10. บริการจัดพิมพ์และเผยแพร่เอกสารงานห้องสมุด (Publication service) ห้องสมุดจัดทำเอกสาร เพื่อเผยแพร่ผลงาน บริการของห้องสมุดผู้ใช้ได้ทราบอย่างทั่วถึงกัน และเป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของห้องสมุดด้วย เช่น การทำจดหมายข่าวห้องสมุด การจัดพิมพ์รายชื่อหนังสือใหม่ บรรณานุกรมสาระสังเขป ฯลฯ

11. บริการถ่ายสำเนาเอกสาร (Photocopy service) ห้องสมุดจะจัดบริการ ถ่ายสำเนาเอกสารไว้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้เพราะเอกสารบางชนิดจะไม่อนุญาตให้ยืมออกจากห้องสมุด เช่น หนังสืออ้างอิง หนังสือสำรอง วารสาร ฯลฯ อีกทั้งเพื่อช่วยให้ผู้ใช้ประหยัดเวลาในการคัดลอกอีกด้วย

12. บริการสิ่งพิมพ์เฉพาะเรื่อง (Special collection service) ห้องสมุดระดับอุดมศึกษามักจัดสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็นการเฉพาะในการให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุด เช่นการจัดสิ่งพิมพ์รัฐบาล ออกมาเป็นการเฉพาะจัดห้องให้บริการวิทยานิพนธ์ออกมาเป็นห้องต่างหาก จัดสิ่งพิมพ์ตามความต้องการของอาจารย์ผู้สอนต่างหาก เป็นต้น

13. บริการสืบค้นสารสนเทศ (Information searching service) เป็นการให้บริการสารสนเทศที่หลากหลายจากทรัพยากรสารสนเทศหลายประเภทที่ห้องสมุดดำเนินการให้บริการอยู่ ทั้งสิ่งตีพิมพ์ และสิ่งไม่ตีพิมพ์ การให้บริการสืบค้นสารสนเทศเป็นการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศสมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี เป็นการบริการที่ก่อให้เกิดความรู้เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจด้วยเทคโนโลยี (ICT- Information, Communication and Technology)

14. บริการวิชาการแก่ชุมชน เป็นการเผยแพร่ความรู้ และชักจูงให้ผู้ใช้รักการอ่านเป็นบริการให้กับประชาชนในชุมชนที่ใกล้เคียงหรือห่างออกไปที่นอกเหนือจากกลุ่มผู้ใช้ประจำกิจกรรมหรือบริการที่จัดทำ เช่น การช่วยจัดระบบห้องสมุดให้กับโรงเรียนต่าง ๆ การจัดงาน แสดงหนังสือจัดนิทรรศการ ในโอกาสต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชน ที่อยู่ในชุมชนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่ห้องสมุดได้ และได้เปิดบริการนอกเวลาราชการจนถึงเวลา 20.00 น.

2. ด้านบุคลากร

งานบริการห้องสมุดจะประสบความสำเร็จและดำเนินงานไปด้วยดีจะต้องมีบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในห้องสมุด บุคลากรห้องสมุด ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่าย บรรณารักษณ์ักเอกสารสนเทศ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดและนักการภารโรง บุคคลดังกล่าวต้องคุณสมบัติ และหน้าที่รับผิดชอบแตกต่างกันออกไปมีการกำหนดคุณสมบัติบุคลากรไว้ดังนี้

ประทีป จรัสรุ่งรวิธร (2542 : 16) กล่าวว่า ในการทำงานจะต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้งานดำเนินไปได้ หากมีคนจำนวนเพียงพอ มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมแก่หน้าที่การงาน และมีการจัดการที่ดีแล้ว ก็จะทำให้งานสำเร็จด้วยดีตามวัตถุประสงค์ บุคลากรต่างๆ ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดได้แก่ บรรณารักษณ์ัก ผู้ช่วยบรรณารักษณ์ัก นักวิชาการที่เกี่ยวข้องของพนักงาน พิมพ์ดีด เจ้าหน้าที่ นักการภารโรง

วาณี ฐาปนวงศ์สานติ (2543 : 49-57) กล่าวว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยกำหนดคุณสมบัติบุคลากร คือ

1. ผู้บริหาร ต้องมีวุฒิการศึกษา ไม่ต่ำกว่าปริญญาโท มีความรู้พื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ และต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี แต่ถ้ามีวุฒิปริญญาเอก ต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานห้องสมุดไม่น้อยกว่า 3 ปี
2. ผู้ปฏิบัติงานระดับหัวหน้าฝ่าย มีวุฒิการศึกษาอย่างต่ำกว่าปริญญาโทต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานห้องสมุดไม่น้อยกว่า 3 ปี

ตำแหน่งอื่นๆ ไม่ได้กำหนดไว้ เป็นคุณสมบัติทั่วไป พิจารณาตามความเหมาะสมกับลักษณะงาน มีหน้าที่หลากหลายตามประเภทของงานซึ่งลักษณะงานแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1. งานวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์ (Professional work) เป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติมีวุฒิการศึกษาทางวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์หรือสารนิเทศศาสตร์ มีความรู้เฉพาะด้าน บรรณารักษณ์ักต้องมีความรู้ที่สอดคล้องกับประเภทของงานห้องสมุดที่รับผิดชอบ มีความศรัทธาต่อวิชาชีพบรรณารักษณ์ัก มีนิสัยรักการอ่าน มีความขยันอดทน และซื่อสัตย์ ยุติธรรม มีความคิดสร้างสรรค์ และมีระเบียบรู้แหล่งสารสนเทศอย่างกว้างขวาง มีบุคลิกดี มีมนุษยสัมพันธ์ สุภาพเรียบร้อย ประเภทของงานประกอบด้วย งานพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด งานวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุด งานโสตทัศนงานวารสาร งานเอกสารและสิ่งพิมพ์รัฐบาล งานบริการยืม-คืนงานบริการอ้างอิง

2. งานที่ไม่ใช่วิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์ (Non – Professional work) เป็นงานที่ผู้ปฏิบัติงานไม่ต้องมีวุฒิทางวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ เรียกชื่อหรือตำแหน่งตามความรับผิดชอบประกอบด้วยงาน

2.1 งานในสำนักเลขานุการ เช่น เลขานุการ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เจ้าหน้าที่ธุรการ นักวิชาการเงินและบัญชี นักวิชาการพัสดุ ช่างอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

2.2 งานผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ เป็นเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

2.3 งานพิมพ์ดีด เป็นเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด

2.4 นักการภารโรง ดูแลความสะอาด ความเรียบร้อยของห้องสมุด

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีการกำหนดบุคลากรในการดำเนินงานทั้งสิ้น 38 คน โดยเป็นข้าราชการ 6 คน ลูกจ้างประจำ 3 คน ลูกจ้างชั่วคราว 9 คน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนบุคลากรของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ลำดับที่	ตำแหน่ง	ข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ	ลูกจ้างชั่วคราว
1	อาจารย์บรรณารักษ์	2		
2	อาจารย์เทคโนโลยีสารสนเทศ	3		
3	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	1		
4	บรรณารักษ์ 3			2
5	พนักงานพิมพ์ดีด 3		2	
6	เจ้าหน้าที่งานเทคนิค		1	4
7	เจ้าหน้าที่บริการอินเทอร์เน็ต			1
8	หัวหน้างานบริการ			2
9	เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม			1
10	เจ้าหน้าที่งานบริการ			3
11	เจ้าหน้าที่บริการสารสนเทศ			4
12	เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา			2
13	คณงานภารโรง			9
14	เจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุง			1
	รวม	6	3	29

บุคลากรของสำนักวิทยบริการประกอบด้วย

1. อาจารย์ เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานสำนักวิทยบริการเป็นบางเวลาเนื่องจากมีภารกิจหลักคือ งานสอน แบ่งเป็นอาจารย์จากโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์จำนวน 2 คน อาจารย์จากโปรแกรมวิชาอื่น ๆ จำนวน 3 คน
2. ข้าราชการพลเรือน เป็นข้าราชการพลเรือน 1 คน ที่รับผิดชอบงานเต็มเวลา
3. ลูกจ้างประจำ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย พนักงานพิมพ์ดีด 2 คน เจ้าหน้าที่งานเทคนิค 1 คน
4. ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 29 คนประกอบด้วย ตำแหน่งหัวหน้างาน จำนวน 2 คน ตำแหน่งเจ้าหน้าที่จำนวน 16 คน คนงานภารโรงจำนวน 9 คนตำแหน่งบรรณารักษ์จำนวน 2 คน

3. ด้านวัสดุครุภัณฑ์

วัสดุครุภัณฑ์ หมายถึง ของที่ใช้ซึ่งเป็นเครื่องประกอบที่จำเป็นในการอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับอาคาร ครุภัณฑ์ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆของห้องสมุด เป็นส่วนประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของห้องสมุด เพราะใช้เป็นที่เก็บหนังสือ สิ่งพิมพ์ และสื่อทัศนวัสดุต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด การจัดครุภัณฑ์ห้องสมุดควรคำนึงถึงประโยชน์การใช้สอย ความทนทาน ความสวยงาม วัสดุที่ใช้ทำ ส่วนสัด แบบ สี คุณภาพ ราคา มีผู้กล่าวถึงครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับห้องสมุดมีดังนี้

ประทีป จรัสรุ่งรวีร (2542 : 17) กล่าวว่า ครุภัณฑ์ ที่จำเป็นสำหรับห้องสมุดคือ ชั้นสำหรับวางหนังสือ ชั้นสำหรับวารสาร หนังสือพิมพ์ ตู้บัตรรายการ ตู้จุลสาร ตู้เก็บของ ตู้และป้ายนิทรรศการ โต๊ะและเก้าอี้สำหรับอ่านหนังสือ โต๊ะทำงานของเจ้าหน้าที่และบรรณารักษ์ ที่รับ-จ่ายหนังสือ รถเข็นหนังสือ

วาณี สุภาพวงศ์ตานติ (2543 : 126-136) กล่าวว่า ครุภัณฑ์ห้องสมุดสำหรับงานบริการ ต้องมีความเหมาะสมกับผู้ใช้ตามประเภทของห้องสมุดควบคู่ไปกับทรัพยากรสารนิเทศการเลือกครุภัณฑ์ของห้องสมุดที่จำเป็นใช้ดังนี้

1. เก้าอี้ เป็นครุภัณฑ์อำนวยความสะดวกที่สำคัญ เก้าอี้ทุกประเภทต้องคำนึงถึงการนั่งสบาย การเลือกเก้าอี้ต้องคำนวณอายุการใช้งานให้ได้ระหว่าง 5-10 ปี ควรใช้แบบเรียบไม่มีลวดลายและไม่ทันสมัยมากเกินไป
2. โต๊ะ เป็นครุภัณฑ์คู่กับเก้าอี้ มีแบบต่างกันตามประเภทการใช้งาน เช่น โต๊ะอ่านหนังสือ โต๊ะบริการสื่อทัศน สื่อปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

3. ชั้นวางวัสดุสารนิเทศ เป็นครุภัณฑ์ที่ห้องสมุดควรพิจารณาเรื่องความแข็งแรง ความเหมาะสมของการใช้งาน และจำนวนชั้นให้เพียงพอกับวัสดุสารนิเทศ ชั้นต่าง ๆ มีรูปแบบต่างกันตามประเภทของวัสดุ เช่น

3.1 ชั้นหนังสือที่ให้บริการทั่วไป นิยมใช้ใช้แบบสองหน้าเป็นทั้งไม้และเหล็ก มีเหล็กกันหนังสือไม่ให้ล้ม

3.2 ชั้นวางวารสาร มีรูปแบบวางลาดเอียง ให้เห็นหน้าปกมีทั้งสองด้าน

3.3 ที่วางหนังสือพิมพ์ มีลักษณะเป็นที่แขวนมีหลายรูปแบบ เช่น แบบแขวนห้อยเรียงลำดับเดียวกัน แบบเรียงลำดับแนวตั้ง ขึ้นอยู่กับเนื้อที่ห้องสมุดแต่ละแห่ง

3.4 ชั้นวางหนังสือใหม่ เพื่อแสดงหนังสือใหม่ให้ผู้ใช้บริการทราบ

3.5 ชั้นวางสื่อโสตทัศน

3.6 ชั้นวางสิ่งของก่อนเข้าห้องสมุด เป็นบริการรับฝากของใช้ เช่น ชั้นวางแบบรังผึ้ง ล็อกเกอร์ปิดใส่กุญแจ

4. ตู้เก็บเอกสาร สำหรับจัดเก็บเอกสารประเภทจุลสาร กฤตภาค แบบลิ้นชัก

5. ตู้บัตรรายการ เป็นครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับห้องสมุด สำหรับให้บริการค้นหาทรัพยากรสารนิเทศที่ต้องการ มีหลายขนาดตามจำนวนลิ้นชัก ขนาดของลิ้นชักต้องพอเหมาะกับขนาดของบัตรนิยมใช้ตู้ไม่มีเหล็กหรือยวบัตรแต่ละลิ้นชัก

6. โต๊ะเอนกประสงค์ ใช้คู่กับบัตรรายการสำหรับวางลิ้นชักบัตรเพื่อจัดข้อความจากบัตรรายการ

7. ป้ายนิเทศและตู้นิทรรศการ สำหรับเสนอข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ใช้บริการ มีรูปแบบทั้งชนิดมองลงและมองได้รอบตัว

8. เครื่องมือต่างๆ เป็นครุภัณฑ์ที่ใช้ปฏิบัติประจำ ได้แก่

8.1 รถเข็นหนังสือ

8.2 เครื่องพิมพ์ดีด ใช้พิมพ์เอกสารงานทุกฝ่าย

8.3 เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ สำหรับประมวลข้อมูลและพิมพ์งานแต่ละฝ่าย

8.4 เครื่องมือซ่อมหนังสือ ประกอบด้วยเครื่องตัดกระดาษ เหล็กหนีบหนังสือ สว่านเจาะไฟฟ้า และอุปกรณ์อื่นๆ

8.5 สื่อโสตทัศน ที่เป็นเครื่องสำหรับให้บริการ ประกอบด้วยเครื่องเล่นวีดิทัศน์ โทรทัศน์ วิทยุเทป เครื่องบันทึกเสียง เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องฉายภาพนิ่ง เครื่องคอมพิวเตอร์ระบบซีดีรอมมัลติมีเดีย เครื่องขยายเสียง

9. อื่นๆ ได้แก่

- 9.1 เครื่องปรับอากาศ เลือกให้เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยต้องคำนวณจำนวนปีที่อยู่ให้ถูกต้อง
- 9.2 เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องอัดสำเนา สำหรับงานประจำและงานบริการ
- 9.3 เครื่องควบคุมทางเข้าออก เป็นประตูสำหรับเก็บสถิติผู้ใช้จะเป็นประตูที่ใช้ตรวจสัญญาณแม่เหล็กไฟฟ้าจากหนังสือ

4. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

ทรัพยากรสารสนเทศ หรือ Information Resource เกิดจากคำ 2 คำ คือ ทรัพยากร หรือ ทรัพย์ หมายถึง เงินตรา วัสดุมีรูปร่าง โดยปริยายหมายถึง สิ่งที่มีค่าอาจไม่มีรูปร่างก็ได้ เช่น มีปัญญาเป็นทรัพย์ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542, 2546: 503,1182) สารสนเทศ หมายถึง ข่าวสาร นำมารวมกันเป็นทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง ข่าวสาร ข้อมูลซึ่งอยู่ในรูปต่าง ๆ มีคุณค่าและประโยชน์ ซึ่งมีนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้คำนิยามและความหมายคือ

สุกานดา ดีโพธิ์กลาง (2540 : 25) กล่าวว่า ทรัพยากรสารสนเทศ (Information resource) หมายถึง สิ่งที่เป็นที่กักความรู้ เรื่องราว ข้อมูล หรือข่าวสารอาจอยู่ในรูปของวัสดุตีพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ หรือวัสดุไม่ตีพิมพ์ เช่น แถบวีดิทัศน์ แผ่นบันทึก ภาพนิ่ง คำที่ใช้ความหมายเดียวกันได้แก่ ทรัพยากรสารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศ หรือทรัพยากรสารนิเทศ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2548 : 8) กล่าวว่า ทรัพยากรสารสนเทศ (Information resource) หมายถึง สารสนเทศประเภทต่าง ๆ ซึ่งอาจเรียกว่า ทรัพยากรห้องสมุด(Library resource) หรือวัสดุห้องสมุด(library materials) จำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ วัสดุตีพิมพ์ และวัสดุไม่ตีพิมพ์

ประหยัด ช่างงาน (2549 : 13) กล่าวว่า ทรัพยากรสารนิเทศ หมายถึง วัสดุหรือสื่อที่เป็นที่กักข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริง ความรู้ ความคิด ประสบการณ์ที่เกิดจากสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่ถ่ายทอดหรือเรียบเรียงออกมาโดยใช้ภาษา เสียง สัญลักษณ์ ภาพ หรือรหัสอื่น ๆ ที่สามารถรับรู้ได้ ทรัพยากรสารนิเทศมีหลายรูปลักษณะมีทั้งวัสดุตีพิมพ์ ใสตทัศน์วัสดุ วัสดุย่อส่วน หรือวัสดุอิเล็กทรอนิกส์ บางครั้งอาจเรียกว่าวัสดุสารนิเทศ หรือวัสดุห้องสมุด

สรุปได้ว่า ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง วัสดุหรือสื่อรูปแบบต่าง ๆ ที่ได้บันทึกและถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ความคิด ที่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มพูนความรู้แก่ผู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และตอบสนองความต้องการด้านต่าง ๆ ทั้งวัสดุตีพิมพ์ และวัสดุไม่ตีพิมพ์

ทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดเป็นวัสดุเพื่อการอ่าน และการศึกษาค้นคว้าต่าง ๆ ที่ห้องสมุดได้จัดหา รวบรวมเพื่อให้บริการในห้องสมุด ที่มีบริการในห้องสมุดแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. สื่อสิ่งพิมพ์ (Printed materials) คือหนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ชนิดต่างๆ แบ่งเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1.1 ต้นฉบับตัวเขียนและจดหมายเหตุ (Manuscript, Archive) เป็นสิ่งพิมพ์ที่บันทึกข้อมูลความรู้ด้วยการเขียนถือเป็นแหล่งสะสมความรู้ปฐมภูมิที่มีคุณค่ายิ่ง

1.2 หนังสือ (Book) คือ บันทึกความรู้ เหตุการณ์เรื่องราวที่เป็นรูปเล่มถาวร แบ่งเนื้อหาได้ 2 ลักษณะ คือหนังสือตำราและสารคดี หนังสือบันเทิงคดี

1.3 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง (Serials,Periodical) คือสิ่งพิมพ์ที่เสนอข่าวความเคลื่อนไหว เหตุการณ์ เนื้อหาในรูปของบทความ มีกำหนดออกเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร

1.4 จุลสาร (Pamphlet) เป็นสิ่งพิมพ์ขนาดเล็กมีความหนาไม่มากนัก (ความยาวไม่เกิน 60 หน้า) ให้ข้อมูลที่ทันสมัยสั้น เนื้อหาสาระให้ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งและจบในตัว

1.5 กฤตภาค (Clipping) เป็นการคัดเลือกข่าวหรือบทความจากหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร และตัดข่าวดังกล่าวแล้วนำมาผนึกวางลงกระดาษ และอ้างอิงแหล่งที่มา แล้วจัดเก็บใส่แฟ้มแขวนในตู้เอกสารเพื่อสะดวกในการค้นหาและใช้ประโยชน์

2. สื่อไม่ตีพิมพ์ (Non-printed media) คือ สื่อบันทึกความรู้ ข่าวสาร สารนิเทศต่างๆ ในรูปแบบอื่นที่นอกเหนือไปจากหนังสือ ตัวเล่ม หรือการพิมพ์ แบ่งออกเป็น 7 ประเภท

2.1 วัสดุกราฟิก (Graphic materials) คือ วัสดุที่แสดงความรู้หรือเนื้อหาสาระออกมาในลักษณะของรูปภาพ ภาพวาด สัญลักษณ์ ประกอบคำหรือข้อความ เช่น รูปถ่าย ภาพถ่าย ภาพพิมพ์ แผนภูมิ ภาพนิ่ง เป็นต้น

2.2 วัสดุแผนที่ (Cartographic materials) คือ วัสดุที่แสดงให้เห็นรูปร่าง ลักษณะของพื้นผิวโลก ลักษณะภูมิประเทศ อาณาเขต โดยการนำมาย่อส่วน เช่น แผนที่ ลูกโลก

2.3 วัสดุบันทึกเสียง (Sound recordings) เป็นสื่อประเภทโสตวัสดุหรือประเภทฟัง เช่น แผ่นเสียง แถบบันทึกเสียง

2.4 ภาพยนตร์ โทรทัศน์และวีดิทัศน์ (Film or motion picture, Television, Video) เป็นสื่อโสตทัศน์ที่นำเสนอสารนิเทศทั้งภาพและเสียง

2.5 วัสดุสามมิติและของจริง(Three dimension material, Specimen) เป็นผลงานทางศิลปะหรือสิ่งต่างๆที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อเลียนแบบของจริง มีลักษณะเป็นสามมิติ ใช้สีสันแสดงสัดส่วนได้ตามความจริง เช่น รูปปั้น แร่ธาตุอุปกรณ์ที่ใช้ในห้องทดลองวิทยาศาสตร์

2.6 วัสดุย่อส่วน (Microforms) เป็นวัสดุสารนิเทศที่ได้จากการถ่ายภาพสิ่งพิมพ์ต้นฉบับ โดยย่อส่วนให้มีขนาดเล็กถึงจนไม่สามารถอ่านด้วยตาเปล่า ต้องใช้เครื่องอ่านวัสดุย่อส่วนในการอ่าน เช่น ไมโครฟิล์ม ไมโครฟิช

2.7 สารนิเทศอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics information) เป็นสื่อที่สามารถจัดเก็บข้อมูลได้ปริมาณเป็นข้อมูลแบบสื่อผสม (มัลติมีเดีย) มีระบบค้นคืนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ที่ให้ผลการค้นอย่างรวดเร็ว เช่น ฐานข้อมูลออนไลน์ ฐานข้อมูลซีดีรอม

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เป็นหน่วยงานสนับสนุนการจัดการศึกษา และเป็นแหล่งทรัพยากรสารสนเทศของมหาวิทยาลัย และชุมชน โดยการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาครอบคลุมทุกโปรแกรมวิชาที่มหาวิทยาลัยจัดการศึกษา ทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อให้บริการแก่อาจารย์และนักเรียน นักศึกษาในแต่ละชุมชนประกอบการศึกษาค้นคว้า และวิจัย ทั้งในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการในสำนักวิทยบริการแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่

1. ประเภทสิ่งพิมพ์ (Printed materials) ได้แก่ หนังสือตำราทั่วไป หนังสืออ้างอิง สิ่งพิมพ์รัฐบาล วารสารและหนังสือพิมพ์ จุลสาร และกฤตภาค

2. ประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์ (Non-printed materials) ได้แก่

2.1 โสตทัศน์วัสดุ ได้แก่ วีดิทัศน์ เทปบันทึกเสียง สไลด์ ฯลฯ

2.2 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ซีดีรอม

2.3 ฐานข้อมูลในระบบเครือข่าย เช่น ฐานข้อมูลหนังสือ ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ ฐานข้อมูลบรรณานุกรมวารสาร ฐานข้อมูลอยุธยาศึกษา

2.4 ฐานข้อมูลต่างประเทศที่ให้บริการแบบออนไลน์ เช่น ฐานข้อมูลEEE, ฐานข้อมูลProquest, ฐานข้อมูลACM, ฐานข้อมูลLexis, ฐานข้อมูลNexis, ฐานข้อมูลWilson

รายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนทรัพยากรสารสนเทศ ที่ให้บริการในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จากการสำรวจเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2549 และรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้บริการระหว่างเดือน ตุลาคม 2548 ถึงกันยายน 2549 มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2-4 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในสำนักวิทยบริการ
สำรวจเมื่อ วันที่ 30 กันยายน 2549

ประเภททรัพยากรสารสนเทศ	ประเภท	จำนวน
ทรัพยากรสารสนเทศ	หนังสือตำรา ภาษาไทย	159,489 เล่ม
ประเภทสิ่งพิมพ์	ภาษาอังกฤษ	15,750 เล่ม
	วารสาร	429 เล่ม
	หนังสือพิมพ์	24 ชื่อเรื่อง
	สิ่งพิมพ์รัฐบาล	827 เล่ม
	วิทยานิพนธ์	170 เล่ม
	จุลสาร/กฤตภาค	1,423 หัวเรื่อง
	วิจัย	86 เล่ม

ที่มา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สำนักวิทยบริการ (2549:8)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในสำนักวิทยบริการ
สำรวจเมื่อ วันที่ 30 กันยายน 2549

ประเภททรัพยากรสารสนเทศ	ประเภท	จำนวน
ทรัพยากรสารสนเทศ	ซีดีรอม/วีซีดี/ดีวีดี	7,029 แผ่น
ประเภทไม่ใช่สิ่งตีพิมพ์	วีดิทัศน์	2,971 ม้วน
	อินเทอร์เน็ต	60 จุด
	โทรทัศน์	24 เครื่อง
	สไลด์	2 เครื่อง
	เทปเสียง	4 เครื่อง
	เคเบิลทีวี	17 ช่อง
	คอมพิวเตอร์พิมพ์งานด้วยตนเอง	2 เครื่อง

ที่มา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สำนักวิทยบริการ (2549:8)

ตารางที่ 4 สถิติการใช้บริการสำนักวิทยบริการระหว่างเดือน ตุลาคม 2548 ถึง กันยายน 2549

ประเภทของผู้ใช้บริการ	จำนวน
สมาชิกเข้าใช้บริการ	139,117 คน
บุคคลภายนอกเข้าใช้บริการ	2,398 คน
การยืมหนังสือของสมาชิก	33,389 เล่ม
บริการคืนหนังสือ	31,338 เล่ม
การใช้บริการวีดิทัศน์	6,895 คน
การใช้บริการอินเทอร์เน็ต	7,143 คน
การใช้บริการวารสารและหนังสือพิมพ์	1,384 รายการ
การใช้บริการสิ่งพิมพ์สารสนเทศพิเศษ	2,997 คน

ที่มา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาสำนักวิทยบริการ (2549:19)

ผู้มาใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย

1. บุคลากรภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษา พนักงานและเจ้าหน้าที่
2. บุคคลภายนอก ได้แก่ ชุมชนในท้องถิ่น นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ ข้าราชการ และประชาชน

จากสถิติผู้มาใช้บริการของสำนักวิทยบริการ ในตารางที่ 4 บุคคลภายนอกจะประกอบด้วย ครู อาจารย์ นักศึกษา นักเรียนโรงเรียนในท้องถิ่น มาเข้าใช้บริการเป็นส่วนใหญ่ซึ่งสำนักวิทยบริการได้จัดบริการสนองตามภารกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

5. ด้านอาคารสถานที่

อาคารสถานที่จำเป็นต้องมีไว้สำหรับเก็บรวบรวมสิ่งพิมพ์และวัสดุทัศนวัสดุ สำหรับให้ผู้ใช้บริการได้อ่านและศึกษาค้นคว้า เป็นที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ และเป็นส่วนสำคัญในการจูงใจให้คนเข้าใช้ห้องสมุด ดังนั้นการจัดตั้งห้องสมุดจึงควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

ประทีป จรัสรุ่งรวี (2542 : 12-13) กล่าวว่า การจัดตั้งห้องสมุดในการจูงใจให้คนเข้าใช้สิ่งที่ควรคำนึงถึง คือ

1. สถานที่ตั้ง อยู่ในที่ที่สะดวกในการเดินทาง ปราศจากเสียงรบกวน อากาศและแสงสว่างเพียงพอ สามารถขยายห้องสมุดออกไปได้ในภายหลัง

2. ลักษณะอาคาร เป็นอาคารเอกเทศ หรือเป็นส่วนหนึ่งของอาคาร สะดวกสบาย มีความทนทาน ถูกสุขลักษณะสามารถเปลี่ยนแปลงได้

3. ขนาดของเนื้อที่ห้องสมุด ขึ้นอยู่กับลักษณะและประเภทของห้องสมุด แต่เนื้อที่ที่จำเป็นได้แก่

3.1 เนื้อที่สำหรับเก็บสิ่งพิมพ์และโสตทัศนวัสดุ

3.2 เนื้อที่สำหรับอ่าน

3.3 เนื้อที่สำหรับบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่

3.4 เนื้อที่สำหรับจัดกิจกรรม

3.5 เนื้อที่อื่น ๆ เช่น บันได ทางเดินระหว่างชั้นหนังสือ ห้องน้ำ เป็นต้น

4. การจัดและตกแต่งห้องสมุด การจัดวางวัสดุครุภัณฑ์ภายในห้องสมุดต้องจัดให้เป็นสัดส่วน สัมพันธ์กับผู้ใช้ห้องสมุด และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน การตกแต่งต่าง ๆ ควรเลือกจัดให้ดูเหมาะสม ความสะอาดและความเป็นระเบียบ ไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายวัสดุในท้องถิ่นนำมาดัดแปลง
สมาน ลอยฟ้า (2542 : 37-42) กล่าวว่า อาคารสถานที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง เพราะอาคารสถานที่เป็นที่เก็บรวบรวมวัสดุสารนิเทศ อาคารสถานที่ของห้องสมุดในอนาคตนั้นจะมีรูปแบบต่าง ๆ คือ

1. ห้องสมุดจะไม่เน้นการสร้างอาคารที่ที่ใหญ่โตกว้างขวางเหมือนรูปแบบเดิม เนื่องจากห้องสมุดจะลดความสำคัญในเรื่องการเจ้าหน้าที่และการเป็นเจ้าของทรัพยากรสารสนเทศและไม่เน้นการให้ผู้เข้าใช้บริการในห้องสมุด ซึ่งจะมีผลทำให้ความจำเป็นในการสร้างอาคารใหญ่ลดความสำคัญลง

2. ห้องสมุดจะมีลักษณะเป็นห้องสมุดที่ปราศจากกำแพงและรั้วพรมแดน เนื่องจากเทคโนโลยีได้ขจัดอุปสรรคในเรื่องสภาพภูมิศาสตร์และเวลาออกไปและมีจุดให้บริการทั่วโลก

วาณี ฐาปนวงศ์ธานี (2543 122-123) กล่าวว่า สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยกำหนดมาตรฐานอาคารและเนื้อที่ภายในห้องสมุดมหาวิทยาลัย ดังต่อไปนี้

1. เป็นอาคารเอกเทศ เป็นศูนย์กลางสะดวกต่อผู้ใช้ มีเนื้อที่เก็บวัสดุตีพิมพ์ และไม่ตีพิมพ์อย่างเพียงพอ มีเนื้อที่สำหรับผู้ใช้ที่เหมาะสม การคำนวณเนื้อที่ต้องคำนึงถึงจำนวนผู้ใช้ลักษณะของทรัพยากร และบริการของห้องสมุด

2. การออกแบบอาคารให้เหมาะสมมีลักษณะดึงดูดและอำนวยความสะดวกผู้ใช้ให้เป็นไปตามลักษณะหน้าที่ของห้องสมุดและคำนึงถึงความต้องการใช้ในช่วง 10 ปีข้างหน้า

3. วัสดุประกอบอาคาร ควรใช้วัสดุเก็บเสียง ตัวอาคารมีระบบควบคุมอุณหภูมิความชื้น การระบายอากาศ แสงสว่าง และระบบป้องกันสารอันตรายอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันและบำรุง ทรัพยากรห้องสมุดไม่ให้เกิดการชำรุดเสียหายก่อนเวลาอันสมควร

4. เนื้อที่ภายในห้องสมุด จัดสรรดังนี้

4.1 เนื้อที่สำหรับเก็บหนังสือและวารสารเย็บเล่ม 60 ตารางเมตรต่อ 10,000 เล่ม และเตรียมเนื้อที่สำหรับหนังสือที่เพิ่มขึ้นอีกเท่าตัวทุกๆ 10 ปี

4.2 เนื้อที่สำหรับบุคลากร กำหนดตามตำแหน่งหน้าที่

ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ 18 ตารางเมตรต่อคน

หัวหน้าฝ่ายต่างๆ 15 ตารางเมตรต่อคน

บรรณารักษ์และนักวิชาการ 9 ตารางเมตรต่อคน

เจ้าหน้าที่ธุรการ 4.5 ตารางเมตรต่อคน

นักการภารโรง 2.5 ตารางเมตรต่อคน

ห้องพักบุคลากรห้องสมุด 4.5 ตารางเมตรต่อคน

สำนักงานเลขานุการ 4.5 ตารางเมตรต่อคน

4.3 เนื้อที่อื่นๆ ได้แก่

ห้องเก็บของรวม และห้องซ่อม 20-25 % ของเนื้อที่ทั้งหมด

ห้องไมโครฟิล์ม 100 ตารางเมตร

ห้องประชุมเล็ก 120 ตารางเมตร

ห้องถ่ายเอกสาร 20 ตารางเมตร

ห้องสัมมนา จำนวนและขนาดตามความจำเป็น

ห้องประชุมใหญ่ มีความจุ 100 ที่นั่งคิด 105 ตารางเมตรต่อคน

ห้องเครื่องจักรกล เช่น เครื่องปรับอากาศ เครื่องอัดสำเนา ตามความจำเป็น

เนื้อที่สำหรับบริการอื่นๆ เช่น ห้องค้นคว้าเฉพาะบุคคลให้มีจำนวนเพียงพอตาม

วัตถุประสงค์ของห้องสมุด

5. จำนวนที่นั่งสำหรับการศึกษาค้นคว้าภายในห้องสมุดโดยคำนึงระดับผู้ใช้

5.1 ระดับปริญญาตรีให้มีร้อยละ 20 ของจำนวนนิสิตคิดเป็น 1.5 ตารางเมตรต่อคน

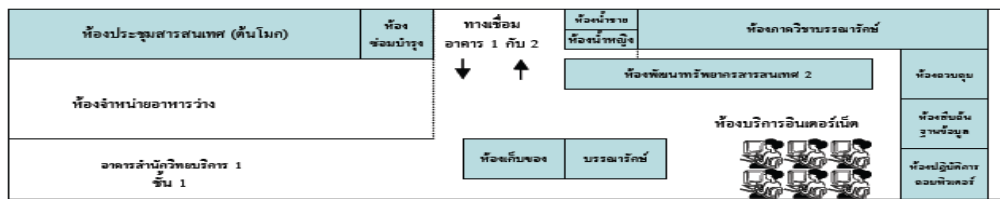
5.2 ระดับปริญญาโทให้มีร้อยละ 35 ของจำนวนนิสิตคิดเป็น 2.0 ตารางเมตรต่อคน

5.3 อาจารย์ให้มีร้อยละ 10 ของจำนวนอาจารย์ คิดเป็น 3.0 ตารางเมตรต่อคน

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีการจัดอาคารสถานที่โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้มาใช้เป็นสำคัญ มีเนื้อที่ให้บริการรวม 5,192 ตารางเมตร ประกอบด้วยอาคาร 2 หลัง(มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาสำนักวิทยบริการ, 2549: 17) จัดดังนี้

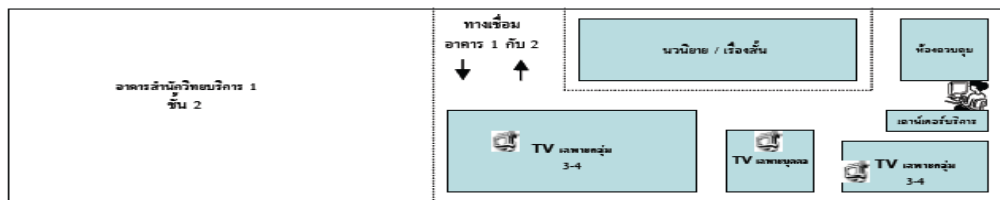
1. อาคารเดิม หรืออาคาร 1 เป็นอาคาร 2 ชั้นขนาดพื้นที่ มีเนื้อที่ 1,656 ตารางเมตร มีทางเชื่อมจากอาคารใหม่ไปยังอาคารเดิมชั้น 2โดยจัดพื้นที่ให้บริการดังนี้

ชั้นที่ 1 บริการอินเทอร์เน็ต บริการเย็บเล่มหนังสือ บริการสืบค้นฐานข้อมูล บริการมุมพักผ่อน (ห้องต้นโมก) บริการพิมพ์งานด้วยตนเอง บริการห้องประชุมสารสนเทศ

แผนภาพที่ 2 แผนผังการบริการ ชั้น 1 อาคารเดิม

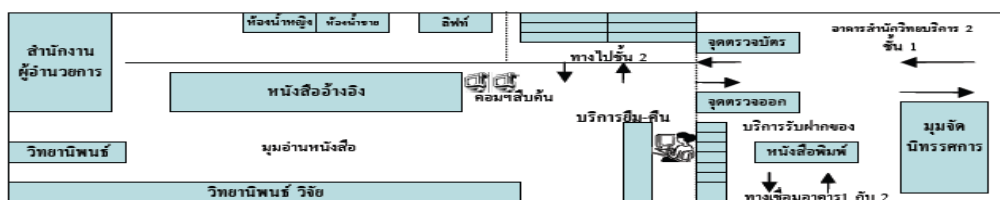
ชั้นที่ 2 บริการโสตทัศนศึกษา บริการหนังสือนวนิยาย บริการหนังสือเยาวชน

แผนภาพที่ 3 แผนผังการบริการ ชั้น 2 อาคารเดิม

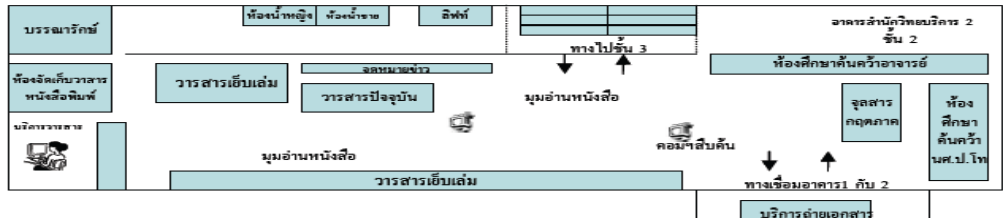
2. อาคารบรรณราชชนครินทร์หรืออาคาร 2 เป็นอาคาร 4 ชั้นขนาดพื้นที่ 3,536 ตารางเมตร มีพื้นที่นั่งอ่าน 460 ที่นั่ง อาคารบรรณราชชนครินทร์แบ่งพื้นที่บริการดังนี้

ชั้นที่ 1 บริการรับฝากของ บริการหนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบัน บริการยืม-คืน บริการหนังสืออ้างอิง บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า บริการทำบัตรสมาชิกใหม่ บริการต่ออายุบัตรสมาชิก งานวิจัย และวิทยานิพนธ์

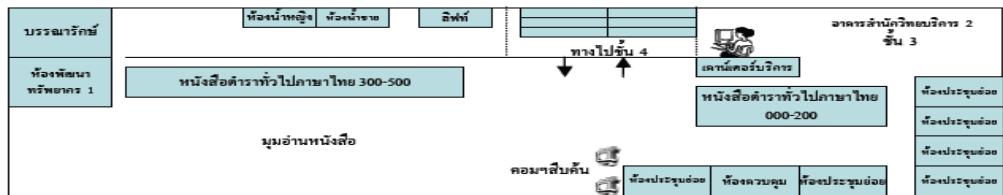
ภาพที่ 4 แผนผังการบริการ ชั้น 1 อาคารบรรณราชชนครินทร์

ชั้นที่ 2 บริการวารสารฉบับปัจจุบัน ฉบับล่วงเวลาและเย็บเล่ม หนังสือพิมพ์ล่วงเวลา บริการห้องค้นคว้าสำหรับนักศึกษาปริญญาโท บริการเอกสารผลงานของอาจารย์มหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, บริการห้องศึกษาค้นคว้าสำหรับอาจารย์, หนังสือหลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน

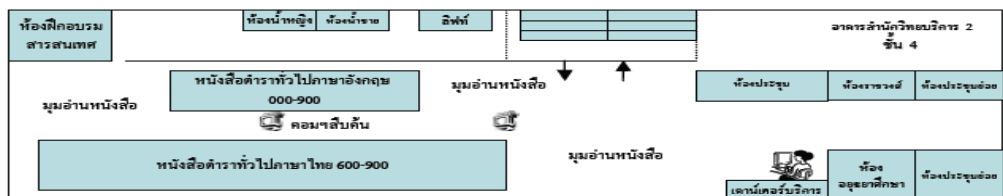
แผนภาพที่ 5 แผนผังการบริการ ชั้น 2 อาคารบรรณราชชนครินทร์

ชั้นที่ 3 บริการหนังสือตำรา ภาษาไทย หมวด 000-500 บริการห้องประชุมกลุ่มย่อย สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีขนาด 8-10 คน จำนวน 8 ห้องห้องพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

แผนภาพที่ 6 แผนผังการบริการ ชั้น 3 อาคารบรรณราชชนครินทร์

ชั้นที่ 4 บริการหนังสือตำรา ภาษาไทย หมวด 600-900 หนังสือตำรา ภาษาอังกฤษ หมวด 000-900 ห้องประชุมขนาด 30 คน ห้องหนังสือพระราชวงศ์ ห้องสารนิพนธ์กองทุนหมู่บ้าน ห้องประชุมกลุ่มย่อยสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีขนาด 8-10 คนจำนวน 8 ห้อง ห้องพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศหมู่บ้าน ห้องอยุธยาศึกษา

แผนภาพที่ 7 แผนผังการบริการ ชั้น 4 อาคารบรรณราชชนครินทร์

ดังนั้น การวางแผนการจัดอาคารสถานที่ของห้องสมุดนั้น มุ่งที่จะพัฒนาและบริการให้ผู้มาใช้บริการได้รับประโยชน์ด้านสื่อต่าง ๆ รูปแบบการให้บริการ และอาคารสถานที่ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

6. ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ

การเข้าถึงเป็นการจัดบริการให้ผู้ใช้นักวิทยบริการ ได้เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว ดังที่ แม้นมาส ชวลิต (2533 :16-18) กล่าวว่าได้เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศประกอบด้วย

6.1 ความจำเป็นที่จะต้องเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ ความจำเป็นที่จะต้องเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศทุกรูปแบบเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ ความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมีดังนี้

- (1) ความจำเป็นสำหรับการศึกษาเพื่อพัฒนาทั้งในส่วนตัวและสังคม
- (2) ความจำเป็นสำหรับการตัดสินใจ
- (3) ความจำเป็นสำหรับค้นคว้าวิจัย
- (4) ความจำเป็นสำหรับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตส่วนตัวและการทำงาน
- (5) ความจำเป็นสำหรับการปรับปรุงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานหรือบริหารงานให้

ได้ดังวัตถุประสงค์

6.2 ความต้องการที่จะต้องเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคลและกลุ่มบุคคลทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะความต้องการของผู้ใช้ดังนี้

- (1) ต้องการทรัพยากรสารสนเทศเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งเป็นความสนใจโดยเฉพาะ
- (2) ต้องการทราบแหล่งสารสนเทศทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ
- (3) ต้องการเข้าถึงเนื้อหาสาระในเรื่องนั้นๆ เพื่อจะได้นำมาใช้ทันที
- (4) ต้องการเข้าถึงเนื้อหาสาระในเรื่องนั้นๆ ที่ผลิตขึ้นในต่างประเทศ
- (5) ต้องการเข้าถึงเนื้อหาสาระในเรื่องนั้นๆ อย่างหลากหลายถูกต้องและครบถ้วน
- (6) ต้องการทรัพยากรสารสนเทศเนื้อหาสาระสารสนเทศอย่างรวดเร็วทันเวลา

6.3 องค์ประกอบในการเข้าถึงสารสนเทศจะประสบความสำเร็จได้ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบต่อไปนี้

- (1) สารสนเทศนั้นได้รับการรวบรวมไว้อย่างละเอียดในระบบที่ถูกต้องและเป็นระเบียบ ง่ายต่อการสืบค้น
- (2) มีเครื่องมือช่วยในการค้นหาสารสนเทศที่ต้องการ

(3) มีปริมาณเอกสารสิ่งพิมพ์เพียงพอ และมีสารสนเทศใหม่เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ

(4) ผู้ใช้สารสนเทศมีความพึงพอใจกับบริการที่ได้รับทั้งจากแหล่งสารสนเทศและคำแนะนำจากผู้ให้บริการ ตลอดจนความพึงพอใจในเรื่องที่เกี่ยวกับสถานที่และการจัดเก็บสารสนเทศนั้น

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ (2542 : 40-51) กล่าวว่า การเข้าถึงเป็นการเข้าใช้บริการห้องสมุด โดยให้โอกาสประชาชนทุกเพศวัยเพื่อการเรียนรู้สิ่งที่เป็นประโยชน์ จัดเป็นสถานที่เพื่อการเรียนรู้แบบเปิด เวลาที่ให้บริการต้องมากกว่าเวลาทำการของราชการ และความเชี่ยวชาญในการจัดแหล่งวิทยากรต่างๆ ด้วยระบบรายชื่อหนังสือ และระบบดัชนีที่มีคุณภาพ เพื่อการช่วยเหลือตนเองได้ของผู้ใช้บริการ รวมทั้งการนำเสนอสิ่งที่ดีดึงดูดใจ

การเข้าถึงสารสนเทศ

1. ผู้ใช้จะพยายามเข้าถึงสารสนเทศ ได้อย่างกว้างขวางโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นแบบอัตโนมัติไม่ใช่ระบบมือ (Manual system) เหมือนแบบเดิม และสามารถกระทำได้หลายวิธีการเข้าถึงสารสนเทศโดยผ่านอินเทอร์เน็ต จะเพิ่มสูงมากขึ้นและมีลักษณะเป็นการเข้าถึงแบบข้อมูลอยู่ที่ปลายนิ้ว (At your fingertips) และเป็นการเข้าถึงไม่เฉพาะห้องสมุดแห่งเดียว

2. ผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศ ได้ทุกหนทุกแห่งที่มีคอมพิวเตอร์ และไม่จำเป็นต้องเดินทางมายังห้องสมุดหรือไม่จำเป็นต้องเดินทางไปแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

3. ลักษณะการเข้าถึงจะเป็นแบบผู้ใช้จำนวนมากสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้พร้อมกันในเวลาเดียวกัน (Mass) นอกจากนี้การเข้าถึงยังมีความรวดเร็ว มีความซับซ้อนมากขึ้น และยังประหยัดกว่า ซึ่งต่างไปจากรูปแบบเดิมที่ใช้เพียง 1 คน สามารถเข้าถึงหนังสือ 1 เล่ม เว้นแต่ในห้องสมุดจะมีหนังสือหลายฉบับ

ลักษณะการเข้าใช้

1. ผู้ใช้บริการมีทั้งแบบอยู่ใกล้และอยู่ไกลห้องสมุด หรือมีทั้งมองเห็นและมองไม่เห็นตัว (Local and remote user, Visible and invisible users) เนื่องจากผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องมาห้องสมุดจะอยู่ที่ใดก็สามารถสืบค้นสารสนเทศของห้องสมุดได้

2. เป็นผู้ใช้ที่มีความกระตือรือร้น และมีความต้องการมากขึ้นกว่าเดิม

3. ผู้ใช้บริการจะกลายเป็นผู้มีอำนาจซึ่งเปลี่ยนไปจากเดิมที่ผู้ให้บริการเป็นผู้มีอำนาจเป็นผู้ที่มีความคาดหวังสูง และมีความต้องการได้รับสารสนเทศอย่างรวดเร็ว

4. ผู้ใช้จะไม่แสวงหาสารสนเทศจากห้องสมุดเพียงแห่งเดียวผู้ใช้เพียงแต่นั่งอยู่หน้าคอมพิวเตอร์ก็สามารถเชื่อมโยงกับห้องสมุดได้ และแหล่งสารสนเทศอื่นๆ ทั่วโลกและสามารถท่องเที่ยวในโลกของสารสนเทศได้อย่างเสรี

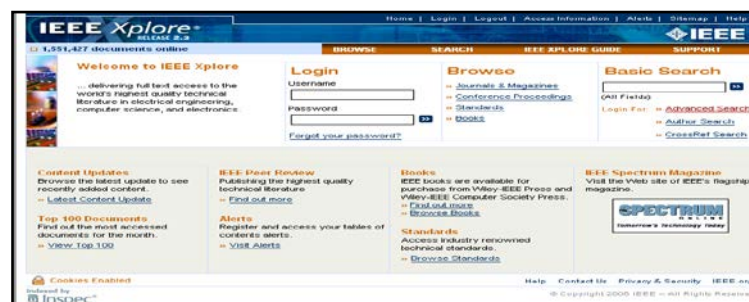
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีการจัด บริการสืบค้นสารสนเทศ (information searching service) เป็นการให้บริการที่หลากหลายจากทรัพยากรสารสนเทศหลายประเภทที่ห้องสมุดดำเนินการให้บริการอยู่ทั้งสิ่งตีพิมพ์ และสิ่งไม่ตีพิมพ์ และสารสนเทศแหล่งต่างๆ จากภายนอก การให้บริการสืบค้นสารสนเทศเป็นการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศสมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี เป็นการบริการที่ก่อให้เกิดความรู้เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจด้วยเทคโนโลยี (ICT-Information, Communication and Technology) และการเข้าถึงสารสนเทศต่างๆ บริการสืบค้นสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ให้บริการได้แก่

1. บริการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลของห้องสมุด (Online Public Access Catalog)

OPAC

2. บริการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดี -รวม ตัวอย่างฐานข้อมูลสำเร็จที่สำคัญที่ให้บริการ ได้แก่

2.1 ฐานข้อมูล IEEE Xplore : เป็นแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเข้าค้นหาสารสนเทศจากThe Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE) และThe Institution of Electrical Engineers (IEE) ซึ่งในฐานข้อมูล IEEE Xplore ประกอบด้วยบทความมากกว่า 1.2 ล้านบทความจากสิ่งพิมพ์มากกว่า 12,000 ชื่อ

แผน ภาพที่ 8 ฐานข้อมูล IEEE Xplore

ที่มา : <http://ieeexplore.ieee.org>

2.2 ฐานข้อมูล Proquest : เป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกของสถาบันการศึกษาที่ได้รับการรับรองจากประเทศสหรัฐอเมริกาและแคนาดา รวมถึง

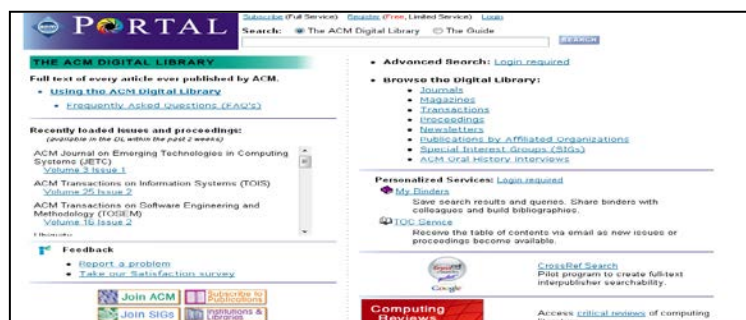
สถาบันการศึกษาจากทวีปยุโรป ออสเตรเลีย เอเชีย และแอฟริกา มากกว่า 1,000 แห่ง ประกอบด้วย ข้อมูลมากกว่า 2 ล้านระเบียน

แผน ภาพที่ 9 ฐานข้อมูล Proquest

ที่มา : <http://proquest.umi.com/>

2.3 ฐานข้อมูล ACM: เป็นฐานข้อมูลทางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ จากสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง จดหมายข่าว หนังสือและเอกสารการประชุม ที่จัดพิมพ์โดย ACM (Association for Computing Machinery) ซึ่งประกอบด้วยรายการบรรณานุกรม สารสังเขป เอกสารวิจารณ์และบทความฉบับเต็ม ตั้งแต่ปี 1985 – ปัจจุบัน

แผน ภาพที่ 10 ฐานข้อมูล ACM (Association for Computing Machinery)

ที่มา : <http://portal.acm.org/dl.cfm>

2.4 ฐานข้อมูล Lexis : เป็นฐานข้อมูลทางด้านกฎหมายและสาขาที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูลย้อนหลังโดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี 1980 ครอบคลุมเนื้อหาทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นๆ เช่น ประเทศในแถบยุโรป ได้แก่ ฝรั่งเศส เป็นต้น ประเทศในเครือจักรภพอังกฤษ ได้แก่ มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน เป็นต้น

แผน ภาพที่ 11 ส่วนข้อมูล Lexis

ที่มา : <https://www.lexisnexis.com/ap/auth/>

2.5 ส่วนข้อมูล Nexis: เป็นส่วนข้อมูลที่รวบรวมข่าวสาร แหล่งข้อมูลทางธุรกิจที่สำคัญทั้งหมดจากประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นๆ ทั่วโลก รวมถึงเนื้อหาเกี่ยวกับข่าว (News) ได้แก่ ข่าวปัจจุบันและข่าวย้อนหลังจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หนังสือพิมพ์ระดับชาติ และหนังสือพิมพ์จากประเทศต่างๆ ทั่วโลก บทความโทรทัศน์ที่ออกอากาศจากสถานีโทรทัศน์และสถานีวิทยุที่สำคัญ ข่าวสารทางธุรกิจ วารสาร ตัวอย่าง เช่น Bangkok Post, The Nation (Thailand), Business Week, Bloomberg (All), CNN , BBC, Singapore Straits Time เป็นต้น

แผน ภาพที่ 12 ส่วนข้อมูล Nexis

ที่มา : <http://www.nexis.com/research/>

2.6 ส่วนข้อมูล Wilson : เป็นส่วนข้อมูลดรรชนี สารระสังเขป และเอกสารฉบับเต็ม ครอบคลุมทุกสาขาวิชา ได้แก่ Applied Science & Technology, Art, Business, Education, General Science, Humanities, Library and Information Science, Social Sciences, Law, General Interest, Biological & Agricultural Science รวบรวมจากวารสารไม่น้อยกว่า 1,400 รายชื่อ ครอบคลุมเนื้อหาตั้งแต่ปี 1984-ปัจจุบัน

แผน ภาพที่ 13 ฐานข้อมูล Wilson

ที่มา : http://vnweb.hwwilsonweb.com/hww/login.jhtml?_requestid=107938

2.7 ฐานข้อมูลท้องถิ่น เป็นฐานข้อมูลที่สำนักวิทยบริการ แต่ละแห่งจัดทำขึ้นเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการหาข้อมูลเกี่ยวประวัติศาสตร์ความเป็นมาบุคคลสำคัญ ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นนั้นผู้ใช้บริการสามารถได้ของฐานข้อมูลของห้องสมุดแต่ละแห่งเช่นฐานข้อมูลอยุธยาศึกษาสามารถสืบค้นได้ที่<http://www.aru.ac.th>

2.8 ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย จากสถาบันการศึกษาของรัฐ เป็นฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์และงานวิจัยฉบับเต็มของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐที่จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาฐานข้อมูลจัดเก็บและแสดงเอกสารฉบับเต็ม ตลอดจนให้บริการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างห้องสมุดซึ่งจะทำให้ผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นเพียงครั้งเดียวแต่จะได้ข้อมูลของห้องสมุดในกลุ่มสมาชิกทุกแห่งพร้อมกัน สามารถสืบค้นได้ที่<http://dc.thailis.or.th:8000/dcmscentral/>

การเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของผู้มาใช้เป็นวิธีการที่ผู้มาใช้สามารถนำทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการไปใช้งานได้ ดังนั้น การเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญถ้ามีทรัพยากรสารสนเทศมากแต่ไม่สามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศเพื่อนำทรัพยากรสารสนเทศนั้นไปใช้งานให้เกิดประโยชน์ได้ ทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ก็ไร้ความหมาย ในการที่ผู้มาใช้จะเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้นั้น จะต้องมีแหล่งสารสนเทศ หรือ ระบบสารสนเทศที่สามารถช่วยเหลือผู้ใช้ได้สะดวกรวดเร็วซึ่งควรเป็นแหล่งหรือระบบที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายสะดวกและไม่ไกลจนเกินไป

ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

ชาโรณี เชาวน์ศิลป์ (2534 : 127-142) ได้ทำการศึกษาคำให้การให้บริการแก่บุคคลภายนอกของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในทัศนะของผู้บริหารมหาวิทยาลัยบรรณารักษ์นักศึกษา และบุคคลภายนอกพบว่าบุคคลภายนอกที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดไม่ได้เป็นสมาชิกของสำนักหอสมุด โดยกลุ่มใหญ่ที่สุดตอบว่าเพราะไม่ทราบว่าสามารถสมัครเป็นสมาชิกของสำนักหอสมุดสาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้มาใช้บริการของสำนักหอสมุดเพราะมีหนังสือมากโดยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการมาใช้บริการในวันเสาร์และวันอาทิตย์ ระหว่างเวลา 8.00-17.00 น.และส่วนมากตอบว่าตนมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ห้องสมุด ด้านปัญหาในการใช้ห้องสมุดนั้นโดยที่เห็นว่าเป็นปัญหามากที่สุดคือการที่หนังสือของสำนักหอสมุดส่วนใหญ่เป็นภาษาต่างประเทศที่ยากแก่การเข้าใจและที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือเจ้าหน้าที่ของสำนักหอสมุดไม่เต็มใจให้บริการ หรือให้บริการไม่เท่าเทียมกับนักศึกษา อาจารย์และข้าราชการของมหาวิทยาลัย บริการที่ผู้ใช้พอใจมากที่สุดคือบริการวารสารและเอกสาร ส่วนบริการที่พอน้อยที่สุดคือบริการใส่ตลับวีซีดีอุปกรณ์ บริการที่ต้องการใช้มากที่สุดคือบริการถ่ายเอกสารและบริการที่ต้องการใช้น้อยที่สุดคือบริการจองหมายเหตุ

จารุรัตน์ บุญประเสริฐ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาคำให้การใช้สารนิเทศ ความต้องการสารนิเทศและบริการสารนิเทศ และปัญหาในการใช้สารนิเทศของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลมีความต้องการสารนิเทศ และบริการสารนิเทศไม่แตกต่างกัน ในวัตถุประสงค์เพื่อการสอนและเพื่อผลิตผลงานทางวิชาการ กล่าวคือ อาจารย์มีความต้องการหนังสือตำราภาษาไทย และบริการสารนิเทศที่ทันสมัยมากที่สุด และในวัตถุประสงค์เพื่อนันทนาการ อาจารย์มีความต้องการหนังสือพิมพ์มากที่สุด ผลการวิจัยในด้านลักษณะเฉพาะบุคคลพบว่า อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการสารนิเทศและ บริการสารนิเทศแตกต่างกัน ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการเข้าถึงสารนิเทศพบว่า ปัญหาที่อาจารย์ส่วนใหญ่ประสบ คือ เครื่องมือช่วยค้นอื่นๆ เช่น บัตรดัชนีวารสารไม่มีประสิทธิภาพ และปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรสารนิเทศของห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลที่อาจารย์ส่วนใหญ่พบคือ ทรัพยากรสารนิเทศมีน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการ ผลการวิจัยที่พบสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการพิจารณาปรับปรุงทรัพยากรสารนิเทศและบริการสารนิเทศของห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลทั้ง 4 แห่ง

ปราณี กิริยานันท์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความต้องการบริการห้องสมุดของประชาชนในชุมชนแออัดทั้งในด้านประเภทของบริการห้องสมุด และการจัดดำเนินงานบริการ

ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าประชาชนในชุมชนแออัดส่วนใหญ่ต้องการบริการห้องสมุด ทั้ง5 ประเภท โดยมีความต้องการบริหารห้องสมุด4 ประเภทอยู่ในระดับมาก ได้แก่บริการการอ่านและสื่อการอ่าน บริการส่งเสริมการอ่าน บริการยืมและบริการเผยแพร่ความรู้ ส่วนความต้องการบริการตอบคำถาม และช่วยการค้นคว้าอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับรูปแบบการดำเนินงานบริการ ห้องสมุดนั้น ประชาชนในชุมชนแออัดร้อยละ56.5 ต้องการให้จัดบริการ ห้องสมุดในลักษณะที่อ่านหนังสือซึ่งอยู่ในศูนย์ชุมชน

รุ่งทิพย์ เคนพิทักษ์ (2538 :138-144) ได้ทำการศึกษาการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 9 ผลการศึกษพบว่า 1)การบริการชุมชนของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมที่ปฏิบัติจริงตามทัศนะของผู้บริหารและบรรณารักษ์โดยส่วนรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย ส่วนการบริการชุมชนของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ควรปฏิบัติตามทัศนะของผู้บริหารและบรรณารักษ์โดยส่วนรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการบริการชุมชนของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติจริงพบว่ามีทัศนคติต่อสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารและบรรณารักษ์ ไม่แตกต่างกัน ขนาดของโรงเรียน นโยบายการบริการมีทัศนคติแตกต่างกัน ส่วนขอบเขตการบริการและด้านระเบียบการบริการไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบการบริการชุมชนของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ควรปฏิบัติพบว่ามีทัศนคติต่อสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารและบรรณารักษ์ ขนาดของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดของโรงเรียนพบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน ที่ส่งผลต่อการบริการชุมชนของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ควรปฏิบัติ

ทัศนพร กาญจนารักษ์ (2540 : 53-57) ได้ทำการศึกษาความต้องการในด้านการใช้บริการและปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ของนายทหารนักเรียนโรงเรียนเสนาธิการทหารบก และนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบกในห้องสมุดสถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูงผลการวิจัยพบว่า 1) นายทหารนักเรียนและนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก ต้องการนำสารสนเทศไปใช้ ประโยชน์ในการเพิ่มพูนความรู้มากที่สุด 2) นายทหารนักเรียนและนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก เข้าใช้ห้องสมุด3-4 ครั้งต่อ สัปดาห์ มากที่สุด 3) นายทหารนักเรียนต้องการเข้าใช้ห้องสมุดช่วงเวลา06.00-18.00 มากที่สุดในขณะที่นักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก ต้องการเข้าใช้ห้องสมุดในช่วงเวลา 06.30-17.30 มากที่สุด 4) นายทหารนักเรียน ได้รับความรู้เรื่องการใช้ห้องสมุด จากบรรณารักษ์แนะนำ มากที่สุดและนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก ได้รับความรู้เรื่องการใช้ห้องสมุดจากการ อ่านหนังสือแนะนำการใช้ห้องสมุดมากที่สุด 5) นายทหารนักเรียน ค้นหาเรื่องที่ต้องการ โดยถามเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมากที่สุดและนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก ค้นหาเรื่องที่ต้องการจากบัตรรายการและถามเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

มากที่สุด 6) นายทหารนักเรียนและนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก มีความต้องการใช้สารสนเทศ ประเภทตำราทางการทหาร เพื่อประกอบการเรียนและการค้นคว้าวิจัยในระดับมาก 7) นายทหารนักเรียนและนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก มีความต้องการใช้คอมพิวเตอร์ และบริการตอบคำถาม และช่วยค้นคว้าในระดับมาก 8) นายทหารนักเรียนและนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก มีปัญหาในการใช้อาคารสถานที่ และครุภัณฑ์ คือ ที่นั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอในระดับมาก และปัญหาในการใช้บริการสารสนเทศ คือคอมพิวเตอร์ที่มีไม่ได้ใช้ประโยชน์เกี่ยวกับงานบริการในระดับมาก ผลการวิจัยแสดงว่า นายทหารนักเรียนและนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก มีความ ต้องการใช้และปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมใจ ศรีปานเงิน (2540 : 73-80) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความต้องการใช้และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดเฉพาะสังกัดสำนักนายกรัชมุนตรีผลวิจัยพบว่า 1) ทรัพยากรสารสนเทศที่ผู้ใช้ห้องสมุดมีความต้องการใช้และใช้มาก คือ สิ่งตีพิมพ์ภาษาไทย ในสาขาสังคมศาสตร์ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ หนังสือตำรา และวารสารที่มีความทันสมัยไม่น้อยกว่า 1 ปี โดยใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศของตนเอง และห้องสมุดประจำส่วนราชการ อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศกับการใช้ ทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า ผู้ใช้มีความต้องการใช้สูงกว่าการใช้จริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2) ผู้ใช้ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ เอาหนังสือวางบนโต๊ะโดยไม่ผ่านการคืน วานคนอื่นให้มายืมทรัพยากรสารสนเทศแทน ไม่กล้าถามบรรณารักษ์แต่ถามผู้ใช้ห้องสมุดคนอื่นๆ ยืมหนังสือนานเกินกำหนด ไม่ชอบค้นหาหรือหยิบ ทรัพยากรสารสนเทศด้วยตนเองและการใช้บัตรรายการไม่เป็น สำหรับพฤติกรรมการค้นหา หนังสือที่ขึ้นโดยไม่ตรวจที่บัตรรายการก่อนอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศกับระดับตำแหน่งข้าราชการ พบว่า ผู้ใช้ห้องสมุดทุกกลุ่มตามระดับตำแหน่งข้าราชการมีพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศไม่แตกต่างกัน 3) ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง 3 ลำดับแรก ได้แก่ ห้องสมุดภายในหน่วยงานมีทรัพยากรน้อยไม่ทันสมัย ทรัพยากรสารสนเทศ ของใหม่มีน้อยเกินไปและทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด สำหรับปัญหาการใช้ ทรัพยากรสารสนเทศที่อยู่ในระดับน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ คิดค่าบริการแพงไม่เต็มใจให้ยืม และห้องสมุดของหน่วยงานไม่สะดวกในการไปใช้ และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศกับระดับตำแหน่งข้าราชการ พบว่า ผู้ใช้ห้องสมุดทุกกลุ่มระดับตำแหน่งข้าราชการ มีปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

กนกอร ศักดาเดช (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการให้บริการห้องสมุดของ ผู้ใช้บริการหอสมุดแห่งชาติ ผลการศึกษาพบว่า สภาพการให้บริการ ผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชายและเป็นนักศึกษา โดย มีระดับการศึกษาปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ ผู้ใช้ส่วนใหญ่มี วัตถุประสงค์ในการใช้บริการห้องสมุดคือ ใช้ศึกษาค้นคว้าวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงาน และจะมาใช้ ห้องสมุดเมื่อมีเวลาว่างในวันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 12.00-16.30 น. ผู้ใช้ส่วนใหญ่เข้าถึงแหล่งข้อมูล โดยวิธีการอ่านจากป้ายประกาศแนะนำการใช้หอสมุด และเข้าถึงข้อมูลโดยวิธีการถามบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ประจำห้องบริการและห้องที่เข้าไปใช้ ในการใช้บริการมีความสำเร็จในการค้นเรื่องที่ ต้องการได้เป็นส่วนใหญ่ ห้องบริการที่ผู้ใช้เข้าใช้มากที่สุดคือ ห้องบริการหนังสือพิมพ์และวารสาร ปริมาณการใช้วัสดุห้องสมุดทั่วไปมีปริมาณการใช้ในระดับน้อย ผู้ใช้ส่วนใหญ่ใช้หนังสือภาษาไทย หนังสือตำรา วิชาการ และหนังสือพิมพ์ภาษาไทยในระดับปานกลาง โดยมีปริมาณการใช้วัสดุ ห้องสมุดตามห้องบริการทั้ง 10 ห้อง โดยรวมในระดับน้อย

กรรณิการ์ ภูผาธรรม (2541 : 145-154) ได้ทำการศึกษาสภาพและความต้องการของ ผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ผู้ใช้บริการมีความต้องการใช้วัสดุ ติพิมพ์และวัสดุไม่ตีพิมพ์ประเภทต่างๆ ได้แก่ หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และวิทยานิพนธ์ รวมทั้ง มีความต้องการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น ดนัยศักดิ์ โกวินวิบูล (2543 : 82-92) ได้ทำการศึกษาสภาพการใช้ ความต้องการและ ลักษณะ การใช้สารนิเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า) นักศึกษาที่ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 15-24 ปี เป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 มาเรียนเป็นประจำโดยไม่ได้ทำงานมีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อศึกษาค้นคว้าโดยใช้บริการสารนิเทศ ของสำนักหอสมุดกลางเป็นประจำทุกวันในช่วงเวลา 7.30-12.30 น. ไม่เคยใช้ระบบอัตโนมัติและไม่ ทราบวิธีการใช้ เรียนรู้วิธีการใช้จากเพื่อน หรือทดลองใช้ระบบอัตโนมัติเอง สืบค้นสารนิเทศโดยใช้ ทางเลือกชื่อเรื่องมากที่สุด 2) ความต้องการและลักษณะการใช้สารนิเทศ โดยรวม พบว่า มีความ ต้องการและลักษณะการใช้สารนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ใช้บริการสารนิเทศของฝ่าย บริการทั่วไป ประเภทสารนิเทศที่ใช้ คือ ตำราและเอกสารประกอบคำบรรยาย เครื่องมือช่วยค้น สารนิเทศส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ต 3) การเปรียบเทียบความต้องการและลักษณะการใช้สารนิเทศ พบว่า นักศึกษาที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไปมีความต้องการใช้หนังสืออ้างอิงมากกว่านักศึกษาที่มีอายุ 15-24 ปี ส่วนลักษณะการใช้สารนิเทศไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการและ ลักษณะการใช้สารนิเทศไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ต่างคณะกันมีความต้องการและ ลักษณะการใช้สารนิเทศแตกต่างกัน นักศึกษาต่างชั้นปีกันมีความต้องการใช้สารนิเทศแตกต่างกัน

แต่มีลักษณะการใช้สารนิเทศไม่แตกต่างกัน 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะ พบว่า ด้านบุคลากรคอยแนะนำการใช้ห้องสมุดและโดยเฉพาะการใช้ระบบอัตโนมัติควรมีการประชาสัมพันธ์ที่ดี ปรับปรุงคุณภาพบุคลากร และการบริการในด้านอาคารและอุปกรณ์ ควรมีการปรับปรุงพื้นที่ใช้สอย โดยเฉพาะห้องน้ำ เครื่องปรับอากาศ เพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ ที่นั่งอ่านหนังสือ และควรมีจัดหาประเภทสารนิเทศที่ทันสมัยไว้บริการ

ปิยะวรรณ ประทุมรัตน์ (2543 : 99-104) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการในการดำเนินงานห้องสมุดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า มีสภาพในการดำเนินงานโดยรวมที่ระดับปานกลางมีการดำเนินงานเป็นรายด้านอยู่ที่ระดับมาก 1 ด้าน คือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีปัญหาในระดับปานกลางทุกด้าน ผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดมีความต้องการในเรื่องการเพิ่มงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน เพิ่มอัตรากำลังของบุคลากรจัดซื้ออุปกรณ์ทันสมัยมาดำเนินงานจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในระบบยืมคืนหนังสือ และจัดหาเครื่องมือช่วยค้นที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ดำเนินการ

มณีรัตน์ พรกุลวัฒน์ (2543 : 110-117) ได้ทำการศึกษาการใช้ ปัญหา และความต้องการใช้บริการห้องสมุดองค์การสหประชาชาติในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการห้องสมุดส่วนมากเป็นบุคคลภายนอก เป็นเพศหญิงที่มีช่วงอายุ 30 ปี หรือต่ำกว่ามีการศึกษาระดับปริญญาโท และเป็นนิสิตนักศึกษาสำหรับผู้ใช้ภายนอก ส่วนผู้ใช้ภายในส่วนใหญ่เป็นเจ้าของที่ทั่วไป ผู้ใช้ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นคว้าหนังสือ และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ซึ่งมีความถี่ในการใช้ไม่แน่นอน และจะใช้ห้องสมุดเมื่อต้องการข้อมูล ส่วนใหญ่หาหนังสือโดยสอบถามบรรณารักษ์ และสามารถค้นหาข้อมูลได้บ้างบางส่วน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยยืมหนังสือในห้องสมุด สิ่งที่มีประโยชน์และใช้มากที่สุด ได้แก่ หนังสือ เอกสารวิชาการ หนังสือรายปี สถิติ

ตามลำดับ ส่วนใหญ่ใช้เอกสาร หนังสือทางด้านสถิติ และการค้าและการลงทุน 2) สภาพทั่วไปของห้องสมุดในด้านอาคารสถานที่ผู้ใช้มีความเห็นว่า ห้องสมุดตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ใช้บริการได้สะดวก แสงสว่างภายในห้องสมุดมีเพียงพอ มีการถ่ายเทของอากาศดี และบริเวณห้องสมุดสะอาด ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ได้แก่ ชั้นเก็บหนังสือให้ความสะดวกในการหยิบใช้ มีความเหมาะสมเป็นระเบียบสะดวกในการค้นหา ด้านบริการของห้องสมุด โดยรวม เป็นที่พอใจของผู้ใช้ 3) ปัญหาในการใช้บริการของห้องสมุดส่วนใหญ่มีปัญหาที่ระยะเวลาเปิดให้บริการน้อยเกินไป และระเบียบข้อบังคับมากเกินไป มีความยุ่งยากส่วนปัญหาอื่นๆ อยู่ในระดับ ปานกลาง และน้อย 4) ความต้องการใช้บริการห้องสมุดองค์การสหประชาชาติ โดยรวมพบว่า ผู้ใช้มีความต้องการให้ขยายเวลาการให้บริการมากขึ้น เพิ่มบริการรวบรวมรายชื่อหนังสือ วารสาร บางประเภท ให้บริการถ่ายเอกสารราคาประหยัด จัดหา

หนังสือใหม่ๆ เพิ่มขึ้นทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ รวมทั้งบอกรับวารสารภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น 5) ผลการเปรียบเทียบการใช้ ปัญหา และความต้องการใช้บริการห้องสมุด องค์การสหประชาชาติของผู้ใช้ที่มีสถานภาพต่างกัน พบว่า (1) ผู้ใช้ภายในมีการใช้ มากกว่าผู้ใช้ ภายนอก ในขณะที่ผู้ใช้ออกนอกมีปัญหาในการใช้มากกว่าผู้ใช้ออกใน (2) ผู้ใช้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอก หรือสูงกว่ามีการใช้ และมีความต้องการใช้บริการน้อยกว่าระดับการศึกษาอื่นๆ ส่วน ผู้ใช้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทมีปัญหาในการใช้มากกว่าผู้ใช้ออกใน (3) ผู้ใช้ ภายนอกที่มีอาชีพข้าราชการทั่วไปมีการใช้มากกว่าอาจารย์ และนิสิต นักศึกษา และพนักงาน บริษัทเอกชนมีการใช้มากกว่าอาจารย์ ข้าราชการ และอาชีพอื่นๆ ในด้านปัญหา พบว่า นิสิต นักศึกษามีปัญหาในการใช้บริการมากกว่าอาจารย์ พนักงานบริษัท เอกชน และข้าราชการ ส่วน ข้าราชการและอาชีพอื่น ๆ มีปัญหาในการใช้มากกว่าอาจารย์ และพนักงานบริษัทเอกชนในด้านความ ต้องการ พบว่า พนักงานบริษัทเอกชนมีความต้องการใช้ มากกว่าทุกกลุ่มอาชีพ ส่วนนิสิตนักศึกษา และอาชีพอื่น ๆ มีความต้องการใช้มากกว่าอาจารย์ ข้าราชการ และข้าราชการก็มีความต้องการใช้ มากกว่าอาจารย์

วิลาวัณย์ ฉิมประเสริฐ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาคำใช้ทรัพยากรสารสนเทศใน ด้าน วัตถุประสงค์ รูปแบบ ภาษา เนื้อหา แหล่งสารสนเทศ ความถี่ในการใช้ และปัญหาในการใช้ ทรัพยากรสารสนเทศ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อ ค้นคว้าประกอบการเรียน ใช้ตำรา ภาพและสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต ทุกคนใช้ภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้ เนื้อหาหมวดความรู้ทั่วไป แหล่งสารสนเทศภายในสถาบันที่ใช้ คือ สำนักวิทยบริการ แหล่งสารสนเทศ ภายนอกสถาบันที่ใช้ คือ สถานีวิทยุ ปัญหาระดับมากที่สุดที่นักศึกษาพบคือ หนังสือไม่ทันสมัย โสติดทัศนวัสดุบางประเภทมีจำนวนไม่เพียงพอ การสืบค้นสารนิเทศในอินเทอร์เน็ตใช้เวลานาน และ การติดต่อเข้าใช้บริการของแหล่งสารสนเทศภายนอกไม่สะดวก

ศุภิมณ สุภโสภาส (2543 : 101-104) ได้ทำการศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการใช้และ การเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ใช้ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีรองลงมา คือ พนักงานตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด และตลาดหลักทรัพย์ใหม่ มีวัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า การทำ รายงาน และเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ เพื่อประกอบการทำงาน 2) ผู้ใช้ ห้องสมุดส่วนใหญ่ใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับปาน กลาง ส่วนสื่อโสตทัศนศึกษามีการใช้ในระดับน้อย สื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้มากที่สุด คือ เอกสารบริษัท

จดทะเบียน และใช้ฐานข้อมูลระบบการสืบค้นข้อมูลอัตโนมัติ (OPAC)มากที่สุด รองลงมา คือ สารสนเทศระบบการจัดการข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ (SIMS) ลักษณะเนื้อหาและสาขาวิชาที่ผู้ใช้นิยมใช้มากที่สุด คือ สารสนเทศ ด้านการเงิน การลงทุน ตลาดหลักทรัพย์ และภาวะเศรษฐกิจ ตามลำดับ และมีการใช้ สารสนเทศกลุ่มธนาคาร กลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ กลุ่มสื่อสาร กลุ่มพาณิชย์ กลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม ตามลำดับ 3) ผู้ใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่ใช้วิธีการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศโดยการเดิน สืบค้นและเลือกหยิบตามชั้นเอกสาร หนังสือ และวารสาร รองลงมา คือ สอบถามเจ้าหน้าที่หรือบรรณารักษ์ และที่มีการใช้น้อยคือ วิธีการสืบค้นจากตู้บัตรรายการ 4) สมาชิกห้องสมุดและผู้ใช้ทั่วไปมีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศไม่แตกต่างกัน แต่มีการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน โดยสมาชิกห้องสมุดมีการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศโดยวิธีสืบค้นจากระบบการสืบค้นข้อมูลอัตโนมัติ (OPAC) และ สืบค้นจากระบบภายในหน่วยงานตลาดหลักทรัพย์ (intranet) มากกว่าผู้ใช้ทั่วไป ในขณะที่ผู้ใช้ทั่วไปมีการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศโดยวิธีตรวจสอบจากรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ห้องสมุดจัดทำไว้ และสืบค้นจากตู้บัตรรายการมากกว่าสมาชิกห้องสมุด 5) ปัญหาและอุปสรรคในการใช้และการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ สำหรับสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศน คือ หาไม่พบ รองลงมา คือ ทรัพยากรสารสนเทศวางผิดที่ไม่เป็นระเบียบ ไม่มีเครื่องมือช่วยค้นที่เหมาะสม และใช้เวลาในการค้นหา สำหรับสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ คือ ระบบขัดข้องซ้ำไม่มีประสิทธิภาพ ใช้เวลาในการสืบค้นมาก และใช้ไม่เป็นไม่มีความรู้และทักษะในการใช้

ชนิษฐา พลະการ(2544 : 182-185) ได้ทำการศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศและปัญหาการใช้บริการสารสนเทศของผู้ใช้บริการในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการใช้บริการสารสนเทศของผู้ใช้บริการในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา ส่วนใหญ่อาจารย์ นิสิตปริญญาตรี และนิสิตบัณฑิตศึกษา เข้าใช้สำนักหอสมุดมากที่สุดในช่วงวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 8.00-16.00 น. อาจารย์ใช้บริการยืม-คืนหนังสือมากที่สุด นิสิตปริญญาตรีใช้บริการอินเทอร์เน็ตมากที่สุด และนิสิตบัณฑิตศึกษาใช้บริการอ่านหนังสือมากที่สุด 2) ด้านความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้บริการในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา อาจารย์ต้องการหนังสือภาษาอังกฤษมากที่สุด นิสิตปริญญาตรี และนิสิต บัณฑิตศึกษาต้องการหนังสือภาษาไทยมากที่สุด 3) ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ อาจารย์เห็นว่าหนังสือภาษาอังกฤษ มีจำนวนน้อยเป็นปัญหามากที่สุด นิสิตปริญญาตรีเห็นว่าระยะเวลาให้บริการอินเทอร์เน็ตน้อยเป็นปัญหามากที่สุด และนิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศในสำนักหอสมุดมีจำนวนน้อยเป็นปัญหามากที่สุด 4) เปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศในสำนักหอสมุด อาจารย์ นิสิตปริญญาตรี และนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีความต้องการสารสนเทศแตกต่างกัน

กลุ่มอาจารย์และนิสิตมีความต้องการสารสนเทศแตกต่างกัน 5) เปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศในสำนักหอสมุด อาจารย์ นิสิตปริญญาตรี และนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีกลุ่มสาขาวิชาต่างกัันมีปัญหการใช้บริการสารสนเทศแตกต่างกัน กลุ่มอาจารย์และนิสิตมีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศแตกต่างกัน

นันทินี ปาจิณะ (2546 : 101-107) ได้ทำการศึกษาความต้องการและเปรียบเทียบในการใช้บริการศูนย์วิทยบริการของนักศึกษา สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม มีความต้องการในการใช้บริการศูนย์วิทยบริการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน นักศึกษามีความต้องการในการใช้ศูนย์วิทยบริการอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านสูงสุด คือ ด้านการให้บริการครุภัณฑ์ รองลงมา คือ ด้านอาคารสถานที่และอำนวยความสะดวกทั่วไประหว่าง และด้านการให้บริการเอกสารตำราและสื่อสื่อบริการตามลำดับ 2) นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการใช้บริการศูนย์วิทยบริการไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีความต้องการไม่แตกต่างกัน 3) นักศึกษาชั้นปีที่ต่างกันมีความต้องการในการใช้บริการศูนย์วิทยบริการไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านต้องการไม่แตกต่างกัน 4) นักศึกษาที่เรียนคณะต่างกันมีความต้องการในการใช้บริการศูนย์วิทยบริการทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

สารภี ภูมิประเทศ (2546 : 28-67) ได้ทำการศึกษาโครงการวิจัยห้องสมุดมีชีวิต : การพัฒนาสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการใช้บริการสำนักวิทยบริการ แนวทางในการพัฒนาการให้บริการสำนักวิทยบริการ และความพึงพอใจในการใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาในการใช้บริการสำนักวิทยบริการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ หนังสือมีเนื้อหาเก่า ล้าสมัย มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อผู้ใช้บริการมีวารสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศน้อย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสื่อบริการมีเครื่องคอมพิวเตอร์ และสื่อสื่อบริการน้อย ด้านงบประมาณ ได้รับงบประมาณน้อยในการจัดซื้อหนังสือและครุภัณฑ์ห้องสมุด ด้านอาคารสถานที่ สถานที่คับแคบ บริเวณที่นั่งอ่านมีน้อย ห้องน้ำมีน้อยไม่สะอาดบรรยากาศไม่สดชื่น ไม่มีมุมเก็บหนังสือเก่า ด้านบุคลากร มีจำนวนน้อย ไม่เต็มใจให้บริการ พูดเสียงดัง ไม่มีมนุษยสัมพันธ์และจรรยาบรรณในการบริหาร ด้านผู้ให้บริการขาดวินัยและมารยาทที่ดีในการใช้ห้องสมุด ไม่มีส่วนร่วมในการแนะนำการจัดซื้อหนังสือของสำนักวิทยบริการ ด้านการให้บริการ บริการหนังสือใหม่ล่าช้า ช่วงเวลาในการเปิดบริการน้อย ให้ยืมหนังสือน้อยไม่มีบริการตอบคำถาม ไม่มีบริการยืม-คืน สำหรับบุคคลภายนอก ด้านการประชาสัมพันธ์ ไม่มีบุคลากรดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์โดยตรง ด้าน

บริการชุมชน บริการไม่ถึงชุมชน ไม่ให้บริการยืม-คืนแก่บุคคลภายนอก ด้านการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยสืบค้นมีจำนวนน้อย มีไม่ครบทุกชั้น ต้องยื่นขอคิวนาน ข้อมูลหนังสือในเครื่องคอมพิวเตอร์ผิดพลาด การจัดชั้นหนังสือไม่เป็นปัจจุบัน ไม่มีเลขเรียกหนังสือที่ชั้น ทำให้เสียเวลาในการค้น

2. ความต้องการในการใช้บริการสำนักวิทยการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ควรจัดหาหนังสือ วารสาร ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ครอบคลุมทุกสาขาวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อโสตทัศนวัสดุควรเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยสืบค้นและสื่อโสตทัศนวัสดุให้เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ ด้านงบประมาณ ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในการจัดซื้อหนังสือ วารสารทรัพยากรอื่นๆ และเก็บค่าธรรมเนียมจากบุคคลภายนอก ด้านอาคารสถานที่ ควรจัดที่นั่งอ่านส่วนบุคคล ชมวีดิทัศน์ และมีมุมธรรมชาติ มุมกาแฟ และจัดหาสถานที่ในการใช้เครื่องมือสื่อสาร ด้านบุคลากร ควรมีความรู้ทางด้านบรรณารักษศาสตร์ มีมนุษยสัมพันธ์ มาปฏิบัติงานก่อนเวลาเปิดบริการ บริการดีมีคุณภาพ ให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ด้านผู้ใช้บริการ ควรมีการจัดอบรมด้านความรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุดการใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์ช่วยสืบค้น (OPAC) ด้านการให้บริการ ควรจัดบริการหนังสือใหม่ออกบริการอย่างรวดเร็วขยายเวลาเปิดบริการ การยืม-คืน ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พัฒนาเครือข่ายระหว่างสำนักวิทยบริการ และห้องสมุดคณะ มีบริการตอบคำถามช่วยการค้นคว้า บริการยืม-คืนแก่บุคคลภายนอก ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุดควรจัดหาชั้นหนังสือ โต๊ะ-เก้าอี้ให้เพียงพอต่อความต้องการ ด้านการประชาสัมพันธ์ควรมีข่าวต่าง ๆ แจ้งให้ผู้ใช้ทราบ ด้านบริการชุมชนควรบริการให้เข้าถึงชุมชน จัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ ด้านการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ ต้องการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยในการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ จัดเรียงหนังสือบนชั้นให้เป็นปัจจุบันติดเลขเรียกหนังสือบนสันและปกหนังสือให้ชัดเจน มีเจ้าหน้าที่แนะนำการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยสืบค้นและการค้นคว้าหนังสือบนชั้น

3. แนวทางในการพัฒนาการให้บริการสำนักวิทยการโดยการจัดกิจกรรมต่างๆ คือ จัดปฐมนิเทศการใช้สำนักวิทยการให้แก่นักศึกษาใหม่ และผู้สนใจการอบรมเสริมประสิทธิภาพการให้บริการแก่บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด การปรับปรุงรายการฐานข้อมูลเครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยสืบค้น ได้แก่ การเพิ่มคำค้นการแก้ไขคำผิด ชื่อหนังสือ เลขเรียกหนังสือ

4. ความพึงพอใจในการใช้บริการสำนักวิทยการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านการค้นคว้าทรัพยากรสารสนเทศ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านผู้ใช้บริการ ด้านครุภัณฑ์ ด้านระเบียบการใช้ ด้านบริการชุมชน ผู้ใช้บริการมีความพึง

พอใจในการใช้บริการสำนักวิทยบริการโดยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสืบค้น ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการค้นหาหนังสือบนชั้นผู้ใช้มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

จิตราภรณ์ เพ็งดี (2547 : 5-6) ได้ทำการศึกษาการพัฒนา รูปแบบการให้บริการของ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนารูปแบบการให้บริการด้านบุคลากรผู้ให้บริการโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการมีจิตสำนึกในภารกิจ ทำให้ผู้ใช้บริการพึงพอใจบุคลากรมากขึ้น 2) ด้านบริการยืม-คืน มีการพัฒนาโดยการสร้างฐานข้อมูล การยืม-คืนโดยใช้ระบบบัตรคิว ทำให้ทุกคนมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน และมีความทันสมัย 3) ด้านบริการสื่อทัศนวัสดุมีการพัฒนาให้เป็นบริการประเภท Edutainment ตรงกับความต้องการของผู้ใช้และให้มีการจัดบริการอย่างต่อเนื่อง 4) ด้านบริการข่าวสาร ประชาสัมพันธ์มีการพัฒนาผ่านสื่อออนไลน์ และโทรทัศน์ระบบ UBC ทำให้ได้รับความสะดวกสบายทั้งมหาวิทยาลัย 5) ด้านบริการเทคโนโลยีสารสนเทศมีการพัฒนาการสร้างโปรแกรมฐานข้อมูลการให้บริการผ่านระบบคอมพิวเตอร์ ด้วยตัวเอง รวดเร็วสะดวกสบายไม่ต้องรอการรับบริการจากเจ้าหน้าที่ 6) ด้านบริการรับฝากของได้พัฒนาสร้างฐานข้อมูลการบริการยืม-คืนกุญแจสำหรับเก็บสิ่งของด้วยตนเอง

เดือนเพ็ญ รัชทรัพย์ และคณะ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำศึกษาความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของท้องถิ่นศึกษาปัญหาการใช้ห้องสมุดของผู้ใช้บริการพัฒนารูปแบบบริการสารสนเทศ พัฒนาสำนักวิทยบริการและพัฒนาฐานข้อมูลท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่าด้านสภาพปัจจุบันของศูนย์วิทยบริการ งบประมาณยังไม่เพียงพอ บุคลากรศูนย์วิทยบริการมีน้อยขาดความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน การให้บริการสารสนเทศทุกประเภทรวมอยู่จุดยืม-คืนที่เดียวทำให้ล่าช้ารวมทั้งขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้ทราบรายละเอียดการให้บริการฐานข้อมูล และสื่อทัศนวัสดุ ผู้ใช้บริการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของศูนย์วิทยบริการ และด้านอาคารสถานที่ในปัจจุบันมีพื้นที่ใช้สอยจำกัด ด้านความต้องการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศ ส่วนใหญ่ต้องการสมัครสมาชิกศูนย์วิทยบริการ ลักษณะของทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการใช้คือ หนังสือ ตำรา

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

อีทแมน (Heitman.1970 : 3048-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับหลักการและกิจกรรมในการจัดบริการชุมชน พบว่าสถานศึกษาจัดดำเนินกิจกรรมการบริการชุมชนในด้านบริการวิชาการบริการชุมชน ทำให้ผู้ใช้บริการมีภาระงานเพิ่มขึ้น เพราะจะต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และมีการประชุม วางแผนการดำเนินงานร่วมกับผู้นำของชุมชนซึ่งการบริการชุมชนนั้นจะต้องทราบความ

ต้องการของชุมชน เพื่อการพัฒนาหลักสูตรให้สามารถบริการชุมชนได้ตามต้องการของชุมชนและการวิจัยเกี่ยวกับงานบริการชุมชนจะทำให้เห็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร จึงควรมีการวางแผน มีการติดตามผลและศึกษาความคิดเห็นของผู้รับบริการ ตลอดจนนำปัญหาต่างๆ มาปรับปรุงแก้ไข และนำวิทยาการใหม่ๆ มาให้คำแนะนำแก่ผู้รับบริการ

วิมเมอร์ (Wimmer. 1971 : 1822-A) ได้ศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบโครงการบริการชุมชนสำหรับวิทยาลัยชุมชน ผลการวิจัยพบว่า แนวความคิดในการให้บริการชุมชน ดังนี้

1. ควรดำเนินการให้บริการชุมชนทางด้านวิชาการอย่างชัดเจน
2. ควรร่วมมือกับผู้นำชุมชนในการดำเนินการบริการชุมชน
3. ควรพิจารณาคัดเลือกสถานที่ และเพิ่มจำนวนผู้ดำเนินการให้มากขึ้น
4. ควรหาแหล่งสนับสนุนทางด้านงบประมาณการเงิน
5. ควรศึกษาเจตคติของผู้นำชุมชน
6. ควรสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ดำเนินการ
7. ควรมีการวิจัยและประเมินผลโครงการบริการชุมชน

เมอร์ฟี (Murphy. 1974 : 5867-A) ได้ศึกษาลักษณะของกิจกรรมเพื่อสาธารณะของสถาบันอุดมศึกษาในเมืองบัลติมอร์ พบว่า กิจกรรมบริการสาธารณะและชุมชนเป็นผลในทางบวกต่อการเรียนการสอน การวิจัยและคุณภาพโดยส่วนรวมของสถาบันและมีการเสนอแนะให้สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาต่างๆ ของเมืองบัลติมอร์และชุมชนอื่นๆ

เวลลา (Vella.1979 : 76-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้การศึกษาชุมชนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาให้สามารถพึ่งตนเองได้ ผลการวิจัยพบว่า การจัดการศึกษาชุมชนต้องถือเอาบุคคลเป็นศูนย์กลาง วิธีการให้บุคคลและชุมชนรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง ด้วยวิธีการพึ่งตนเอง ผู้รับผิดชอบโครงการต้องมีความเข้าใจในภาวะเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน โครงการการศึกษาต้องบูรณาการกับแผนพัฒนาทั้งระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติ เนื้อหาและกระบวนการดำเนินศึกษาชุมชนต้องมีความสัมพันธ์กันสามารถเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และประสบการณ์ของบุคคลด้วย

ธิกปิน (Thigpin.1980 : 516-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบหน้าที่การบริการชุมชนของวิทยาลัยชุมชนกับโรงเรียนชุมชนในมลรัฐเทนเนสซี สหรัฐอเมริกา พบว่า วิทยาลัยชุมชนมีความพอใจในรูปแบบการจัดบุคลากร และระดับวุฒิภาวะของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านบริการชุมชนมากกว่าโรงเรียนชุมชน งบประมาณเป็นปัญหาสำคัญสำหรับงานบริการชุมชนทั้งวิทยาลัยชุมชนกับโรงเรียนชุมชน ความร่วมมือในการบริการชุมชนระหว่างวิทยาลัยชุมชนกับโรงเรียนชุมชนยังมีอยู่น้อย สมาชิกในชุมชนไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมบริการชุมชน และการบริการชุมชน

ของวิทยาลัยชุมชนกับโรงเรียนชุมชนไม่เต็มศักยภาพ เนื่องจากขาดงบประมาณและบุคลากรที่มีความสามารถ

เดย์ และแมคคูเวลล์ (Day and McDowell.1989 : 9) ได้ศึกษาเรื่องการใช้สารสนเทศของ นักศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสัมภาษณ์นักศึกษาวิชาลัยสารพัดช่าง มีวัตถุประสงค์ การวิจัย เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจและความต้องการสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทุกคนเคยเข้าใช้ห้องสมุดน้อยครั้งเพราะไม่มีเวลาต้องเรียนให้ครบ หลักสูตร และการเรียนการสอน ไม่สอนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และไม่เน้นการสอนทักษะทางด้าน สารสนเทศให้กับนักศึกษา

คูเชนเนอร์ (Cochenour.1993 :13-22) ได้ทำการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อการ ให้บริการห้องอ่านวารสารในห้องสมุดมหาวิทยาลัย ในรัฐโคโลราโด ผลการสำรวจพบว่า ผู้ใช้บริการ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการแยกห้องอ่านเป็นสัดส่วน โดยต้องการให้เกิดวารสารฉบับย้อนหลัง ไว้ในห้องอ่านวารสารและมีความพึงพอใจต่อการจัดเรียงวารสารฉบับย้อนหลังตามระบบการจัด หมวดหมู่

เฟอร์กูสัน (Ferguson. 2001 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องห้องสมุดกับความต้องการ สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิทย์และเทคโนโลยีที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัย ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาต้องการทรัพยากร สารสนเทศที่หลากหลายและมีความทันสมัย โดยเฉพาะสารสนเทศที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน ห้องสมุดมีบุคลากรที่มีความรู้และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า บริการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และบริการห้องสมุดเสมือนที่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายทั่วประเทศ

คลาโบ (Clabo. 2002 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้ห้องสมุดของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในสามมณฑลทางตะวันออกของมลรัฐเทนเนสซี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีจุดประสงค์ในการมาใช้ห้องสมุดคือ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลทาง วิทยาศาสตร์ หนังสืออ่านเล่นที่มีความบันเทิง รวมทั้งความช่วยเหลือจากบรรณารักษ์ในการค้นคว้า และนักเรียนจะมาใช้ห้องสมุดกับผู้ปกครอง โดยชอบมาใช้ห้องสมุดของโรงเรียน มากกว่าไปใช้ ห้องสมุดประชาชน เนื่องจากห้องสมุดโรงเรียนเป็นแหล่งที่รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศได้ตรงกับ ความต้องการมากกว่า โดยครูสอนภาษาอังกฤษ และผู้ปกครองจะเป็นบุคคลที่ส่งเสริมให้นักเรียน เข้าใช้ห้องสมุดและนักเรียนหญิงจะเข้ามาใช้ห้องสมุดมากกว่านักเรียนชาย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นการศึกษาสภาพการใช้ ความต้องการใช้ บริการห้องสมุด รูปแบบการพัฒนาการบริการและการจัดกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนการบริการของ

ห้องสมุดทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำมาเป็นแนวทางและพัฒนาจัดบริการให้ชุมชนของ
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ซึ่งภารกิจของสถาบันการศึกษาใน
ระดับอุดมศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษา การบริการชุมชนจะก่อให้เกิดประโยชน์มาก
ที่สุดทั้งผู้มาใช้บริการและผู้ให้บริการนั้น ควรต้องมีข้อมูล 2 ประการคือ 1. ผู้ให้บริการต้องรู้ศักยภาพ
ของตัวเองในการจัดบริการ 2. ต้องทราบความต้องการของผู้มาใช้บริการ/ชุมชนเพื่อนำมาประกอบการ
ตัดสินใจปรับปรุงพัฒนาการให้บริการโดยการศึกษาวิจัย จากการสำรวจเมื่อได้ข้อมูลมาแล้วจะ
สามารถนำมาซึ่งการวางแผนงาน สร้างขั้นตอนดำเนินงาน กระบวนการปฏิบัติงาน แนวทางการ
พัฒนาการจัดบริการที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อชุมชนผู้มาใช้บริการอย่างรวดเร็ว
สอดคล้องและตรงกับความต้องการของชุมชน และผู้ให้บริการสามารถบริหารทรัพยากรสารสนเทศ
ของห้องสมุดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา “เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ประชากร คือ ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ในปีการศึกษา 2549 จำนวน 2,398 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ในปีการศึกษา 2549 จำนวน 2,398 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)(บุญชม ศรีสะอาด. 2545:43) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 และทำการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 331 คน

ช่วงที่ 2 แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ประชากร คือ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยผู้บริหารสำนักวิทยบริการ เจ้าหน้าที่บุคลากรสำนักวิทยบริการ บรรณารักษ์สำนักวิทยบริการ อาจารย์โปรแกรมวิชาบรรณารักษ์ ผู้ใช้บริการ ผู้วิจัย และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ทำการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 11 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

ช่วงที่ 1 การศึกษาสภาพการให้บริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของ
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยการจัดบริการ 6 ด้าน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย
เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด การเป็นสมาชิก ช่วงเวลาที่สะดวกเข้าใช้บริการ วันที่สะดวก
เข้าใช้บริการ วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้บริการ การรับรู้ว่ามีการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ
เป็นแบบเลือกตอบ(Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการให้บริการและความต้องการจัดบริการ
ชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

1. ด้านการบริการ
2. ด้านบุคลากร
3. ด้านวัสดุครุภัณฑ์
4. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ
5. ด้านอาคารสถานที่
6. ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ

โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scales) มี 5 ระดับดังนี้

- 5 หมายถึงมีสภาพการให้บริการ/ความต้องการจัดบริการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึงมีสภาพการให้บริการ/ความต้องการจัดบริการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึงมีสภาพการให้บริการ/ความต้องการจัดบริการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึงมีสภาพการให้บริการ/ความต้องการจัดบริการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึงมีสภาพการให้บริการ/ความต้องการจัดบริการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของ
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ช่วงที่ 2 แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเด็นคำถาม ในการสนทนาซึ่งได้มาจากผล
การศึกษาในช่วงที่ 1

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ช่วงที่ 1 การศึกษาสภาพการให้บริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของ

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีสร้างเครื่องมือจากตำราและเอกสารต่างๆ
3. กำหนดกรอบแนวคิด ขอบข่ายการสร้างเครื่องมือในการวิจัยให้ครอบคลุมเนื้อหา

ในการวิจัย

4. สร้างแบบสอบถามเรื่องแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของ

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา หลักการและโครงสร้าง ตลอดจนการใช้ถ้อยคำภาษานำมาหาค่า IOC (Index of item objective congruence) และเลือกข้อที่มีค่า IOC ≥ 0.5 โดยได้ค่า IOC เท่ากับ 0.8-1

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญโดยผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน ช่วยตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา หลักการและโครงสร้าง ตลอดจนการใช้ถ้อยคำภาษารวมทั้งช่วยปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้ใช้บริการของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

8. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ ไปหาความเชื่อมั่นทางสถิติ โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพการให้บริการเท่ากับ 0.97 และความต้องการจัดบริการเท่ากับ 0.98 และจำแนกตามรายด้าน ดังตารางที่ 5-6

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพการจัดบริการชุมชนของ
สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่	ข้อความ	ค่าความเชื่อมั่น
2	สภาพการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ	
	- ด้านการบริการ	0.91
	- ด้านบุคลากร	0.86
	- ด้านวัสดุครุภัณฑ์	0.87
	- ด้านทรัพยากรสารสนเทศ	0.87
	- ด้านอาคารสถานที่	0.87
	- ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ	0.81
	รวม	0.97

ตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความต้องการจัดบริการชุมชน ของ
สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่	ข้อความ	ค่าความเชื่อมั่น
2	ความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ	
	- ด้านการบริการ	0.90
	- ด้านบุคลากร	0.93
	- ด้านวัสดุครุภัณฑ์	0.92
	- ด้านทรัพยากรสารสนเทศ	0.89
	- ด้านอาคารสถานที่	0.95
	- ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ	0.89
	รวม	0.98

ช่วงที่ 2 แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัย

ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเด็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการ

จัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 6 ด้าน

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดทำเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของ

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอก โดยผู้วิจัยแจกและรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน ซึ่งแบบสอบถามที่ได้ดำเนินการแจกทั้งหมดจำนวน 331 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 331 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 และได้นำมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อทำการวิเคราะห์ในขั้นต่อไป

ช่วงที่ 2 แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยนำผลการวิจัยมานำเสนอให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจัดกลุ่มสนทนา

1. เชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จำนวน 11 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสำนักวิทยบริการ เจ้าหน้าที่บุคลากรสำนักวิทยบริการ บรรณารักษ์สำนักวิทยบริการ อาจารย์โปรแกรมวิชา บรรณารักษ์ ผู้ใช้บริการ ผู้วิจัย และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

2. ดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา ณ ห้องประชุมชั้น 4 อาคารบรรณราชศรีนครินทร์ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เวลา 13.00 – 15.00 น. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการจัดบริการชุมชน วิเคราะห์ความคิดเห็นข้อเสนอแนะจากประเด็นคำถาม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

3. ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม และจัดบันทึกการประชุม บันทึกเทป

4. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลสรุปผลข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาสภาพการให้บริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของ

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) จากนั้นนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการให้บริการและความต้องการจัดบริการของชุมชนต่อการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา วิเคราะห์โดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เป็นรายชื่อและสรุปรวมในแต่ละด้าน จากนั้นนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบายรายการวิเคราะห์โดยการแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ ประคอง กรรณสูต (254273) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย

4.50 - 5.00	หมายถึง มีสภาพการให้บริการ / ความต้องการจัดบริการระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง มีสภาพการให้บริการ / ความต้องการจัดบริการระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง มีสภาพการให้บริการ / ความต้องการจัดบริการระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง มีสภาพการให้บริการ / ความต้องการจัดบริการระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง มีสภาพการให้บริการ / ความต้องการจัดบริการระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบสภาพการให้บริการกับความต้องการจัดบริการของผู้ใช้บริการของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จำแนกเป็นรายชื่อและสรุปรวมในแต่ละด้านโดยใช้ t-test นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

4. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ เป็นรายชื่อและสรุปรวมในแต่ละด้าน จากนั้นนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

ช่วงที่ 2 แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย

ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยนำผลการวิจัยมานำเสนอให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจัดกลุ่มสนทนา

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis) และนำเสนอเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ	=	$\frac{n}{N} \times 100$
2. ค่าเฉลี่ย \bar{x}	=	$\frac{\sum fx}{N}$
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	=	$\sqrt{\frac{n\sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$
4. ค่าสถิติที่ (t-Test) Independent	=	$\frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$

ที่มา : (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 143)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่อง แนวทางการ
พัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านการ
บริการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านอาคารสถานที่และด้าน
การเข้าถึงสารสนเทศ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับกลับมาทำการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์
ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำอธิบาย โดยแบ่งเป็น

ช่วงที่ 1 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชน
ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา นำเสนอผลการวิเคราะห์ เป็น

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสภาพการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้าน
ทรัพยากรสารสนเทศ ด้านอาคารสถานที่และด้านการเข้าถึงสารสนเทศ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับความต้องการจัดบริการชุมชนของ
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุ
ครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านอาคารสถานที่และด้านการเข้าถึงสารสนเทศ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบสภาพการจัดบริการและความต้องการ
จัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริการ
ด้านบุคลากร ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านอาคารสถานที่และด้านการเข้าถึง
สารสนเทศ

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของ
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ช่วงที่ 2 แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีกระบวนการดังนี้

ผลสรุปจากการร่วมกลุ่มสนทนาเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของ
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกรายด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ช่วงที่ 1 การศึกษาสภาพการให้บริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของ
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้จำนวน
ค่าร้อยละและนำเสนอเป็นตารางประกอบคำอธิบาย มีรายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บริการจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	87	26.30
- หญิง	244	73.70
รวม	331	100.00
2. สถานภาพ		
- นักเรียน	21	6.30
- นักศึกษา	145	43.80
- ครู-อาจารย์	71	21.50
- ข้าราชการ	50	15.10
- ประชาชนทั่วไป	44	13.30
รวม	331	100.00
3. จบการศึกษาระดับสูงสุด		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	62	18.70
- ปริญญาตรี	233	70.40
- ปริญญาโท	36	10.90
รวม	331	100.00

ตารางที่ 7 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
4. การเป็นสมาชิกของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา		
- เป็น	15	4.50
- ไม่เป็น	316	95.50
รวม	331	100.00
5. ช่วงเวลาเข้าใช้บริการของสำนักวิทยบริการ		
- 08.00-12.00 น.	189	57.10
- 13.00-16.00 น.	85	25.70
- 16.00-20.00 น.	57	17.20
รวม	331	100.00
6. วันที่เข้าใช้บริการของสำนักวิทยบริการ		
- วันจันทร์ – วันศุกร์	106	32.00
- วันเสาร์ – วันอาทิตย์	225	68.00
รวม	331	100.00
7. วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้บริการสำนักวิทยบริการ(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
- ยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ	41	12.40
- เพื่อค้นคว้าข้อมูล	270	81.60
- เพื่ออ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่นๆในห้องสมุด	94	28.40
- เพื่อใช้เป็นสถานที่ทำรายงาน วิทยานิพนธ์ วิจัย	139	42.00
8. การรับรู้การจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ จากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
- การแนะนำของเพื่อน	281	84.90
- สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ	34	10.30
- เว็บไซต์	53	16.00
- อื่นๆ	32	9.70

จากตารางที่ 7 พบว่าผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกเข้าใช้บริการ จำนวน 331 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 73.70 มีสถานภาพเป็นนักศึกษาจำนวน 145 คน คิดเป็น ร้อยละ 43.80 จบ การศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี จำนวน 233 คน คิดเป็น ร้อยละ 70.40 มีสถานภาพไม่เป็นสมาชิกของสำนักวิทยบริการ จำนวน 316 คน คิดเป็นร้อยละ 95.50 โดยช่วงเวลาที่สะดวกเข้าใช้บริการ เวลา 08.00-12.00น.จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10 วันที่สะดวกเข้าใช้บริการ คือวันเสาร์-วันอาทิตย์ จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 68.00 โดยมีวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้บริการเพื่อค้นคว้าข้อมูล จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 81.60 สำหรับการรับรู้ว่ามีการจัดบริการชุมชน พบว่ารับรู้จากการแนะนำของเพื่อน จำนวน 281 คน คิดเป็น ร้อยละ 84.90

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเข้าถึงสารสนเทศ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อและสรุปรวมในแต่ละด้าน จากนั้นนำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย มีรายละเอียดดังตารางที่ 8-14

ตารางที่ 8 สภาพการจัดบริการชุมชนด้านการบริการของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

ด้านการบริการ	สภาพการจัดบริการ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. การให้บริการคำแนะนำที่อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ	3.82	0.85	มาก
2. บริการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต บริการเครื่องคอมพิวเตอร์	3.64	8.92	มาก
3. บริการตอบคำถาม	3.57	0.91	มาก
4. บริการยืม-คืน บริการจอง ชำระค่าปรับ	3.54	0.83	มาก
5. บริการสื่อสันทัดค้น เพื่อความรู้และความบันเทิง	3.44	0.92	ปานกลาง
6. บริการสิ่งพิมพ์เป็นตัวเล่มภายในห้องสมุด เช่น หนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสารนิตยสารหนังสือพิมพ์	3.76	0.93	มาก
7. บริการทำบัตรสมาชิกห้องสมุด	2.86	0.83	ปานกลาง

n= 331

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ด้านการบริการ	สภาพการ จัดบริการ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
8. บริการแนะนำและสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด	3.44	1.00	ปานกลาง
9. การสอน ฝึกอบรมให้ความรู้ทางวิชาการด้านสารสนเทศ ในหัวข้อต่างๆ เช่น การใช้ห้องสมุด, เทคนิคการสืบค้น ฐานข้อมูลต่างๆ เป็นต้น	3.50	0.99	มาก
10. การให้บริการตามลำดับก่อน-หลัง	3.73	0.89	มาก
11. ระยะเวลาในการเปิดให้บริการมีความเหมาะสม	4.00	0.88	มาก
12. ขั้นตอนในการให้บริการ สะดวก รวดเร็ว	3.89	0.86	มาก
13. มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัยในการให้บริการ	3.81	0.91	มาก
14. มีเอกสาร/แผ่นพับแนะนำข้อมูลแก่ผู้ใช้บริการ	3.46	0.94	ปานกลาง
15. การบริการถ่ายเอกสารพอเพียง	2.65	0.94	ปานกลาง
16. ความปลอดภัยในการใช้บริการ	3.87	0.90	มาก
รวมเฉลี่ย	3.56	0.91	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่าผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการเห็นว่า
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีสภาพการจัดบริการชุมชนด้าน
การบริการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ย
จากมากไปหาน้อย คือ ระยะเวลาในการเปิดให้บริการมีความเหมาะสม ($\bar{X}=4.00$) ขั้นตอนในการ
ให้บริการ สะดวก รวดเร็ว ($\bar{X}=3.89$) ความปลอดภัยในการใช้บริการ ($\bar{X}=3.87$) ตามลำดับใน
ระดับมาก ส่วนการบริการถ่ายเอกสาร พอเพียง ($\bar{X}=2.65$) บริการทำบัตรสมาชิกห้องสมุด
($\bar{X}=2.86$) บริการสื่อสารสนเทศเพื่อความรู้อและความบันเทิง ($\bar{X}=3.44$) ตามลำดับในระดับ
ปานกลาง

ตารางที่ 9 สภาพการจัดบริการชุมชนด้านบุคลากรของ สำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็น
ของผู้ใช้บริการ

n= 331

ด้านบุคลากร	สภาพการจัดบริการ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. มีบุคลากรให้คำแนะนำช่วยเหลือในส่วนบริการต่างๆของ สำนักวิทยบริการได้	3.73	0.96	มาก
2. มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพบรรณารักษ์ เป็นอย่างดีคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ	3.70	0.94	มาก
3. มีบุคลากรที่มีความสามารถในการบริหารจัดการสามารถ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการได้	3.67	0.89	มาก
4. มีจำนวนบุคลากรพอเพียงในการให้บริการ	3.30	0.70	ปานกลาง
5. บุคลากรมีกิริยาวาจาสุภาพ แต่งกายสุภาพเหมาะสม	3.86	0.92	มาก
6. มีการให้บริการตลอดเวลา	3.73	0.94	มาก
รวมเฉลี่ย	3.67	0.89	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการเห็นว่า
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีสภาพการจัดบริการชุมชนด้าน
บุคลากรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก
มากไปหาน้อย คือ บุคลากรมีกิริยาวาจาสุภาพ แต่งกายสุภาพเหมาะสม ($\bar{X}=3.86$) มีบุคลากรให้
คำแนะนำช่วยเหลือในส่วนบริการต่างๆ ของสำนักวิทยบริการได้ ($\bar{X}=3.73$) มีการให้บริการ
ตลอดเวลา ($\bar{X}=3.73$) ซึ่งอยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วน มีจำนวนบุคลากรพอเพียงในการ
ให้บริการ ($\bar{X}=3.30$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 10 สภาพการจัดบริการชุมชนด้านวัสดุครุภัณฑ์ ของสำนักวิทยบริการตามความคิดเห็น
ของผู้ใช้บริการ

n= 331

ด้านวัสดุครุภัณฑ์	สภาพการจัดบริการ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. จำนวนครุภัณฑ์เพียงพอและเหมาะสมกับงานห้องสมุดและการให้บริการ	3.66	0.94	มาก
2. ชั้นวางหนังสือ ชั้นวางวารสาร และที่วางหนังสือพิมพ์มีความเหมาะสมและสะดวกต่อการใช้งาน	3.76	0.89	มาก
3. จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศจากฐานข้อมูล OPACพอเพียง	3.06	0.80	ปานกลาง
4. การบริการเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตพอเพียง	3.35	0.72	ปานกลาง
5. เคาน์เตอร์ ยืม-คืนหนังสือมีความเหมาะสมสะดวกต่อการใช้งาน	3.75	0.95	มาก
6. โต๊ะเก้าอี้ที่นั่งอ่านส่วนบุคคลพอเพียงกับผู้ใช้บริการ	3.83	0.95	มาก
7. บริการตู้ล็อกเกอร์เก็บของสำหรับผู้มาใช้บริการ	3.74	0.98	มาก
รวมเฉลี่ย	3.59	0.89	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่าผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการเห็นว่าสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีสภาพการจัดบริการชุมชนด้านวัสดุครุภัณฑ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ โต๊ะเก้าอี้ที่นั่งอ่านส่วนบุคคลพอเพียงกับผู้ใช้บริการ ($\bar{X}=3.83$) ชั้นวางหนังสือ ชั้นวางวารสาร และที่วางหนังสือพิมพ์มีความเหมาะสมและสะดวกต่อการใช้งาน ($\bar{X}=3.76$) เคาน์เตอร์ยืม-คืนหนังสือมีความเหมาะสมสะดวกต่อการใช้งาน ($\bar{X}=3.75$) ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศจากฐานข้อมูล OPAC พอเพียง ($\bar{X}=3.06$) จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตพอเพียง ($\bar{X}=3.35$) ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 11 สภาพการจั้ดบริการชุมชน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ของสำนักวิทยบริการตาม
ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

n= 331

ด้านทรัพยากรสารสนเทศ	สภาพการ จั้ดบริการ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. การจั้ดหาทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายให้บริการ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.78	0.83	มาก
2. ทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการมีจำนวนเพียงพอกับการ ใช้ของผู้ใช้บริการ	3.67	0.80	มาก
3. ผู้ใช้บริการมีส่วนในการเสนอแนะในการจั้ดหาทรัพยากร สารสนเทศของสำนักวิทยบริการ	3.60	0.93	มาก
4. ทรัพยากรสารสนเทศมีความหลากหลาย	3.63	0.84	มาก
5. ทรัพยากรสารสนเทศมีความทันสมัย	3.63	0.88	มาก
6. ระบบการจั้ดวางทรัพยากรสารสนเทศค้นหาได้ง่าย	3.73	0.88	มาก
7. มีการจั้ดบริการฐานอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ เช่น ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ งานวิจัย วารสาร	3.33	0.67	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.62	0.83	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่าผู้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการเห็นว่า
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีสภาพการจั้ดบริการชุมชนด้าน
ทรัพยากรสารสนเทศโดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การจั้ดหาทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายให้บริการสอดคล้อง
กับความต้องการของผู้บริการ ($\bar{X}=3.78$) ระบบการจั้ดวางทรัพยากรสารสนเทศค้นหาได้ง่าย
($\bar{X}=3.73$) ทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการมีจำนวนเพียงพอกับการใช้ของผู้บริการ ($\bar{X}=3.67$)
ในระดับมากตามลำดับ ส่วน มีการจั้ดบริการฐานอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ เช่น ฐานข้อมูล
วิทยานิพนธ์ งานวิจัย วารสาร ($\bar{X}=3.33$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 12 สภาพการจัดบริการชุมชน ด้านอาคารสถานที่ ของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

n= 331

ด้านอาคารสถานที่	สภาพการจัดบริการ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. สำนักวิทยบริการตั้งอยู่ในที่ไปมาสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ	4.06	0.89	มาก
2. การจัดที่นั่งสำหรับคั่นค้ำภายในสำนักวิทยบริการ	3.95	0.89	มาก
3. การจัดพื้นที่สำหรับจัดเก็บทรัพยากรสำนักวิทยบริการ	3.89	0.86	มาก
4. สำนักวิทยบริการมีการจัดพื้นที่ให้บริการมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย	3.94	0.89	มาก
5. พื้นที่บริเวณสืบค้นข้อมูลคอมพิวเตอร์เป็นสัดส่วนและสะดวกแก่การใช้งาน	3.90	0.85	มาก
6. การจัดบริการห้องประชุมกลุ่มย่อยเพื่อการคั่นค้ำ	3.73	0.89	มาก
7. การบริการห้องประชุมสัมมนา	3.69	0.89	มาก
8. การจัดพื้นที่ให้บริการต่างๆสัมพันธ์กัน	3.70	0.82	มาก
รวมเฉลี่ย	3.86	0.88	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่าผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการเห็นว่า สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีสภาพการจัดบริการชุมชนด้านอาคารสถานที่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการโดยรายการที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักวิทยบริการตั้งอยู่ในที่ไปมาสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ ($\bar{X}=4.06$) การจัดที่นั่งสำหรับคั่นค้ำภายในสำนักวิทยบริการ ($\bar{X}=3.95$) สำนักวิทยบริการมีการจัดพื้นที่ให้บริการมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย ($\bar{X}=3.94$) และรายการที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การบริการห้องประชุมสัมมนา ($\bar{X}=3.69$)

ตารางที่ 13 สภาพการจัดบริการชุมชนด้านการเข้าถึงสารสนเทศของสำนักวิทยบริการตาม
ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

n= 331

ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ	สภาพการจัดบริการ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. เครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยค้นหาข่าวสารและรวดเร็ว	3.73	0.93	มาก
2. การจัดทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นระเบียบสะดวกต่อการเข้าถึง	3.83	0.91	มาก
3. มีการเชื่อมโยงเครือข่ายสารสนเทศในระดับสถาบันท้องถิ่นและสากล	3.66	0.89	มาก
4. มีเครือข่ายของสถาบันเพื่อการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศของสถาบันอื่นๆ ได้	3.76	0.90	มาก
5. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ผ่านสื่อ เช่น วารสาร หรือเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย	3.66	0.88	มาก
รวมเฉลี่ย	3.73	0.90	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่าผู้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการเห็นว่า สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีสภาพการจัดบริการชุมชนด้านการเข้าถึงสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการโดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นระเบียบสะดวกต่อการเข้าถึง ($\bar{X}=3.83$) มีเครือข่ายของสถาบันเพื่อการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศของสถาบันอื่นๆ ได้ ($\bar{X}=3.76$) เครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยค้นหาข่าวสารและรวดเร็ว ($\bar{X}=3.73$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ผ่านสื่อ เช่น วารสาร หรือเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.66$)

ตารางที่ 14 สภาพการจัดบริการชุมชนในภาพรวมของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

n= 331

การจัดบริการ	สภาพภาพจัดบริการ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการบริการ	3.56	0.91	มาก
2. ด้านบุคลากร	3.67	0.89	มาก
3. ด้านวัสดุครุภัณฑ์	3.59	0.89	มาก
4. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ	3.62	0.83	มาก
5. ด้านอาคารสถานที่	3.86	0.88	มาก
6. ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ	3.73	0.90	มาก
รวมเฉลี่ย	3.67	0.88	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการเห็นว่า สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีสภาพการจัดบริการชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายการโดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X}=3.86$) ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ ($\bar{X}=3.73$) ด้านบุคลากร ($\bar{X}=3.66$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริการ ($\bar{X}=3.56$)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านอาคารสถานที่และด้านการเข้าถึงสารสนเทศ มีรายละเอียดดังตารางที่ 15-21

ตารางที่ 15 ความต้องการจัดบริการชุมชนด้านการบริการ ของสำนัก วิทยบริการตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

ด้านการบริการ	ความต้องการจัดบริการ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. การให้บริการคำแนะนำที่อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ	3.93	0.85	มาก
2. บริการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต บริการเครื่องคอมพิวเตอร์	3.97	0.85	มาก
3. บริการตอบคำถาม	3.93	0.89	มาก
4. บริการยืม-คืน บริการจอง ชำระค่าปรับ	3.77	0.85	มาก
5. บริการสื่อโสตทัศน์ เพื่อความรู้และความบันเทิง	3.71	1.01	มาก
6. บริการสิ่งพิมพ์เป็นตัวเล่มภายในห้องสมุด เช่น หนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์	3.97	0.91	มาก
7. บริการทำบัตรสมาชิกห้องสมุด	3.84	0.92	มาก
8. บริการแนะนำและสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด	3.83	0.96	มาก
9. การสอน ฝึกอบรม ให้ความรู้ทางวิชาการด้านสารสนเทศในหัวข้อต่างๆ เช่น การใช้ห้องสมุด, เทคนิคการสืบค้นฐานข้อมูลต่างๆ เป็นต้น	3.81	0.94	มาก
10. การให้บริการตามลำดับก่อน-หลัง	3.85	0.87	มาก
11. ระยะเวลาในการเปิดให้บริการมีความเหมาะสม	4.00	0.93	มาก
12. ขั้นตอนในการให้บริการ สะดวก รวดเร็ว	3.91	0.94	มาก
13. มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัยในการให้บริการ	3.95	0.94	มาก
14. มีเอกสาร/แผ่นพับแนะนำข้อมูลแก่ผู้ใช้บริการ	3.82	0.92	มาก

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ด้านการบริการ	ความต้องการ จัดบริการ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
15. การบริการถ่ายเอกสารพอเพียง	3.96	0.92	มาก
16. ความปลอดภัยในการใช้บริการ	4.01	0.89	มาก
รวมเฉลี่ย	3.86	0.91	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่าผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการจัดบริการชุมชนด้านการบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายการโดยรายการที่มี ค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ความปลอดภัยในการใช้บริการ ($\bar{X}=4.01$) ระยะเวลาในการเปิดให้บริการมีความเหมาะสม ($\bar{X}=4.00$) บริการสิ่งพิมพ์เป็นตัวเล่มภายในห้องสมุด เช่น หนังสือวิทยานิพนธ์ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ ($\bar{X}=3.97$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือบริการสื่อโสตทัศน์ เพื่อความรู้และความบันเทิง ($\bar{X}=3.71$)

ตารางที่ 16 ความต้องการจัดบริการชุมชนด้านบุคลากร ของสำนักวิทยบริการตามความคิดเห็น
ของผู้ใช้บริการ

ด้านบุคลากร	ความต้องการจัดบริการ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. มีบุคลากรให้คำแนะนำช่วยเหลือในส่วนบริการต่างๆของ สำนักวิทยบริการได้	3.98	0.92	มาก
2. มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในวิชาที่บรรณารักษ์ เป็นอย่างดีคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ	4.00	0.89	มาก
3. มีบุคลากรที่มีความสามารถในการบริหารจัดการ สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ	4.03	0.92	มาก
4. มีจำนวนบุคลากรพอเพียงในการให้บริการ	3.89	0.87	มาก
5. บุคลากรมีกิริยาวาจาสภาพ แต่งกายสุภาพเหมาะสม	4.04	0.89	มาก
6. มีการให้บริการตลอดเวลา	4.03	0.88	มาก
รวมเฉลี่ย	4.00	0.90	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่าผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการจัดบริการชุมชนด้านบุคลากรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายการโดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรมีกิริยาวาจาสภาพ แต่งกายสุภาพเหมาะสม ($\bar{X}=4.04$) มีบุคลากรที่มีความสามารถในการบริหารจัดการสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการได้ ($\bar{X}=4.03$) มีการให้บริการตลอดเวลา ($\bar{X}=4.03$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีจำนวนบุคลากรพอเพียงในการให้บริการ ($\bar{X}=3.89$)

ตารางที่ 17 ความต้องการจัดบริการชุมชนด้านวัสดุครุภัณฑ์ ของสำนักวิทยบริการตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

ด้านวัสดุครุภัณฑ์	ความต้องการจัดบริการ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. จำนวนครุภัณฑ์เพียงพอและเหมาะสมกับงานห้องสมุดและการให้บริการ	3.94	0.94	มาก
2. ชั้นวางหนังสือ ชั้นวางวารสาร และที่วางหนังสือพิมพ์ มีความเหมาะสมและสะดวกต่อการใช้งาน	3.98	0.87	มาก
3. จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศจากฐานข้อมูล OPACพอเพียง	3.87	0.92	มาก
4. การบริการเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตพอเพียง	3.88	0.90	มาก
5. เคาน์เตอร์ ยืม-คืนหนังสือมีความเหมาะสมสะดวกต่อการใช้งาน	3.84	0.93	มาก
6. โต๊ะ เก้าอี้ ที่นั่งอ่านส่วนบุคคลพอเพียงกับผู้ใช้บริการ	3.94	0.94	มาก
7. บริการตู้ล็อกเกอร์เก็บของสำหรับผู้มาใช้บริการ	3.91	0.97	มาก
รวมเฉลี่ย	3.91	0.92	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่าผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการจัดบริการชุมชนด้านวัสดุครุภัณฑ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายการโดยรายการที่มี ค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ชั้นวางหนังสือ ชั้นวางวารสาร และที่วางหนังสือพิมพ์ มีความเหมาะสมและสะดวกต่อการใช้งาน ($\bar{X}=3.98$) จำนวนครุภัณฑ์เพียงพอและเหมาะสมกับงานห้องสมุดและการให้บริการ ($\bar{X}=3.94$) โต๊ะ เก้าอี้ ที่นั่งอ่านส่วนบุคคลพอเพียงกับผู้ใช้บริการ ($\bar{X}=3.94$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เคาน์เตอร์ ยืม-คืนหนังสือมีความเหมาะสมสะดวกต่อการใช้งาน ($\bar{X}=3.84$)

ตารางที่ 18 ความต้องการจัดบริการชุมชน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

n= 331

ด้านทรัพยากรสารสนเทศ	ความต้องการจัดบริการ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายให้บริการสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.96	0.86	มาก
2. ทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการมีจำนวนเพียงพอกับการใช้ของผู้ใช้บริการ	3.93	0.84	มาก
3. ผู้ใช้บริการมีส่วนในการเสนอแนะในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการ	3.88	0.93	มาก
4. ทรัพยากรสารสนเทศมีความหลากหลาย	3.86	0.94	มาก
5. ทรัพยากรสารสนเทศมีความทันสมัย	3.96	0.90	มาก
6. ระบบการจัดวางทรัพยากรสารสนเทศค้นหาได้ง่าย	3.96	0.94	มาก
7. มีการจัดบริการฐานอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ เช่น ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ งานวิจัย วารสาร	4.00	0.91	มาก
รวมเฉลี่ย	3.94	0.90	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่าผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการจัดบริการชุมชนด้านทรัพยากรสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่มี ค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ มีการจัดบริการฐานอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ เช่น ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ งานวิจัย วารสาร ($\bar{X}=4.00$) ระบบการจัดวางทรัพยากรสารสนเทศค้นหาได้ง่าย ($\bar{X}=3.96$) ทรัพยากรสารสนเทศมีความทันสมัย ($\bar{X}=3.96$) และรายการที่มี ค่าเฉลี่ย ต่ำสุด คือ ทรัพยากรสารสนเทศมีความหลากหลาย ($\bar{X}=3.86$)

ตารางที่ 19 ความต้องการจัดบริการชุมชน ด้านอาคารสถานที่ ของสำนักวิทยบริการตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

n= 331

ด้านอาคารสถานที่	ความต้องการจัดบริการ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. สำนักวิทยบริการตั้งอยู่ในที่ไปมาสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ	4.14	0.90	มาก
2. การจัดที่นั่งสำหรับคั่นค้ำภายในสำนักวิทยบริการ	3.97	0.86	มาก
3. การจัดพื้นที่สำหรับจัดเก็บทรัพยากรสำนักวิทยบริการ	3.89	0.91	มาก
4. สำนักวิทยบริการมีการจัดพื้นที่ให้บริการมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย	4.05	0.85	มาก
5. พื้นที่บริเวณสืบค้นข้อมูลคอมพิวเตอร์เป็นสัดส่วนและสะดวกแก่การใช้งาน	3.99	0.90	มาก
6. การจัดบริการห้องประชุมกลุ่มย่อยเพื่อการคั่นค้ำ	3.81	0.92	มาก
7. การบริการห้องประชุมสัมมนา	3.66	1.01	มาก
8. การจัดพื้นที่ให้บริการต่างๆ สัมพันธ์กัน	3.83	0.91	มาก
รวมเฉลี่ย	3.92	0.91	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่าผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการจัดบริการชุมชนด้าน อาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายการโดยรายการที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักวิทยบริการตั้งอยู่ในที่ไปมาสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ ($\bar{X}=4.14$) สำนักวิทยบริการมีการจัดพื้นที่ให้บริการมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย ($\bar{X}=4.05$) พื้นที่บริเวณสืบค้นข้อมูลคอมพิวเตอร์เป็นสัดส่วนและสะดวกแก่การใช้งาน ($\bar{X}=3.99$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การบริการห้องประชุมสัมมนา ($\bar{X}=3.66$)

ตารางที่ 20 ความต้องการจัดบริการชุมชน ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ ของสำนักวิทยบริการตาม
ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

n= 331

ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ	ความต้องการจัดบริการ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. เครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยค้นคว้าสะดวกและรวดเร็ว	3.92	0.91	มาก
2. การจัดทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นระเบียบสะดวกต่อการเข้าถึง	3.98	0.94	มาก
3. มีการเชื่อมโยงเครือข่ายสารสนเทศในระดับสถาบันท้องถิ่นและสากล	3.88	0.87	มาก
4. มีเครือข่ายของสถาบันเพื่อการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศของสถาบันอื่น ๆ ได้	3.91	0.92	มาก
5. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ผ่านสื่อ เช่น วารสาร หรือ เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย	3.85	0.92	มาก
รวมเฉลี่ย	3.91	0.91	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่าผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการจัดบริการชุมชน ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นระเบียบสะดวกต่อการเข้าถึง ($\bar{X}=3.98$) เครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยค้นคว้าสะดวกและรวดเร็ว ($\bar{X}=3.92$) มีเครือข่ายของสถาบันเพื่อการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศของสถาบันอื่น ๆ ได้ ($\bar{X}=3.91$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ผ่านสื่อ เช่น วารสาร หรือเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.85$)

ตารางที่ 21 ความต้องการจัดบริการชุมชนในภาพรวม ของสำนักวิทยบริการตามความคิดเห็น
ของผู้ใช้บริการ

n= 331

การจัดบริการ	ความต้องการจัดบริการ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการบริการ	3.86	0.91	มาก
2. ด้านบุคลากร	4.00	0.90	มาก
3. ด้านวัสดุครุภัณฑ์	3.91	0.92	มาก
4. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ	3.94	0.90	มาก
5. ด้านอาคารสถานที่	3.92	0.91	มาก
6. ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ	3.91	0.91	มาก
รวมเฉลี่ย	3.93	0.91	มาก

จากตารางที่ 21 พบว่าผู้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการจัดบริการชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายการโดยรายการที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากร ($\bar{X}=4.00$) ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X}=3.94$) ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X}=3.92$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริการ ($\bar{X}=3.86$)

ตอนที่ 4 ผลวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบสภาพการให้บริการและความต้องการ
 จัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริการ ด้าน
 บุคลากร ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านอาคารสถานที่และด้านการเข้าถึง
 สารสนเทศต่างๆ จำแนกรายด้านโดยใช้ t-test เป็นรายข้อและสรุปรวมในแต่ละด้าน จากนั้น
 นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย มีรายละเอียดดังตารางที่ 22-28

ตารางที่ 22 ผลการเปรียบเทียบสภาพการให้บริการและความต้องการจัดบริการชุมชน ของ
 สำนักวิทยบริการ ในด้านการบริการตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

n= 331

ด้านการบริการ	สภาพ		ความต้องการ		t-test	Sig.
	การจัดบริการ		จัดบริการ			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. การให้บริการคำแนะนำที่อำนวยความสะดวก สะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ	3.82	0.85	3.93	0.85	-1.94	0.05
2. บริการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต บริการเครื่องคอมพิวเตอร์	3.64	0.92	3.97	0.85	-6.13	0.00
3. บริการตอบคำถาม	3.57	0.91	3.93	0.89	-6.68	0.00
4. บริการยืม-คืน บริการจอง ชำระค่าปรับ	3.54	0.83	3.77	0.85	-4.41	0.00
5. บริการสื่อสื่อดิจิทัล เพื่อความรู้และ ความบันเทิง	3.44	0.92	3.71	1.01	-4.79	0.00
6. บริการสิ่งพิมพ์เป็นตัวเล่มภายใน ห้องสมุด เช่นหนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสารนิตยสาร หนังสือพิมพ์	3.76	0.93	3.97	0.91	-3.78	0.00
7. บริการทำบัตรสมาชิกห้องสมุด	2.86	0.83	3.84	0.92	-5.21	0.00
8. บริการแนะนำและสั่งซื้อหนังสือเข้า ห้องสมุด	3.44	1.00	3.83	0.96	-6.82	0.00
9. การสอน ฝึกอบรมให้ความรู้ทางวิชาการ ด้านสารสนเทศในหัวข้อต่างๆ เช่นการใช้ ห้องสมุด, เทคนิคการสืบค้นฐานข้อมูล	3.50	0.99	3.81	0.94	-5.40	0.00

ตารางที่ 22 (ต่อ)

n= 331

ด้านการบริการ	สภาพ		ความต้องการ		t-test	Sig.
	การจัดบริการ		จัดบริการ			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
10. การให้บริการตามลำดับก่อน-หลัง	3.73	0.89	3.85	0.87	-2.49	0.01
11. ระยะเวลาในการเปิดให้บริการมีความเหมาะสม	4.00	0.88	4.00	0.93	-0.00	1.00
12. ขั้นตอนในการให้บริการ สะดวก รวดเร็ว	3.89	0.86	3.91	0.94	-0.54	0.59
13. มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัยในการให้บริการ	3.81	0.91	3.95	0.94	-2.51	0.01
14. มีเอกสาร/แผ่นพับแนะนำข้อมูลแก่ผู้ใช้บริการ	3.46	0.94	3.82	0.92	-6.68	0.00
15. การบริการถ่ายเอกสารพอเพียง	2.65	0.96	3.96	0.92	-7.46	0.00
16. ความปลอดภัยในการใช้บริการ	3.87	0.90	4.01	0.89	-2.83	0.01
รวมเฉลี่ย	3.56	0.91	3.86	0.91	10.16	0.00

จากตารางที่ 22 พบว่า ผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการเห็นว่าสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านการบริการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ย ในภาพรวม ความต้องการจัดบริการชุมชนด้านการบริการสูงกว่า ($\bar{X}=3.86$) สภาพการจัดบริการชุมชน ($\bar{X}=3.56$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการส่วนใหญ่มีความแตกต่างกัน ยกเว้น ระยะเวลาในการเปิดให้บริการมีความเหมาะสม , และขั้นตอนในการให้บริการ สะดวก รวดเร็ว ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการมีความต้องการมากกว่าสภาพการจัดบริการที่ได้รับ

ตารางที่ 23 ผลการเปรียบเทียบสภาพการให้บริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของ
 สำนักวิทยบริการในด้านบุคลากร ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

n= 331

ด้านบุคลากร	สภาพ		ความต้องการ		t-test	Sig.
	การจัดบริการ		จัดบริการ			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. มีบุคลากรให้คำแนะนำช่วยเหลือในส่วน บริการต่างๆของสำนักวิทยบริการได้	3.73	0.96	3.98	0.92	-4.79	0.00
2. มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจใน วิชาซีพบรรณารักษ์เป็นอย่างดีคอย ช่วยเหลือให้คำแนะนำ	3.70	0.94	4.00	0.89	-5.48	0.00
3. มีบุคลากรที่มีความสามารถในการบริหาร จัดการสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการ ให้บริการแก่ผู้ใช้บริการได้	3.67	0.89	4.03	0.92	-6.14	0.00
4. มีจำนวนบุคลากรพอเพียงในการ ให้บริการ	3.30	0.70	3.89	0.87	-4.86	0.00
5. บุคลากรมีกิริยาวาจาสุภาพ แต่งกาย สุภาพ เหมาะสม	3.86	0.92	4.04	0.89	-3.23	0.00
6. มีการให้บริการตลอดเวลา	3.73	0.94	4.03	0.88	-5.20	0.00
รวมเฉลี่ย	3.67	0.89	4.00	0.90	-7.54	0.00

จากตารางที่ 23 พบว่า ผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการเห็นว่าสภาพการ
 จัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านบุคลากร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมความต้องการจัดบริการชุมชนด้านบุคลากร สูงกว่า
 ($\bar{X}=4.00$) สภาพการ จัดบริการชุมชน ($\bar{X}=3.67$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการส่วนใหญ่มีความ
 แตกต่างกัน แสดงว่า ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการมีความต้องการมากกว่าสภาพ
 การจัดบริการที่ได้รับ

ตารางที่ 24 ผลการเปรียบเทียบสภาพการให้บริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของ
 สำนักวิทยบริการในด้านวัสดุครุภัณฑ์ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

n= 331

ด้านวัสดุครุภัณฑ์	สภาพ		ความต้องการ		t-test	Sig.
	การจัดบริการ		จัดบริการ			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. จำนวนครุภัณฑ์เพียงพอและเหมาะสมกับ งานห้องสมุดและการให้บริการ	3.66	0.94	3.94	0.94	-4.65	0.00
2. ชั้นวางหนังสือชั้นวางวารสารและที่วาง หนังสือพิมพ์มีความเหมาะสมและ สะดวกต่อการใช้งาน	3.76	0.89	3.98	0.87	-3.95	0.00
3. จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการ สืบค้นทรัพยากรสารสนเทศจาก ฐานข้อมูล OPAC พอเพียง	3.06	0.80	3.87	0.92	-4.08	0.00
4. การบริการเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการ สืบค้นทรัพยากร สารสนเทศทาง อินเทอร์เน็ตพอเพียง	3.35	0.72	3.88	0.90	-4.77	0.00
5. เคาน์เตอร์ ยืม-คืนหนังสือมีความ เหมาะสมสะดวกต่อการใช้งาน	3.75	0.95	3.84	0.93	-1.47	0.14
6. โต๊ะ เก้าอี้ ที่นั่งอ่านส่วนบุคคลพอเพียง กับผู้ใช้บริการ	3.83	0.95	3.94	0.94	-2.07	0.04
7. บริการตู้ล็อกเกอร์เก็บของ	3.74	0.98	3.91	0.97	-2.73	0.01
รวมเฉลี่ย	3.59	0.89	3.91	0.92	-7.44	0.00

จากตารางที่ 24 พบว่า ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการเห็นว่าสภาพการ
 จัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านวัสดุครุภัณฑ์ มีความแตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ย ในภาพรวม ความต้องการจัดบริการชุมชนด้านวัสดุ
 ครุภัณฑ์สูงกว่า ($\bar{X}=3.91$) สภาพการ จัดบริการชุมชน ($\bar{X}=3.59$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการส่วน
 ใหญ่มีความแตกต่างกัน ยกเว้น เคาน์เตอร์ ยืม-คืนหนังสือมีความเหมาะสม สะดวกต่อการใช้งาน
 ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 25 ผลการเปรียบเทียบสภาพการให้บริการและความต้องการจัดบริการชุมชนใน ของ
 สำนักวิทยบริการในด้านทรัพยากรสารสนเทศ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

n= 331

ด้านทรัพยากรสารสนเทศ	สภาพ		ความต้องการ		t-test	Sig.
	การจัดบริการ		จัดบริการ			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายให้บริการ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.78	0.83	3.96	0.86	-3.61	0.00
2. ทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการมีจำนวนเพียงพอกับการใช้ของผู้ใช้บริการ	3.67	0.80	3.93	0.84	-5.10	0.00
3. ผู้ใช้บริการมีส่วนในการเสนอแนะในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักฯ	3.60	0.93	3.88	0.93	-5.44	0.00
4. ทรัพยากรสารสนเทศมีความหลากหลาย	3.63	0.84	3.86	0.94	-4.41	0.00
5. ทรัพยากรสารสนเทศมีความทันสมัย	3.63	0.88	3.96	0.90	-6.14	0.00
6. ระบบการจัดวางทรัพยากรสารสนเทศค้นหาได้ง่าย	3.73	0.88	3.96	0.94	-4.15	0.00
7. มีการจัดบริการฐานอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ เช่น ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์งานวิจัย วารสาร	3.33	0.67	4.00	0.91	-4.67	0.00
รวมเฉลี่ย	3.62	0.83	3.94	0.90	-7.75	0.00

จากตารางที่ 25 พบว่า ผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการเห็นว่าสภาพการ
 จัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านทรัพยากรสารสนเทศมีความแตกต่างกันอย่าง
 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ย ในภาพรวม ความต้องการจัดบริการชุมชนด้าน
 ทรัพยากรสารสนเทศสูงกว่า ($\bar{X}=3.94$) สภาพการจัดบริการชุมชน ($\bar{X}=3.62$) เมื่อพิจารณาแต่ละ
 รายการส่วนใหญ่มีความแตกต่างกัน แสดงว่าผู้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการมีความ
 ต้องการจัดบริการด้านทรัพยากรสารสนเทศมากกว่าสภาพการจัดบริการที่ได้รับ

ตารางที่ 26 ผลการเปรียบเทียบสภาพการจั้ดบริการและความต้องการจั้ดบริการชุมชนของ
 สำนักวิทยบริการในด้านอาคารสถานที่ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

n= 331

ด้านอาคารสถานที่	สภาพ		ความต้องการ		t-test	Sig.
	การจั้ดบริการ		จั้ดบริการ			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. สำนักวิทยบริการตั้งอยู่ในที่ไปมาสะดวก แก่ผู้ให้บริการ	4.06	0.89	4.14	0.90	-1.65	0.10
2. การจั้ดที่นั่งสำหรับคั่นค้วภายในสำนักฯ	3.95	0.89	3.97	0.86	-0.28	0.78
3. การจั้ดพื้นที่สำหรับจั้ดเก็บทรัพยากร สำนักวิทยบริการ	3.89	0.86	3.89	0.91	-0.11	0.91
4. สำนักวิทยบริการมีการจั้ดพื้นที่ให้บริการ มีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย	3.94	0.89	4.05	0.85	-2.07	0.04
5. พื้นที่บริเวณสืบค้นข้อมูลคอมพิวเตอร์เป็น สัดส่วนและสะดวกแก่การใช้งาน	3.90	0.85	3.99	0.90	-1.53	0.13
6. การจั้ดบริการห้องประชุมกลุ่มย่อยเพื่อ การคั่นค้ว	3.73	0.89	3.81	0.92	-1.56	0.12
7. การบริการห้องประชุมสัมมนา	3.69	0.89	3.66	1.01	-0.49	0.62
8. การจั้ดพื้นที่ให้บริการต่างๆสัมพันธ์กัน	3.70	0.82	3.83	0.91	-2.43	0.02
รวมเฉลี่ย	3.86	0.88	3.92	0.91	-1.48	0.00

จากตารางที่ 26 พบว่า ผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการเห็นว่าสภาพการจั้ดบริการและความต้องการจั้ดบริการชุมชนในด้านอาคารสถานที่ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมความต้องการจั้ดบริการชุมชนด้านอาคารสถานที่สูงกว่า ($\bar{X}=3.92$) สภาพการจั้ดบริการชุมชน ($\bar{X}=3.86$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น สำนักวิทยบริการมีการจั้ดพื้นที่ให้บริการมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย และการจั้ดพื้นที่ให้บริการต่างๆสัมพันธ์กันมีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 27 ผลการเปรียบเทียบสภาพการให้บริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของ
 สำนักวิทยบริการในด้านการเข้าถึงสารสนเทศ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

n= 331

ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ	สภาพ		ความต้องการ		t-test	Sig.
	การจัดบริการ		จัดบริการ			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. เครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยค้นคว้าสะดวก และรวดเร็ว	3.73	0.93	3.92	0.91	-3.38	0.00
2. การจัดทรัพยากรสารสนเทศให้เป็น ระเบียบสะดวกต่อการเข้าถึง	3.83	0.91	3.98	0.94	-2.74	0.01
3. มีการเชื่อมโยงเครือข่ายสารสนเทศใน ระดับสถาบันท้องถิ่นและสากล	3.66	0.88	3.88	0.87	-4.36	0.00
4. มีเครือข่ายของสถาบันเพื่อการเข้าถึง แหล่งสารสนเทศของสถาบันอื่น ๆ ได้	3.76	0.90	3.91	0.92	-2.95	0.00
5. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ผ่าน สื่อ เช่น วารสารหรือเว็บไซต์ของ มหาวิทยาลัย	3.66	0.89	3.85	0.92	-3.50	0.00
รวมเฉลี่ย	3.73	0.90	3.91	0.91	-4.21	0.00

จากตารางที่ 27 พบว่า ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการเห็นว่าสภาพการ
 จัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านการเข้าถึงสารสนเทศ มีความแตกต่างกันอย่าง
 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ย ในภาพรวม ความต้องการจัดบริการชุมชนด้านการ
 เข้าถึงสารสนเทศสูงกว่า ($\bar{X}=3.91$) สภาพการจัดบริการชุมชน ($\bar{X}=3.73$) เมื่อพิจารณาแต่ละ
 รายการส่วนใหญ่มีความแตกต่างกัน แสดงว่าผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการมีความ
 ต้องการจัดบริการด้านการเข้าถึงสารสนเทศมากกว่าสภาพการจัดบริการที่ได้รับทุกรายการ

ตารางที่ 28 ผลการเปรียบเทียบสภาพการให้บริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของ
สำนักวิทยบริการในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

n= 331

การจัดบริการ	สภาพการ จัดบริการ		ความต้องการ จัดบริการ		t-test	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการบริการ	3.56	0.91	3.86	0.91	-10.16	0.00
2. ด้านบุคลากร	3.67	0.89	4.00	0.90	-7.54	0.00
3. ด้านวัสดุครุภัณฑ์	3.59	0.89	3.91	0.92	-7.44	0.00
4. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ	3.62	0.83	3.94	0.90	-7.75	0.00
5. ด้านอาคารสถานที่	3.86	0.88	3.92	0.91	-1.48	0.14
6. ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ	3.73	0.90	3.91	0.91	-4.21	0.00
รวมเฉลี่ย	3.67	0.88	3.93	0.91	-6.17	0.00

จากตารางที่ 28 พบว่า ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการเห็นว่าสภาพการ
จัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมความต้องการจัดบริการชุมชนสูงกว่า ($\bar{X}=3.93$) สภาพ
การจัดบริการชุมชน ($\bar{X}=3.67$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการส่วนใหญ่มีความแตกต่างกัน ยกเว้น
ด้านอาคารสถานที่ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าผู้ใช้บริการมีความต้องการสูงกว่าสภาพการให้บริการที่
ได้รับ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จากแบบสอบถามตอนที่ 3 นำมาสรุปและเรียงลำดับ

ผลการให้ข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปรากฏผลดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 แสดง ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ

รายการ	ความถี่
ด้านการบริการ	
- ควรให้บุคคลภายนอกมีสิทธิในการสมัครเป็นสมาชิกห้องสมุดได้	30
- ควรมีบริการถ่ายเอกสารให้เพียงพอมากกว่านี้และควรเปิดบริการให้ตรงกับเวลาที่สำนักวิทยบริการเปิด-ปิดทำการ	28
- การบริการสืบค้นข้อมูลวิทยานิพนธ์ทางอินเทอร์เน็ตไม่ควรเรียกเก็บเงินจากการบันทึกข้อมูล	25
- ควรขยายเวลาให้บริการถึง 20.00 น.ของวันเสาร์-อาทิตย์	20
- ควรจะมีบริการนำดื่มของแต่ละชั้น	16
- ควรเข้มงวดผู้ให้บริการห้องสมุดในการใช้เสียงรบกวนผู้อื่น	13
- ควรมีคอมพิวเตอร์สืบค้นหนังสือให้กับผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นในแต่ละชั้น	10
ด้านบุคลากร	
- บุคลากรควรปรับปรุงด้านทักษะในการสื่อสารและควรให้ความสนใจกับผู้ใช้บริการมากกว่านี้	18
- บุคลากรควรมีมนุษยสัมพันธ์กับคนอื่น และควรยิ้มแย้มให้มากกว่านี้	13
- บรรณารักษ์แต่ละชั้นมีจำนวนน้อย	12
- ควรแต่งกายให้สามารถแยกออกได้ระหว่างผู้ใช้บริการกับบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่	10
- ควรมีการหมุนเวียนจุดการทำงานของบุคลากรเพื่อให้เกิดการเรียนรู้	8
ด้านวัสดุครุภัณฑ์	
- ควรปรับปรุงเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย	16
- ควรให้บริการบุคคลภายนอกใช้ระบบอินเทอร์เน็ตได้	14

ตารางที่ 29 (ต่อ)

รายการ	ความถี่
- ควรมีความพร้อมของเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับค้นคว้าใช้งานได้ไม่ครบทุกเครื่อง	8
ด้านทรัพยากรสารสนเทศ	
- ควรมีหนังสือ ตำรา การเรียนการสอน และด้านจิตวิทยาใหม่ๆ	15
ด้านอาคารสถานที่	
- ควรจัดเตรียมสถานที่จอดรถให้เพียงพอต่อผู้ใช้บริการ	20
- ควรเพิ่มแสงสว่างสำหรับอ่านหนังสือ	16
- ควรมีการจัดแยกชั้นสำหรับเป็นมุมอ่านหนังสือ	14
- ควรปรับปรุงเรื่องบรรยากาศโดย เฉพาะชั้น 3 ชั้น 4 ในช่วงวัน จ-พ-ศ ตอนเย็น ค่อนข้างเบียดไม่โปร่งโล่ง อากาศดูวังเวงและแต่ละจุดค่อนข้างห่างกันมาก	12
ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ	
- ควรปรับปรุงความเร็วในการการดาวน์โหลดข้อมูล	42

จากตารางที่ 29 พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกที่เข้าใช้บริการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการบริการ พบว่า ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนด้านการบริการโดยเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อยคือ ควรให้บุคคลภายนอกมีสิทธิในการสมัครเป็นสมาชิกห้องสมุดได้ ควรให้บริการถ่ายเอกสารให้เพียงพอและควรที่จะเปิดบริการให้ตรงกับเวลาที่สำนักวิทยบริการเปิด-ปิดทำการ การบริการสืบค้นข้อมูลวิทยานิพนธ์ทาง อินเทอร์เน็ตไม่ควรเรียกเก็บเงินจากการบันทึกข้อมูล ตามลำดับ

ด้านบุคลากร พบว่า ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยามีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ด้านบุคลากร โดยเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือ บุคลากรควรปรับปรุงด้านทักษะในการสื่อสารและควรให้ความสนใจกับผู้ใช้บริการ บุคลากรควรมีมนุษยสัมพันธ์กับคนอื่น และควรมียิ้มแย้มแจ่มใส บรรณารักษ์แต่ละชั้นมีจำนวนน้อยตามลำดับ

ด้านวัสดุครุภัณฑ์ พบว่า ผู้ใช้ บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ด้านวัสดุครุภัณฑ์ โดยเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ควรปรับปรุงเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย ควรให้บริการบุคคลภายนอกใช้ระบบอินเทอร์เน็ตได้ ควรมีความพร้อมของเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับบริการค้นคว้าใช้งานได้ไม่ครบทุกเครื่อง ตามลำดับ

ด้านทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า ผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ คือ ควรมีหนังสือ ตำรา การเรียนการสอน และด้านจิตวิทยาใหม่ๆ

ด้านอาคารสถานที่ พบว่า ผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ด้านอาคารสถานที่ โดยเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ควรจัดเตรียมสถานที่จอดรถให้เพียงพอต่อผู้ใช้บริการ ควรเพิ่มแสงสว่างสำหรับอ่านหนังสือ ควรมีการจัดแยกชั้นสำหรับเป็นมุมอ่านหนังสือ ตามลำดับ

ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ พบว่า ผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนด้านการเข้าถึงสารสนเทศ คือ ควรปรับปรุงความเร็วในการการดาวน์โหลดข้อมูล

ช่วงที่ 2 แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา มีผลดังนี้

2.1 ผลจากการจัดกลุ่มสนทนาเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการชุมชน

ผลจากการจัดกลุ่มสนทนาเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการชุมชนได้ประเด็นแบบสอบถาม
ในช่วงที่ 1 ที่เห็นว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพการจัดบริการระดับปานกลางมาใช้เป็นประเด็นการจัดกลุ่ม
สนทนาเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนปรากฏผลดังตารางที่ 30-33

ตารางที่ 30 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน เกี่ยวกับสภาพการจัดบริการ
ด้านการบริการ จากการจัดกลุ่มสนทนา

รายการ	แนวทาง (Approach)
การบริการถ่ายเอกสาร	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มจุดบริการ, เพิ่มเครื่องถ่ายเอกสาร, เพิ่มประสิทธิภาพของการถ่ายเอกสารโดยถ่ายเอกสารให้เสร็จภายในวันเดียว 2. ความพร้อมและความมีวินัยของเจ้าหน้าที่บริการถ่ายเอกสาร 3. หากลดกระบวนการบริการถ่ายเอกสารที่จะนำเอกสารไปถ่ายภายนอกเพื่อป้องกันการสูญหาย
การบริการทำบัตรสมาชิกห้องสมุด	<ol style="list-style-type: none"> 1. ควรอนุมัติให้ใช้บัตรบัตรประชาชน, ใบขับขี่ และประชาสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกทราบ 2. การออกบัตรสมาชิกและการเก็บบันทึกข้อมูลควรจัดทำให้เป็นแบบสากล มาตรฐานเดียวกัน
- บริการสื่อโซเชียลมีเดียเพื่อความรู้และความบันเทิง	1. จัดทำเอกสาร / แผ่นพับ แนะนำที่ดึงดูด และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ด้านการบริการห้องสมุด แก่บุคคลภายนอกโดยการใช้สื่อภายนอกเช่น เครือข่ายท้องถิ่น วิทยุชุมชน
- บริการแนะนำและสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด	2. การแนะนำและสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดทางระบบออนไลน์
- มีเอกสาร/แผ่นพับแนะนำข้อมูลแก่ผู้ใช้บริการ	

จากตารางที่ 30 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริการ ที่มี สภาพการจัดบริการระดับปานกลาง ตามความคิดเห็นของผู้ร่วมกลุ่มสนทนา คือ การเพิ่มเครื่องถ่ายเอกสารและจุดบริการที่หลากหลาย ตลอดจนความพร้อมและความมีวินัยของเจ้าหน้าที่ในการบริการถ่ายเอกสาร การทำบัตรสมาชิก ควรจัดทำให้เป็นแบบสากล สามารถยื่นบัตรประชาชน ใบขับขี่ และควรมีการประชาสัมพันธ์กับ บุคคลภายนอก มีการจัดทำเอกสาร / แผ่นพับ แนะนำที่ดึงดูด และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ ด้านการบริการห้องสมุด ใช้สื่อภายนอก เช่น เครือข่ายท้องถิ่น วิทยุชุมชน

ตารางที่ 31 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน เกี่ยวกับสภาพการจัดบริการ ด้านบุคลากร จากการจัดกลุ่มสนทนา

รายการ	แนวทาง (Approach)
- จำนวนบุคลากร พอเพียงในการให้บริการ	1. กำหนดขอบข่ายหน้าที่ให้เหมาะสมกับบุคคลเพื่อความถนัด เฉพาะด้าน สามารถช่วยแก้ปัญหาได้ทุกเรื่อง 2. ควรจัดการอบรมพัฒนาเจ้าหน้าที่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง

จากตารางที่ 31 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านบุคลากร ที่มีสภาพการจัดบริการระดับปานกลาง ตามความคิดเห็นของผู้ร่วมกลุ่มสนทนา คือ มีการกำหนดขอบข่ายหน้าที่ให้เหมาะสมกับบุคคล เพื่อความถนัดเฉพาะด้านและสามารถช่วยแก้ปัญหาได้ทุกเรื่อง ตลอดจนควรจัดให้มีการอบรมพัฒนาเจ้าหน้าที่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 32 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการ
ด้านวัสดุครุภัณฑ์ จากการจัดกลุ่มสนทนา

รายการ	แนวทาง (Approach)
- จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ให้บริการสืบค้นทรัพยากร สารสนเทศจากฐานข้อมูล OPAC พอเพียง	1. การปรับปรุง,เพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์สืบค้นที่ทันสมัย และ มีความพร้อมในการใช้งานทุกจุดบริการ
- การบริการเครื่อง คอมพิวเตอร์ให้บริการสืบค้น ทรัพยากรสารสนเทศทาง อินเทอร์เน็ตพอเพียง	2. การจัดซื้อใหม่ หรือการเช่าเครื่องคอมพิวเตอร์

จากตารางที่ 32 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ที่มี สภาพการจัดบริการระดับปานกลาง ตามความคิดเห็นของผู้ร่วมกลุ่มสนทนา คือ ควรมีการ ปรับปรุง เพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์สืบค้นที่ทันสมัย และมีความพร้อม ในการใช้งานทุกจุดบริการโดยการจัดซื้อใหม่ หรือการเช่าเครื่องคอมพิวเตอร์

ตารางที่ 33 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการ
ด้านทรัพยากรสารสนเทศ จากการจัดกลุ่มสนทนา

รายการ	แนวทาง (Approach)
- มีการจัดบริการฐาน อิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ เช่น ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ งานวิจัย วารสาร	1. จัดอบรมเรื่องการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ และ ฐานข้อมูลต่างๆ และความรู้เรื่องการใช้อินเทอร์เน็ต
	2. การออกแบบการเข้าถึงสารสนเทศ

จากตารางที่ 33 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้าน ทรัพยากรสารสนเทศ ที่มี สภาพการจัดบริการระดับ ปานกลาง ตามความคิดเห็นของผู้ร่วมกลุ่มสนทนา คือ การจัดอบรมเรื่องการใช้บริการฐานข้อมูล ออนไลน์ และฐานข้อมูลต่างๆ และความรู้เรื่องการเข้าใช้อินเทอร์เน็ต โดยมีการออกแบบการเข้าถึง สารสนเทศที่เข้าใจง่าย

2.2 ผลจากการจัดกลุ่มสนทนาเกี่ยวกับความต้องการจัดบริการชุมชน

ผล จาก การ จัดกลุ่มสนทนาเกี่ยวกับความต้องการจัดบริการชุมชนได้ประเด็น แบบสอบถามในช่วงที่ 1 ที่เห็นว่ามีค่าเฉลี่ยความต้องการจัดบริการระดับมากมาใช้เป็นประเด็น การจัดกลุ่มสนทนาเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนปรากฏผลดัง ตารางที่ 34-39 ต่อไปนี้

ตารางที่ 34 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนเกี่ยวกับความต้องการจัดบริการ ด้านการบริการ จากการจัดกลุ่มสนทนา

รายการ	แนวทาง (Approach)
- ความปลอดภัยในการใช้ บริการ	1. การปรับเปลี่ยนระบบทางเข้า-ออก โดยมีระบบการ ตรวจเช็คเก็บข้อมูล และมีการติดตั้งกล้องวงจรปิดเพิ่ม
- ระยะเวลาในการเปิด ให้บริการ	2. ควรมีวิทยุสื่อสารติดต่อกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย
	3. ควบคุมและบริหารเวลาให้เหมาะสมในการให้บริการ

จากตารางที่ 34 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริการ ที่มี ความ ต้องการจัดบริการระดับมาก ตามความคิดเห็นของผู้ร่วมกลุ่มสนทนา คือ ควรมีการปรับเปลี่ยนระบบทางเข้า-ออก โดยมีระบบ การตรวจเช็คเก็บข้อมูลและมีการติดตั้งกล้องวงจรปิดเพิ่ม ซึ่งควรมีวิทยุสื่อสารติดต่อกับเจ้าหน้าที่ รักษาความปลอดภัย ตลอดจนควบคุมและบริหารเวลาให้เหมาะสมในการให้บริการ

ตารางที่ 35 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน เกี่ยวกับความต้องการจัดบริการ
ด้านบุคลากร จากการจัดกลุ่มสนทนา

รายการ	แนวทาง (Approach)
- บุคลากรมีกิริยาวาจา สุภาพแต่งกายสุภาพ	1. ควรพัฒนาบุคลากรในเรื่องบุคลิกภาพอย่างต่อเนื่อง
- มีบุคลากรที่มี ความสามารถ ในการบริหารจัดการ สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ในการให้บริการแก่ ผู้ใช้บริการได้	2. ควรจัดหาเครื่องมือสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ติดต่อประสานงาน กับฝ่ายอื่นภายในสำนักงาน หรือไว้คอยติดต่อสอบถามผู้ที่ เชี่ยวชาญกว่า เพื่อให้ผู้ใช้บริการเกิดความประทับใจ

จากตารางที่ 35 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านบุคลากร ที่มี ความต้องการจัดบริการระดับมาก ตาม
ความคิดเห็นของผู้ร่วมกลุ่มสนทนา คือ ควรมีการพัฒนาบุคลากรในเรื่องบุคลิกภาพอย่างต่อเนื่อง
ควรมีเครื่องมือสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ติดต่อประสานงานกับฝ่ายอื่นภายในสำนักงานหรือไว้คอย
ติดต่อสอบถามผู้ที่เชี่ยวชาญกว่า เพื่อให้ผู้ใช้บริการเกิดความประทับใจ

ตารางที่ 36 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน เกี่ยวกับความต้องการจัดบริการ
ด้านวัสดุครุภัณฑ์ จากการจัดกลุ่มสนทนา

รายการ	แนวทาง (Approach)
- ชั้นวางหนังสือ ชั้นวางวารสาร และที่วาง หนังสือพิมพ์มีความ เหมาะสมและสะดวกต่อการ ใช้งาน	1. ควรเพิ่มชั้นวางหนังสือ วารสารเพื่อลดมุมอับ
- โต๊ะ เก้าอี้ที่นั่งอ่านพอเพียงกับ ผู้ใช้บริการ	2. ควรจัดมุมส่วนตัวสำหรับการอ่านหนังสือหรือ มุมทางด้านการใช้เสียง

จากตารางที่ 36 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ที่มี ความต้องการจัดบริการระดับมาก ตามความคิดเห็นของผู้ร่วมกลุ่มสนทนา คือ ควรเพิ่มชั้นวางหนังสือ วารสารเพื่อลดมุมอับ ควรมีการจัดมุมส่วนตัวสำหรับการอ่านหนังสือหรือจัดมุมทางด้านการใช้เสียง

ตารางที่ 37 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน เกี่ยวกับความต้องการจัดบริการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ จากการจัดกลุ่มสนทนา

รายการ	แนวทาง (Approach)
- มีการจัดบริการฐานอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ เช่น ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ งานวิจัยและวารสาร	1. ควรมีการแนะนำการใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ทุกจุดบริการ และเพิ่มเครื่องคอมพิวเตอร์สืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ 2. จัดทำป้ายแสดงหมวดหมู่หนังสือ และคัดแยกหนังสือเก่าออกเพื่อค้นหาหนังสือใหม่ได้ง่ายขึ้น
- ระบบการจัดวางทรัพยากรสารสนเทศค้นหาได้ง่าย	

จากตารางที่ 37 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านทรัพยากรสารสนเทศที่มี ความต้องการจัดบริการระดับมาก ตามความคิดเห็นของผู้ร่วมกลุ่มสนทนา คือ ควรมีการแนะนำการใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ทุกจุดบริการ และเพิ่มเครื่องคอมพิวเตอร์สืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ จัดทำ ป้ายแสดงหมวดหมู่หนังสือ และคัดแยกหนังสือเก่าออกเพื่อค้นหาหนังสือใหม่ได้ง่ายขึ้น

ตารางที่ 38 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน เกี่ยวกับความต้องการจัดบริการ ด้านอาคารสถานที่ จากการจัดกลุ่มสนทนา

รายการ	แนวทาง (Approach)
- ความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย	1. ควรเพิ่มรอบในการทำความสะอาดห้องน้ำ และเพิ่มถังขยะในห้องน้ำ 2. ควรมีการตกแต่งห้องน้ำด้วยวัสดุที่เรียบง่ายหรือตกแต่งด้วยต้นไม้

จากตารางที่ 38 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านอาคารสถานที่ ที่มี ความต้องการจัดบริการระดับมาก ตามความคิดเห็นของผู้ร่วมกลุ่มสนทนา คือ ควรเพิ่มรอบในการทำความสะอาดห้องน้ำ และเพิ่มถังขยะในห้องน้ำ ห้องน้ำควรมีการตกแต่งด้วยวัสดุที่เรียบง่าย เพื่อเพิ่มคุณภาพด้านบริการ

ตารางที่ 39 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน เกี่ยวกับความต้องการจัดบริการด้านการเข้าถึงสารสนเทศ จากการจัดกลุ่มสนทนา

รายการ	แนวทาง (Approach)
- การจัดทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นระเบียบสะดวกต่อการเข้าถึง	1. ควรปรับปรุง/เปลี่ยนเครื่องคอมพิวเตอร์บริการสืบค้นฐานข้อมูลต่างๆ
- เครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยค้นหาสะดวกและรวดเร็ว	2. ควรออกแบบการเข้าถึงสารสนเทศได้มากกว่านี้
	3. ควรจัดบริการฐานข้อมูลกับบุคคลภายนอกให้สามารถใช้ได้

จากตารางที่ 39 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านการเข้าถึงสารสนเทศที่มี ความต้องการจัดบริการระดับมาก ตามความคิดเห็นของผู้ร่วมกลุ่มสนทนา คือ ควรปรับปรุง/เปลี่ยนเครื่องคอมพิวเตอร์บริการสืบค้นฐานข้อมูลต่างๆ ควรออกแบบการเข้าถึงสารสนเทศได้มากกว่านี้ และควรบริการฐานข้อมูลกับบุคคลภายนอกให้สามารถใช้ได้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปโดยกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัยโดยสังเขป ผลงานวิจัยที่มีมาก่อน และได้เสนอแนะเพื่อการวิจัย และแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อไป

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการกับความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

2. วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 2 กลุ่มคือ

(1) กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มผู้ใช้ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาในปีการศึกษา 2549 จำนวน 331 คน

(2) กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จำนวน 11 คน เพื่อใช้ในการจัดกลุ่มสนทนา ประกอบด้วย ผู้บริหารสำนักวิทยบริการ เจ้าหน้าที่บุคลากรสำนักวิทยบริการ บรรณารักษ์ สำนักวิทยบริการ อาจารย์โปรแกรมวิชาบรรณารักษ์ ผู้ใช้บริการ ผู้วิจัย และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ช่วงที่ 1 แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับเพื่อศึกษาสภาพการจัดบริการความต้องการจัดบริการชุมชน

ช่วงที่ 2 แบบประเด็นคำถาม 1 ฉบับที่ได้จากผลการสอบถามในช่วงที่ 1

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ช่วงที่ 1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ให้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ช่วยตอบแบบสอบถามในช่วงระยะเวลา วันที่ 30 กรกฎาคม 2551 ถึง 30 กันยายน 2551 จำนวน 331 คนโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการแจก และเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเอง จำนวน 331 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงที่ 2 ผู้วิจัยเป็นผู้เรียนเชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวข้องกับการจัดบริการชุมชน จำนวน 11 คน จัดบันทึกการสนทนาและบันทึกเทป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ช่วงที่ 1

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ สถิติเชิงบรรยาย เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการทดสอบค่า t-test

ช่วงที่ 2

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis) และนำเสนอเชิงพรรณนา

4. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยผู้ให้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการแบ่งเป็น 2 ช่วง

ช่วงที่ 1

1. สภาพการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ตามความคิดเห็นของผู้ให้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการเห็นว่าสภาพการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ด้าน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านการบริการ พบว่า ผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เห็นว่าสภาพการจัดบริการชุมชนด้านการบริการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจำแนกรายลำดับเป็นรายข้อของสภาพการจัดบริการจากมากไปหาน้อย คือ ระยะเวลาในการเปิดให้บริการมีความเหมาะสม , ขั้นตอนในการให้บริการ สะดวก รวดเร็ว, ความปลอดภัยในการใช้บริการ และค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ มีเอกสาร/แผ่น

พบแนะนำข้อมูลแก่ผู้ใช้บริการ, บริการสื่อโซเชียลมีเดีย เพื่อความรู้และความบันเทิง, บริการแนะนำ และสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด, บริการทำบัตรสมาชิกห้องสมุด, การบริการถ่ายเอกสาร พอเพียง ตามลำดับ

1.2 ด้านบุคลากร พบว่า ผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เห็นว่าสภาพการจัดบริการชุมชนด้าน บุคลากรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเรียงลำดับเป็นรายชื่อของสภาพการจัดบริการจากมากไปหาน้อย คือ บุคลากรมีกิริยาวาจาสุภาพ แต่งกายสุภาพเหมาะสม, มีบุคลากร ให้คำแนะนำช่วยเหลือในส่วนบริการต่างๆของ สำนักวิทยบริการได้, มีการให้บริการตลอดเวลา และค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพบรรณารักษ์เป็นอย่างดีคอย ช่วยเหลือให้คำแนะนำ, มีบุคลากรที่มีความสามารถในการบริหารจัดการสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการได้, มีจำนวนบุคลากรพอเพียงในการให้บริการ ตามลำดับ

1.3 ด้านวัสดุครุภัณฑ์ พบว่า ผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เห็นว่าสภาพการจัดบริการชุมชนด้าน วัสดุครุภัณฑ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเรียงลำดับเป็นรายชื่อของสภาพ การจัดบริการจากมากไปหาน้อย คือ โต๊ะ เก้าอี้ ที่นั่งอ่านส่วนบุคคลพอเพียงกับผู้ใช้บริการชั้นวาง หนังสือ ชั้นวางวารสาร และที่วางหนังสือพิมพ์มีความเหมาะสมและสะดวกต่อการใช้งาน, เคาน์เตอร์ ยืม-คืนหนังสือมีความเหมาะสมสะดวกต่อการใช้งาน และค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ จำนวน ครุภัณฑ์เพียงพอและเหมาะสมกับงานห้องสมุดและการให้บริการ, การบริการเครื่องคอมพิวเตอร์ ให้บริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต พอเพียง, จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ให้บริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศจากฐานข้อมูล OPACพอเพียง ตามลำดับ

1.4 ด้านทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า ผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เห็นว่าสภาพการจัดบริการชุมชน ด้านทรัพยากรสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเรียงลำดับเป็นรายชื่อ ของสภาพการจัดบริการจากมากไปหาน้อย คือ การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย ให้บริการสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ, ระบบการจัดวางทรัพยากรสารสนเทศค้นหา ได้ง่าย, ทรัพยากรสารสนเทศที่ต่อมามีจำนวนเพียงพอกับการใช้ของผู้ใช้บริการ และค่าเฉลี่ย น้อยสุดคือ ผู้ใช้บริการมีส่วนในการเสนอแนะในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทย บริการ, ทรัพยากรสารสนเทศมีความทันสมัย, มีการจัดบริการฐานอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ เช่น ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ งานวิจัย วารสาร ตามลำดับ

1.5 ด้านอาคารสถานที่ พบว่า ผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เห็นว่าสภาพการจัดบริการชุมชนด้าน อาคารสถานที่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเรียงลำดับเป็นรายชื่อของสภาพ การจัดบริการจากมากไปหาน้อย คือ สำนักวิทยบริการตั้งอยู่ในที่ไปมาสะดวกแก่ผู้ใช้บริการการจัด ที่นั่งสำหรับคั่นค้ำภายในสำนักวิทยบริการ , สำนักวิทยบริการมีการจัดพื้นที่ให้บริการมีความ สะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย และค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ การจัดบริการห้องประชุมกลุ่มย่อยเพื่อ การคั่นค้ำ, การจัดพื้นที่ให้บริการต่างๆสัมพันธ์กัน, การบริการห้องประชุมสัมมนา ตามลำดับ

1.6 ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ พบว่า ผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เห็นว่าสภาพการจัดบริการชุมชน ด้านการเข้าถึงสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเรียงลำดับเป็นรายชื่อ ของสภาพการจัดบริการจากมากไปหาน้อย คือ การจัดทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นระเบียบสะดวก ต่อการเข้าถึง , มีเครือข่ายของสถาบันเพื่อการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศของสถาบันอื่น ๆ ได้ , เครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยคั่นค้ำสะดวกและรวดเร็ว และค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ เครื่องมือและ อุปกรณ์ช่วยคั่นค้ำสะดวกและรวดเร็ว, มีการ เชื่อมโยงเครือข่ายสารสนเทศในระดับสถาบัน ท้องถิ่นและสากล, การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ผ่านสื่อ เช่น วารสารหรือเว็บไซต์ของ มหาวิทยาลัย ตามลำดับ

2. ความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ มีความ ต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับ มาก ทั้ง 6 ด้าน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

2.1 ด้านการบริการ พบว่าผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการจัดบริการชุมชนด้านการ บริการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเรียงลำดับเป็นรายชื่อของความ ต้องการ จัดบริการจากมากไปหาน้อย คือ ความปลอดภัยในการใช้บริการ , ระยะเวลาในการเปิดให้บริการ มีความเหมาะสม , บริการสิ่งพิมพ์เป็นตัวเล่มภายในห้องสมุด เช่น หนังสือวิทยานิพนธ์ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ การสอน ฝึกอบรม ให้ความรู้ทางวิชาการด้าน สารสนเทศในหัวข้อต่างๆ เช่น การใช้ห้องสมุด , เทคนิคการสืบค้นฐานข้อมูลต่างๆ เป็นต้น, บริการ ยืม-คืน บริการจอง ค่าระค่าปรับ, บริการสื่อโสตทัศนฯ เพื่อความรู้และความบันเทิง ตามลำดับ

2.2 ด้านบุคลากร พบว่า ผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการจัดบริการชุมชนด้านบุคลากรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเรียงลำดับเป็นรายชื่อของความ ต้องการจัดบริการจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ บุคลากรมีกิริยาวาจาสุภาพ แต่งกายสุภาพ เหมาะสม , มีบุคลากรที่มีความสามารถในการบริหารจัดการสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการ ให้บริการแก่ผู้ใช้บริการได้ , มีการให้บริการตลอดเวลา และค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพบรรณารักษ์เป็นอย่างดีคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ, มีบุคลากรให้ คำแนะนำช่วยเหลือในส่วนบริการต่างๆของสำนักวิทยบริการได้, มีจำนวนบุคลากรพอเพียงในการ ให้บริการ ตามลำดับ

2.3 ด้านวัสดุครุภัณฑ์ พบว่า ผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการจัดบริการชุมชนด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเรียงลำดับเป็นรายชื่อของความ ต้องการจัดบริการจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ชั้นวางหนังสือ ชั้นวางวารสาร และที่วาง หนังสือพิมพ์ มีความเหมาะสมและสะดวกต่อการใช้งาน , จำนวนครุภัณฑ์เพียงพอและเหมาะสม กับงานห้องสมุดและการให้บริการ , โต๊ะเก้าอี้ ที่นั่งอ่านส่วนบุคคลพอเพียงกับผู้ใช้บริการ และ ค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ การบริการเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศทาง อินเทอร์เน็ต พอเพียง , จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศจาก ฐานข้อมูล OPACพอเพียง , แคนเตอร์ยืม -คืนหนังสือมีความเหมาะสมสะดวกต่อการใช้งาน ตามลำดับ

2.4 ด้านทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า ผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการจัดบริการชุมชน ด้านทรัพยากรสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเรียงลำดับเป็นรายชื่อ ของความต้องการจัดบริการจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ มีการจัดบริการฐานอิเล็กทรอนิกส์ ออนไลน์ เช่น ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ งานวิจัย วารสาร , ระบบการจัดวางทรัพยากรสารสนเทศ ค้นหาได้ง่าย, ทรัพยากรสารสนเทศมีความทันสมัย และค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ทรัพยากรสารสนเทศที่ ต้องการมีจำนวนเพียงพอกับการใช้ของผู้ใช้บริการ, ผู้ใช้บริการมีส่วนในการเสนอแนะในการจัดหา ทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการ, ทรัพยากรสารสนเทศมีความหลากหลาย ตามลำดับ

2.5 ด้านอาคารสถานที่ พบว่า ผู้ใช้บริการ ที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการจัดบริการชุมชนด้าน

อาคารสถานที่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเรียงลำดับเป็นรายชื่อของความ ต้องการจัดบริการจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ สำนักวิทยบริการตั้งอยู่ในที่ไปมาสะดวกแก่ ผู้ใช้บริการ , สำนักวิทยบริการมีการจัดพื้นที่ให้บริการมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย , พื้นที่บริเวณสืบค้นข้อมูลคอมพิวเตอร์เป็นสัดส่วนและสะดวกแก่การใช้งาน และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ การจัดพื้นที่ให้บริการต่างๆสัมพันธ์กัน, การจัดบริการห้องประชุมกลุ่มย่อยเพื่อการค้นคว้า, การบริการห้องประชุมสัมมนา ตามลำดับ

2.6 ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ พบว่า ผู้ใช้บริกา รที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้ บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการจัดบริการชุมชน ด้านการเข้าถึงสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเรียงลำดับเป็นรายชื่อ ของความต้องการจัดบริการจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การจัดทรัพยากรสารสนเทศให้เป็น ระเบียบสะดวกต่อการเข้าถึง, เครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยค้นคว้าสะดวกและรวดเร็ว , มีเครือข่าย ของสถาบันเพื่อการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศของสถาบันอื่นๆ ได้ และค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ มีการ เชื่อมโยงเครือข่ายสารสนเทศในระดับสถาบันท้องถิ่นและสากล, การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ผ่านสื่อ เช่น วารสาร หรือเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ตามความคิดเห็นของ ผู้ใช้บริการที่เป็น บุคคลภายนอกมาใช้บริการ อยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพการจัดบริการและ ความต้องการจัดบริการชุมชนของผู้ใช้บริการในภาพรวมแต่ละด้านพบว่ามีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 5 ด้าน ยกเว้น ด้านอาคารสถานที่ ไม่มีความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

3.1 ด้านการบริการ พบว่า สภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการ ชุมชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยของสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านบริการของ ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ พบว่า มีความแตกต่างกัน ยกเว้น การให้บริการค่า แนนที่อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ให้บริการ , ระยะเวลาในการเปิดให้บริการมีความเหมาะสม , ขั้นตอนในการให้บริการ สะดวกรวดเร็ว ไม่แตกต่างกัน

3.2 ด้านบุคลากร พบว่า สภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชน ในด้านบุคลากรของผู้ใช้บริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อ

เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชน ในด้านบุคลากรของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ แตกต่างกัน

3.3 ด้านวัตถุประสงค์ พบว่า สภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านวัตถุประสงค์ของผู้ใช้บริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านวัตถุประสงค์ ของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ พบว่า มีความแตกต่างกัน ยกเว้น เคาน์เตอร์ ยืม-คืนหนังสือ มีความเหมาะสมสะดวกต่อการใช้งาน ไม่แตกต่างกัน

3.4 ด้านทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า สภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการไม่แตกต่างกัน

3.5 ด้านอาคารสถานที่ พบว่า สภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านอาคารสถานที่ของผู้ใช้บริการ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของ สภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านอาคารสถานที่ของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ พบว่าไม่แตกต่างกัน ยกเว้น สำนักวิทยบริการมีการจัดพื้นที่ให้บริการมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย, การจัดพื้นที่ให้บริการต่างๆสัมพันธ์กัน แตกต่างกัน

3.6 ด้านการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า สภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในการเข้าถึงสารสนเทศของผู้ใช้บริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในการเข้าถึงสารสนเทศของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ พบว่าแตกต่างกัน

ช่วงที่ 2

แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีสภาพการจัดบริการชุมชน ตามความคิดเห็นของผู้ร่วมกลุ่มสนทนา ได้แก่ **ด้านการบริการ** การเพิ่มเครื่องถ่ายเอกสารและจุดบริการ,ที่หลากหลาย ตลอดจนความพร้อมและความมีวินัยของเจ้าหน้าที่ในการบริการถ่ายเอกสาร การทำบัตรสมาชิกควรจัดทำให้เป็นแบบสากล สามารถยื่นบัตรประชาชน, ใบขับขี่ และควรมีการประชาสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก มีการจัดทำเอกสาร / แผ่นพับ แนะนำที่ดึงดูด และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ด้านการบริการ ห่วงสมุด ใช้สื่อภายนอก เช่น เครือข่ายท้องถิ่น วิทยุชุมชน **ด้านบุคลากร** มีการกำหนดขอบข่ายหน้าที่ให้เหมาะสมกับบุคคลเพื่อความถนัดเฉพาะด้านและสามารถช่วยแก้ปัญหาได้ทุกอย่าง ตลอดจนควรจัดให้มีการอบรมพัฒนาเจ้าหน้าที่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง **ด้านวัสดุครุภัณฑ์** ควรมีการปรับปรุง , เพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์สื่บคั่นที่ทันสมัย และมีความพร้อมในการใช้งานทุกจุด บริการโดยการจัดซื้อใหม่ หรือการเช่าเครื่องคอมพิวเตอร์ **ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ** ควรมีการจัดอบรมเรื่องการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ และฐานข้อมูลต่างๆ และความรู้เรื่องการใช้ อินเทอร์เน็ต โดยมีการออกแบบการเข้าถึงสารสนเทศที่เข้าใจง่าย

แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการจัดบริการชุมชนตามความคิดเห็นของผู้ร่วมกลุ่มสนทนา ได้แก่ **ด้านการบริการ** ควรมีการปรับเปลี่ยนระบบทางเข้า-ออก โดยมีระบบการตรวจเช็คเก็บข้อมูลและมีการติดตั้งกล้องวงจรปิดเพิ่ม ซึ่งควรมีวิทยุสื่อสารติดต่อกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ตลอดจนควบคุมและบริหารเวลาให้เหมาะสมในการให้บริการ **ด้านบุคลากร** ควรมีการพัฒนาบุคลากรในเรื่องบุคลิกภาพอย่างต่อเนื่อง ควรมีเครื่องมือสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ติดต่อบริษัทงานกับฝ่ายอื่นภายในสำนักงานหรือไว้คอยติดต่อสอบถามผู้ที่เชี่ยวชาญกว่า เพื่อให้ผู้ใช้บริการเกิดความประทับใจ **ด้านวัสดุครุภัณฑ์** ควรมีเพิ่มชั้นวางหนังสือ วารสารเพื่อลดมุมอับ ควรมีการจัดมุมส่วนตัวสำหรับการอ่านหนังสือหรือจัดมุมทางด้านการใช้เสียง **ด้านทรัพยากรสารสนเทศ** ควรมีการแนะนำการใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ทุกจุดบริการและเพิ่มเครื่องคอมพิวเตอร์สื่บคั่นฐานข้อมูลออนไลน์ จัดทำป้ายแสดงหมวดหมู่หนังสือ และคัดแยกหนังสือเก่าออกเพื่อค้นหาหนังสือใหม่ได้ง่ายขึ้น **ด้านอาคารสถานที่** ควรมีเพิ่มรอบในการทำความสะอาดห้องน้ำ และเพิ่มถังขยะในห้องน้ำ ห้องน้ำควรมีการตกแต่งด้วยวัสดุที่เรียบง่ายหรือตกแต่งด้วยต้นไม้ เพื่อเพิ่มคุณภาพด้านบริการ **ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ** ควรปรับปรุง/เปลี่ยนเครื่องคอมพิวเตอร์บริการสื่บคั่น

ฐานข้อมูลต่างๆ ควรออกแบบการเข้าถึงสารสนเทศได้มากกว่านี้ และควรบริการฐานข้อมูลกับบุคคลภายนอกให้สามารถใช้ได้

5. การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ ในปี การศึกษา 2549 ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านการบริการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านอาคารสถานที่และด้านการเข้าถึงสารสนเทศผู้วิจัยได้สรุปผลการวิเคราะห์ ข้อมูล มีข้ออภิปรายดังนี้

สภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะสำนักวิทยบริการ เป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน เนื่องจากสำนักวิทยบริการเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา ด้านการผลิตบัณฑิต ส่งเสริมการวิจัย ทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมและการให้บริการด้านวิชาการแก่อาจารย์ นักศึกษา และชุมชนท้องถิ่น สำนักวิทยบริการต้องมุ่งส่งเสริมให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้ทุกประเภท และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ต้องหาวิธี เครื่องมือ เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อช่วยให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงสารสนเทศ อย่างรวดเร็วและครบถ้วนตามความต้องการ ซึ่งตรงตามข้อกำหนดมาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2544 (ทบวงมหาวิทยาลัย,2544: 171)

1. ด้านการบริการ

สภาพการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะผู้ใช้บริการ สำนักวิทยบริการ ส่วนใหญ่เป็นบุคคลภายนอก มีสถานภาพไม่เป็นสมาชิกของ สำนักวิทยบริการ จบศึกษาระดับปริญญาตรี มีวัตถุประสงค์ในเข้าใช้บริการ คือ เพื่อค้นคว้าข้อมูล, ใช้เป็นสถานที่ทำรายงาน วิทยานิพนธ์ งานวิจัย, อ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่นๆในห้องสมุด, ยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ และบริการอื่นที่มีในสำนักวิทยบริการ ซึ่งสำนักวิทยบริการเป็นหน่วยงานที่ให้บริการต่างๆ ทางวิชาการ และเป็นแหล่งสารสนเทศที่ใหญ่ที่สุด ตลอดจนการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ แก่ชุมชน ให้ผู้ใช้บริการได้รับความสะดวกและพึงพอใจสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีรัตน์ พรกุลวัฒน์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการใช้ ปัญหา และความต้องการใช้บริการ

ห้องสมุดองค์การสหประชาชาติในประเทศไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการห้องสมุด ส่วนมากเป็นบุคคลภายนอก มีการศึกษาระดับปริญญาโท และเป็นนิสิตนักศึกษาสำหรับผู้ใช้ ภายนอก ส่วนผู้ใช้ภายในส่วนใหญ่เป็นเจ้าของที่ทั่วไป ผู้ใช้ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นคว้า หนังสือ และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ

ความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะว่าผู้ใช้ บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการนั้นมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อค้นคว้าข้อมูล เพื่อใช้เป็นสถานที่ ทำรายงาน วิทยานิพนธ์ วิจัยและเพื่ออ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่นๆในห้องสมุดที่มีให้บริการ โดยได้รับความ สะดวก รวดเร็ว ตรงกับความต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกอร ศักดาเดช (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการใช้บริการห้องสมุดของผู้ใช้บริการหอสมุดแห่งชาติผลการศึกษา พบว่า วัตถุประสงค์ในการใช้บริการห้องสมุดคือ ใช้ศึกษาค้นคว้าวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของมณีรัตน์ พรกุลวัฒน์ (2543:110-117) ได้ทำการศึกษาการใช้ ปัญหาและ ความต้องการใช้บริการห้องสมุดองค์การสหประชาชาติในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นคว้าหนังสือ และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ คลาโบ (Clabo. 2002 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการใช้ห้องสมุดของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาในสามมณฑลทางตะวันออกของมลรัฐเทนเนสซี ผลการวิจัยพบว่า จุดประสงค์ในการ มาใช้ห้องสมุดคือ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ หนังสืออ่านเล่นที่มีความบันเทิงเป็นต้น

แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา ด้านการบริการ คือ การเพิ่มเครื่องถ่ายเอกสารและจุดบริการที่หลากหลาย ตลอดจนความพร้อมและความมีวินัยของเจ้าหน้าที่ในการบริการถ่ายเอกสาร การทำบัตรสมาชิกควร จัดทำให้เป็นแบบสากล สามารถยื่นบัตรประชาชน, ใบขับขี่ และควรมีการประชาสัมพันธ์ บุคคลภายนอก มีการจัดทำเอกสาร / แผ่นพับ แนะนำที่ดึงดูด และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ ด้านการบริการห้องสมุด ใช้สื่อภายนอก เช่น เครือข่ายท้องถิ่น วิทยุชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ฮีทแมน (Heitman.1970 : 3048-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับหลักการและกิจกรรมในการ จัดบริการชุมชน พบว่า สถานศึกษาจัดดำเนินกิจกรรมการบริการชุมชนในด้านบริการวิชาการบริการ ชุมชน ทำให้ผู้ใช้บริการมีภาระงานเพิ่มขึ้น เพราะจะต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และมีการ ประชุมวางแผนการดำเนินงานร่วมกับผู้นำของชุมชน ซึ่งการบริการชุมชนนั้นจะต้องทราบความต้องการของชุมชนเพื่อการพัฒนาหลักสูตรให้สามารถบริการชุมชนได้ตามต้องการของชุมชนและการ วิจัยเกี่ยวกับงานบริการชุมชนจะทำให้เห็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร จึงควรมีการวางแผน มี

การติดตามผลและศึกษาความคิดเห็นของผู้รับบริการ ตลอดจนนำปัญหาต่างๆมาปรับปรุงแก้ไข และนำวิทยาการใหม่ๆมาให้คำแนะนำแก่ผู้รับบริการ

2. ด้านบุคลากร

สภาพการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะ

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ โดยจัดสรรบรรณารักษ์,เจ้าหน้าที่บุคลากรให้มีการบริการตลอดเวลา และคอยช่วยเหลือในส่วนบริการต่างๆ ตลอดจนมีบรรณารักษ์,เจ้าหน้าที่บุคลากรที่มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการให้บริการ และมีกิริยาจาสุภาพเหมาะสมกับงานบริการ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ กนกอร ศักดาเดช (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการใช้บริการห้องสมุดของผู้ใช้บริการหอสมุดแห่งชาติ ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้บริการส่วนใหญ่เข้าถึงแหล่งข้อมูลโดยวิธีการอ่านจากป้ายประกาศ แนะนำการใช้หอสมุด และเข้าถึงข้อมูลโดยวิธีการถามบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ประจำห้องบริการ และห้องที่เข้าไปใช้ สอดคล้องงานวิจัยของ ทศพร กาญจนารักษ์ (2540 : 53 -57) ได้ทำการศึกษาความต้องการในด้านการใช้บริการและปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ของนายทหารนักเรียน โรงเรียนเสนาธิการทหารบก และนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบกในห้องสมุดสถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง โดยนายทหารนักเรียน ได้รับความรู้เรื่องการใช้ห้องสมุดจากบรรณารักษ์แนะนำมากที่สุด , ค้นหาเรื่องที่ต้องการโดยถามเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมากที่สุด และนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก ค้นหาเรื่องที่ต้องการจากบัตรรายการและถามเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมากที่สุด

ความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะงานบริการของสำนักวิทยบริการ เป็นระบบการดำเนินงานอย่างหนึ่งโดยการนำทรัพยากรต่างๆ มาบริการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ให้บริการ ให้ได้รับการบริการที่ดี ผู้ใช้บริการเกิดความประทับใจ การบริการจึงเป็นการปฏิสัมพันธ์โดยตรงระหว่างบุคลากรสำนักวิทยบริการกับผู้ใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพร กาญจนารักษ์ (2540 : 53-57) ได้ทำการศึกษาความต้องการในด้านการใช้บริการ และปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ของนายทหารนักเรียนโรงเรียนเสนาธิการทหารบก และนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบกในห้องสมุดสถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง โดยได้รับความรู้เรื่องการใช้ห้องสมุดจากบรรณารักษ์แนะนำ และนายทหารนักเรียนค้นหาเรื่องที่ต้องการ โดยถามเจ้าหน้าที่ห้องสมุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สารณี ภูมิประเทศ (2546 : 58-67) ได้ทำการศึกษาโครงการวิจัยห้องสมุดมีชีวิต : การพัฒนาสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พบว่า ความต้องการใน

การใช้บริการสำนักวิทยบริการ ด้านบุคลากร ควรมีความรู้ทางด้านบรรณารักษศาสตร์ มีมนุษยสัมพันธ์ มาปฏิบัติงานก่อนเวลาเปิดบริการ บริการดีมีคุณภาพ ให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

นอกจากนี้การวิจัยยังพบอีกว่าผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการให้มีการจัด บุคลากรที่มี กิริยาจาสุภาพ แต่งกายสุภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และรองลงมา มีบุคลากรที่มีความสามารถในการบริหารจัดการสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการได้ ซึ่งจะเป็นการช่วย เสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดีและให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร สำนักวิทยบริการกับผู้ใช้บริการ

แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านบุคลากร คือ มีการกำหนดขอบข่ายหน้าที่ให้เหมาะสมกับบุคคลเพื่อความ ถนัดเฉพาะด้านและสามารถช่วยแก้ปัญหาได้ทุกเรื่อง ตลอดจนควรจัดให้มีการอบรมพัฒนา เจ้าหน้าที่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สารภี ภูมิประเทศ (2546 : 58-67) ได้ ทำการศึกษาโครงการวิจัยห้องสมุดมีชีวิต:การพัฒนาสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา และความต้องการในการใช้บริการสำนักวิทยบริการ แนวทางในการ พัฒนาการให้บริการสำนักวิทยบริการและความพึงพอใจในการใช้บริการสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัย ราชภัฏสุรินทร์ คือ ปัญหาในการใช้บริการสำนักวิทยบริการด้านบุคลากร มีจำนวนน้อย ไม่เต็มใจ ให้บริการ พูดเสียงดัง ไม่มีมนุษยสัมพันธ์และจรรยาบรรณในการบริการ, ความต้องการในการใช้ บริการสำนักวิทยบริการด้านบุคลากร ควรมีความรู้ทางด้านบรรณารักษศาสตร์ มีมนุษยสัมพันธ์ มา ปฏิบัติงานก่อนเวลาเปิดบริการ บริการดีมีคุณภาพ ให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน, ความ พึงพอใจในการใช้บริการสำนักวิทยบริการควรมีบรรณารักษ์แนะนำการใช้เครื่องมือช่วยสืบค้นและการ ค้นคว้าหนังสือบนชั้นบุคลากรห้องสมุดควรมีมนุษยสัมพันธ์และมีความเต็มใจให้บริการ

3. ด้านวัสดุครุภัณฑ์

สภาพการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะ

สำนักวิทยบริการ มีการจัด วัสดุครุภัณฑ์ ประเภทโต๊ะ เก้าอี้ที่นั่งอ่านส่วนบุคคลสำหรับบริการ ค้นคว้า ข้อมูลประกอบการทำรายงาน วิทยานิพนธ์ งานวิจัย และนั่งอ่านหนังสือและเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อ การสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศจากฐานข้อมูล OPAC, ฐานข้อมูลสำเร็จรูปที่มีให้บริการ และสืบค้น สารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตประกอบการค้นคว้าทำผลงานทางวิชาการ มีชั้นวางหนังสือ ชั้นวาง

วารสารและที่วางหนังสือพิมพ์มีเหมาะสมและสะดวกต่อการใช้งาน รวมทั้งการบริการ ตู้ล็อกเกอร์ เก็บของสัมภาระของผู้ใช้บริการเพื่อปลอดภัยในทรัพย์สินและความสะดวกในการเข้าใช้บริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะวรรณ ประทุมรัตน์. (2543 : 99-104) ได้ทำการศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการในการดำเนินงานห้องสมุดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสอดคล้องกับงานวิจัยของมณีรัตน์ พรกุลวัฒน์ (2543 : 110-117) ได้ทำการศึกษาการใช้ ปัญหา และความต้องการใช้บริการห้องสมุดองค์การสหประชาชาติในประเทศไทยผลการศึกษาพบว่า ด้าน วัสดุครุภัณฑ์ ได้แก่ ชั้นเก็บหนังสือให้ความสะดวกในการ หยิบใช้ มีความเหมาะสมเป็นระเบียบ สะดวกในการค้นหา

ความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะ วัสดุ ครุภัณฑ์ของสำนักวิทยบริการเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อการให้บริการ เนื่องจากเป็นสิ่งอำนวยความสะดวก และสำหรับจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศต่างๆของสำนักวิทยบริการ โดยมีมาตรฐานที่ เหมาะสมกับการใช้งาน เช่น โต๊ะเก้าอี้สำหรับอ่านหนังสือ ชั้นวางหนังสือและวารสาร เครื่อง คอมพิวเตอร์ ตู้ล็อกเกอร์ สอดคล้องกับแนวคิดของ วาณี ฐาปนวงศ์ตานติ (2543 :126-136) กล่าวว่า ครุภัณฑ์ห้องสมุดสำหรับงานบริการต้องมีความเหมาะสมกับผู้ใช้ตามประเภทของห้องสมุด ควบคู่ไปกับทรัพยากรสารสนเทศ การเลือกครุภัณฑ์ของห้องสมุดที่จำเป็นเช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางวัสดุ สารสนเทศ ป้ายนิเทศและตู้นิทรรศการ ตู้เก็บเอกสาร เครื่องมือต่างๆ เป็นครุภัณฑ์ที่ใช้ปฏิบัติประจำ เครื่องถ่ายเอกสารเครื่องคอมพิวเตอร์เข้าออก เครื่องคอมพิวเตอร์ป็นต้น

แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา ด้านวัสดุครุภัณฑ์ คือควรมีการปรับปรุง, เพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์สื่บคั่นที่ทันสมัย และมีความพร้อมในการใช้งานทุกจุดบริการโดยการจัดซื้อใหม่ หรือการเช่าเครื่องคอมพิวเตอร์ สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะวรรณ ประทุมรัตน์ (2543 : 99-104) ได้ทำการศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการในการดำเนินงานห้องสมุดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ มีสภาพในการดำเนินงานโดยรวมที่ระดับปานกลางมีการดำเนินงานเป็นรายด้านอยู่ที่ระดับมาก 1 ด้าน คือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดมีความต้องการในเรื่องการเพิ่ม งบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน เพิ่มอุปกรณ์ทันสมัยมาดำเนินงาน จัดหาเครื่อง คอมพิวเตอร์มาใช้ในระบบยืมคืนหนังสือ และจัดหาเครื่องมือช่วยค้นที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศมา ใช้ดำเนินการ

4. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

สภาพการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะทรัพยากรสารสนเทศส่วนใหญ่ของสำนักวิทยบริการเป็นทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการอ่าน และการศึกษาค้นคว้า ประกอบการเรียนการสอน การทำรายงาน การทำผลงานทางวิชาการ และวิจัย ที่สำนักวิทยบริการได้จัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย มีความทันสมัย มีจำนวนที่เพียงพอ มีระบบการจัดวางที่สามารถค้นหาได้ง่าย และผู้ใช้บริการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ตลอดจนการบริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ ซึ่งผู้ใช้บริการสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของเฟอร์กูสัน (Ferguson.2001 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องห้องสมุดกับความต้องการสารสนเทศของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิทย์และโทรทัศน์ที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัย ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาต้องการทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายและมีความทันสมัย โดยเฉพาะสารสนเทศที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนและสอดคล้องกับงานวิจัยของทศพร กาญจนารักษ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความต้องการในด้านการใช้บริการ และปัญหาการใช้บริการสารสนเทศ ของนายทหารนักเรียนโรงเรียนเสนาธิการทหารบก และนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบกในห้องสมุดสถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูงคือ นายทหารนักเรียนและนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก มีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทตำราทางการทหารเพื่อประกอบการเรียนและการค้นคว้าวิจัยในระดับมาก

ความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะความสำคัญของสำนักวิทยบริการ หรือห้องสมุด ที่นอกจากจะเป็นแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่ใหญ่ที่สุดแล้วยังเป็นหน่วยงานสำคัญหน่วยงานหนึ่งของสถานศึกษาที่ต้องจัดหาและการจัดบริการทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายและทันสมัยและให้ค้นคว้าหาความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ทำรายงาน วิจัย ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ ภูผาธรรม (2541 : 145-154) ได้ทำการศึกษาสภาพและความต้องการของผู้ใช้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ผู้ใช้บริการมีความต้องการใช้วัสดุตีพิมพ์และวัสดุไม่ตีพิมพ์ประเภทต่างๆ ได้แก่ หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และวิทยานิพนธ์ รวมทั้งมีความต้องการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภจิน สุกโสภาส (2543 : 101-104) ได้ทำการศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการใช้และการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ ผู้ใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่ใช้ทรัพยากร

สารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสื่อโสตทัศนศึกษา
อยู่ในระดับน้อย สื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้มากที่สุดเป็นต้น

5. ด้านอาคารสถานที่

สภาพการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะ อาคาร
บรรณราชชนครินทร์ของสำนักวิทยบริการ เป็นอาคารที่ตั้งอยู่ในที่ไปมาสะดวกและเป็นอาคารเอกเทศ
ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สำหรับศึกษาค้นคว้า
และสำหรับจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมสัปดาห์หนังสือ และกิจกรรมวัน
สำคัญต่าง ๆ โดยมีการจัดแบ่งสัดส่วนการใช้งาน เช่น การจัดที่นั่งสำหรับอ่านค้นคว้า การจัดพื้นที่
สำหรับจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศต่าง ๆ การจัดห้องประชุมกลุ่มย่อยเพื่อการค้นคว้า
ห้องประชุมสัมมนา และพื้นที่สำหรับสืบค้นข้อมูลคอมพิวเตอร์ ที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อ
สร้างบรรยากาศและจูงใจให้ผู้เข้ามาใช้บริการเกิดความพึงพอใจ และสามารถปรับเปลี่ยนได้
สอดคล้องกับแนวคิดของวาลี สุวาปนวงศ์สานติ (2543:122-123) ได้กล่าวว่าอาคารสำนักวิทยบริการ
เป็นอาคารเอกเทศเป็นศูนย์กลางสะดวกต่อผู้ใช้ มีเนื้อที่เก็บวัสดุตีพิมพ์ และไม่ตีพิมพ์อย่างเพียงพอ
มีเนื้อที่สำหรับผู้ใช้อย่างเหมาะสม การคำนวณเนื้อที่ต่อค่านึงถึงจำนวนผู้ใช้ ลักษณะของ
ทรัพยากร และบริการของห้องสมุด มีการออกแบบอาคารให้เหมาะสมมีลักษณะดึงดูดและอำนวยความสะดวก
ความสะดวกผู้ใช้ให้เป็นไปตามลักษณะหน้าที่ของห้องสมุดและค่านึงถึงความต้องการใช้ในช่อง 10 ปี
ข้างหน้า และเนื้อที่ภายในห้องสมุด จำนวนที่นั่งสำหรับการศึกษาค้นคว้าภายในห้องสมุดโดยค่านึง
ระดับผู้ใช้

ความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะ
สำนักวิทยบริการ เป็นอาคารที่ตั้งอยู่ในที่ไปมาสะดวกและเป็นอาคารเอกเทศ ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวม
ทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สำหรับศึกษาค้นคว้า และสำหรับจัดกิจกรรม
ต่างๆ เช่น กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมสัปดาห์หนังสือ และกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ โดยมีการ
จัดแบ่งสัดส่วนการใช้งาน อย่างเป็นระเบียบ และค่านึงถึงความสัมพันธ์ของผู้ใช้บริการ สอดคล้อง
กับงานวิจัยของดนัยศักดิ์ โกวิทวิบูล (2543: 82-92) ได้ทำการศึกษาสภาพการใช้ ความต้องการและ
ลักษณะการใช้สวณิเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า การบริการในด้านอาคารและ
อุปกรณ์ ควรมีการปรับปรุงพื้นที่ใช้สอย โดยเฉพาะห้องน้ำ เครื่องปรับอากาศ เพิ่มจำนวน
คอมพิวเตอร์ ที่นั่งอ่านหนังสือ และควรจัดหาประเภทสารสนเทศที่ทันสมัยไว้บริการ สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ มณีรัตน์ พรกุลวัฒน์ (2543 :110-117) ได้ทำการศึกษาการใช้ ปัญหา และความต้องการ ใช้บริการ ห้องสมุดองค์การสหประชาชาติในประเทศไทย พบว่า สภาพทั่วไปของห้องสมุดในด้าน อาคารสถานที่ ผู้ใช้มีความเห็นว่า ห้องสมุดตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ใช้บริการได้สะดวก แสงสว่างภายใน ห้องสมุดมีเพียงพอมีการถ่ายเทของอากาศดี และบริเวณห้องสมุดสะอาด เป็นต้น

6. ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ

สภาพการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะว่า สำนัก วิทยบริการมีการจัดทรัพยากรที่เป็นระเบียบ มีเครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยค้นคว้าสะดวก และรวดเร็ว มีการเชื่อมโยงเครือข่ายสารสนเทศกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ตลอดจนการ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมผ่านสื่อต่าง ๆ และยังพบอีกว่าผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอก มีความ ต้องการในการให้บริการวิทยานิพนธ์ฉบับเต็ม (Full Text) แบบออนไลน์ เพื่อประโยชน์ในการทำวิจัย ผลงานทางวิชาการ และเป็นการเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องที่ต้องการศึกษา รวมทั้งได้รับความสะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย และเวลา ในการใช้บริการ รวมทั้งสอดคล้องกับยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุค เทคโนโลยีสารสนเทศ และเศรษฐกิจที่กำลังเป็นปัญหาของการแก้ไขของผู้นำประเทศ สอดคล้องกับ แนวคิดของ แม้นมาศ ชวลิต (2533 : 16-18) กล่าวว่า การเข้าถึงเป็นการจัดบริการให้ผู้ใช้ได้เข้าถึง ทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว ประกอบด้วย ความจำเป็นสำหรับการศึกษาเพื่อพัฒนาทั้งใน ส่วนตนและสังคมสำหรับการตัดสินใจสำหรับค้นคว้าวิจัย สำหรับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตส่วน ตนและการทำงาน สำหรับการปรับปรุงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานหรือบริหารงานให้ได้ดัง วัตถุประสงค์ และสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ (2542: 40-51) กล่าวว่า การเข้าถึงเป็นการ เข้าใช้บริการห้องสมุด โดยให้โอกาสประชาชนทุกเพศวัยเพื่อการเรียนรู้สิ่งที่เป็นประโยชน์ จัดเป็น สถานที่เพื่อการเรียนรู้แบบเปิด เวลาที่ให้บริการต้องมากกว่าเวลาทำการของราชการ และความ เชี่ยวชาญในการจัดแหล่งวิทยาการต่างๆ ด้วยระบบรายชื่อหนังสือ และระบบดัชนีที่มีคุณภาพ เพื่อ การช่วยเหลือตนเองได้ของผู้ใช้บริการ รวมทั้งการนำเสนอสิ่งที่ดึงดูดใจ

ความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะวัตถุประสงค์ใน การมาใช้บริการสำนักวิทยบริการส่วนใหญ่มีความต้องการใช้บริการเพื่อค้นคว้าข้อมูล และใช้เป็น สถานที่ทำรายงาน วิทยานิพนธ์ วิจัย ทั้งนี้เพราะว่าสำนักวิทยบริการมีการจัดทรัพยากรที่เป็น ระเบียบ มีเครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยค้นคว้าสะดวกและรวดเร็ว มีการเชื่อมโยงเครือข่ายสารสนเทศ กับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์กิจกรรมผ่านสื่อต่าง ๆ ซึ่ง

สอดคล้องกับความต้องการทำให้ผู้ใช้บริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ ภูผาธรรม (2541:145-154) ได้ทำการศึกษาสภาพและความต้องการของผู้ใช้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ผู้ใช้บริการมีความต้องการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาวัณย์ ฉิมประเสริฐ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาคำใช้ทรัพยากรสารสนเทศในด้าน วัตถุประสงค์ รูปแบบ ภาษา เนื้อหา แหล่งสารสนเทศ ความถี่ในการใช้ และปัญหา ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ คือ แหล่งสารสนเทศภายนอกสถาบันที่ใช้ ได้แก่ สถานีวิทยุ ปัญหาระดับมากคือ หนังสือไม่ทันสมัย โสตทัศนวัสดุบางประเภท มีจำนวนไม่เพียงพอ การสืบค้นสารสนเทศในอินเทอร์เน็ตใช้เวลานาน และการติดต่อเข้าใช้บริการของแหล่งสารสนเทศภายนอกไม่สะดวก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภจิน นสุภโภาส (2543 : 101-104) ได้ทำการศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการใช้และการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้และการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศสำหรับสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศนฯ หาไม่พบ รองลงมา คือ ทรัพยากรสารสนเทศวางผิดที่ไม่เป็นระเบียบ ไม่มีเครื่องมือช่วยค้นที่เหมาะสม และใช้เวลาในการค้นหา มาก สำหรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ คือ การจัดอบรมเรื่องการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ และฐานข้อมูลต่างๆ และความรู้เรื่องการเข้าใช้อินเทอร์เน็ต โดยมีการออกแบบการเข้าถึงสารสนเทศที่เข้าใจง่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภจิน นสุภโภาส (2543 : 101-104) ได้ทำการศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการใช้และการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ การใช้ฐานข้อมูลระบบการสืบค้นข้อมูลอัตโนมัติ (OPAC) มากที่สุด ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการใช้และการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ สำหรับสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศนฯ คือ หาไม่พบ รองลงมา คือ ทรัพยากรสารสนเทศวางผิดที่ไม่เป็นระเบียบ ไม่มีเครื่องมือช่วยค้นที่เหมาะสม และใช้เวลาในการค้นหา มากสำหรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์คือ ระบบขัดข้องซ้ำ ไม่มีประสิทธิภาพ ใช้เวลาในการสืบค้นมากและใช้ไม่เป็น ไม่มีความรู้และทักษะการใช้

การเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ อยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของผู้ใช้บริการในภาพรวมแต่ละด้านพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 5 ด้าน ยกเว้น ด้านอาคารสถานที่ ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

1. ด้านการบริการ พบว่า สภาพการจั้ดบริการและความต้องการจั้ดบริการชุมชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพการจั้ดบริการและความต้องการจั้ดบริการชุมชนในด้านบริการของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ พบว่า มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้บริการมากที่สุด และมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของสำนักวิทยบริการหรือห้องสมุด ซึ่งผู้ให้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการในสภาพการจั้ดบริการที่เหมือนกัน แต่มีระเบียบข้อปฏิบัติต่างกัน ดังนั้นจึงมีความต้องการด้านบริการแตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ เอ็มพร ทิศนประสิทธิผล (2542: 9) กล่าวว่าห้องสมุดส่วนใหญ่จะมีบริการพื้นฐานเหมือนกัน ส่วนบริการพิเศษต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับความพร้อมของห้องสมุดนั้น ๆ ส่วนการให้บริการคำแนะนำที่อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ให้บริการ ระยะเวลาในการเปิดให้บริการมีความเหมาะสม ขั้นตอนในการให้บริการ สะดวกรวดเร็วไม่แตกต่างกัน

2. ด้านบุคลากรพบว่า สภาพการจั้ดบริการและความต้องการจั้ดบริการชุมชนในด้านบุคลากรของผู้ใช้บริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพการจั้ดบริการและความต้องการจั้ดบริการชุมชนในด้านบุคลากรของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ให้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ มีพื้นฐานการให้บริการ และความต้องการที่แตกต่างกัน จึงมีความต้องการบุคลากรที่ให้บริการที่มีคุณสมบัติชอบงานบริการ มีกิริยาวาจาสุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส ชอบช่วยเหลือผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพรพรณ อินทศิริพงษ์, 2544: 5) ที่กล่าวว่า การบริการเป็นกระบวนการของการปฏิบัติตนเพื่อผู้อื่น ผู้ที่จะปฏิบัติงานด้านการบริการจึงควรมีคุณสมบัติที่สามารถจะอำนวยความสะดวก และทำตนเพื่อผู้อื่นอย่างมีความรับผิดชอบ มีความสุข บุคลากรยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาสุภาพ มีความรู้อย่างแท้จริง สามารถให้คำแนะนำได้ดี มีความถูกต้อง และบริการอย่างรวดเร็ว

3. ด้านวัสดุครุภัณฑ์พบว่า สภาพการจั้ดบริการและความต้องการจั้ดบริการชุมชนในด้านวัสดุครุภัณฑ์ของผู้ใช้บริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพการจั้ดบริการและความต้องการจั้ดบริการชุมชนในด้านวัสดุครุภัณฑ์ ของผู้ให้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ พบว่ามีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้ให้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการมีความต้องการใช้วัสดุครุภัณฑ์ เช่น

เครื่องคอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลสารสนเทศจากฐานข้อมูล OPAC สืบค้นสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต ประกอบการค้นคว้าผลงานทางวิชาการ การทำรายงาน รวมถึงความต้องการใช้โต๊ะเก้าอี้ ตู้ล็อกเกอร์ เก้าอี้ของ ดังนั้นผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการจึงมีความต้องการใช้วัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่มีในสำนักวิทยบริการ ซึ่งการบริการดังกล่าวสำนักวิทยบริการหรือห้องสมุดได้จัดบริการตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องมาตรฐานของห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา (2544 : 2-13) ที่กล่าวว่า อุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในอาคาร ควรให้เหมาะสมกับลักษณะงาน ครุภัณฑ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ควรออกแบบให้ได้มาตรฐาน อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์สำหรับผู้ใช้ ควรมีเนื้อที่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนที่นั่งในห้องสมุด ส่วนเคาน์เตอร์ ยืม-คืนหนังสือ มีความเหมาะสมสะดวกต่อการใช้งานไม่แตกต่างกัน

4. ด้านทรัพยากรสารสนเทศพบว่า สภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการมีสถานภาพไม่เป็นสมาชิกของ สำนักวิทยบริการ หรือห้องสมุด และมีวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้บริการเพื่อค้นคว้าข้อมูล ประกอบการการทำผลงานทางวิชาการ วิจัย วิทยานิพนธ์ทำให้บริการจึงมีสิทธิไม่เท่าเทียมกับนักศึกษา อาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ ชาริณี เขาวนศิลป์ (2534 : 127-142) ที่กล่าวว่า บุคคลภายนอกที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดไม่ได้เป็นสมาชิกของสำนักหอสมุด เพราะไม่ทราบว่าสามารถสมัครเป็นสมาชิกของสำนักหอสมุดสาเหตุสำคัญที่ทำให้มาใช้บริการของสำนักหอสมุด เพราะมีหนังสือมาก เจ้าหน้าที่ของสำนักหอสมุดไม่เต็มใจให้บริการ หรือให้บริการไม่เท่าเทียมกับนักศึกษาอาจารย์และข้าราชการของมหาวิทยาลัย

5. ด้านอาคารสถานที่พบว่า สภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านอาคารสถานที่ของผู้ใช้บริการ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านอาคารสถานที่ของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นสำนักวิทยบริการมีการจัดพื้นที่ให้บริการมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย การจัดพื้นที่ให้บริการต่าง ๆ สัมพันธ์กัน แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการสำนักวิทยบริการ หรือห้องสมุดซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ โสตทัศนวัสดุ ครุภัณฑ์

ห้องสมุด สำหรับให้ผู้ใช้บริการได้ศึกษาค้นคว้า และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการจัดพื้นที่ให้บริการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ดังนั้นสำนักวิทยบริการ หรือห้องสมุด จึงเป็นสถานที่สำคัญในการจูงใจให้เข้าใช้บริการ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมาน ลอยฟ้า (2542: 37-42) กล่าวว่า อาคารสถานที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง เพราะอาคารสถานที่เป็นที่เก็บรวบรวมวัสดุสารนิเทศ อาคารสถานที่ของห้องสมุดในอนาคตนั้นจะมีรูปแบบต่าง ๆ คือ ห้องสมุดจะไม่เน้นการสร้างอาคารที่ใหญ่โต ห้องสมุดจะมีลักษณะเป็นห้องสมุดที่ปราศจากกำแพงและรั้วพรมแดน สอดคล้องแนวคิดของ ประทีป จรัสรุ่งโรจน์ (2542: 12-13) กล่าวว่า การจัดตั้งห้องสมุดในการจูงใจให้คนเข้าใช้ สิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ สถานที่ตั้ง อยู่ในที่ที่สะดวกในการเดินทาง ลักษณะอาคารเป็นอาคารเอกเทศ ขนาดของเนื้อที่ห้องสมุดขึ้นอยู่กับลักษณะและประเภทของห้องสมุด การจัดและตกแต่งห้องสมุด การจัดวางวัสดุครุภัณฑ์ภายในห้องสมุดต้องจัดให้เป็นสัดส่วนสัมพันธ์กับผู้ใช้ห้องสมุด

6. ด้านการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า สภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านการเข้าถึงสารสนเทศของผู้ใช้บริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนในด้านการเข้าถึงสารสนเทศของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักวิทยบริการ หรือห้องสมุด มีการจัดทรัพยากรที่เป็นระเบียบ มีเครื่องมือและอุปกรณ์ ช่วยค้นคว้าสะดวก และรวดเร็ว มีการเชื่อมโยงเครือข่ายสารสนเทศกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานอื่นๆ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์กิจกรรมผ่านสื่อต่างๆ และผู้เข้าใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอก ส่วนใหญ่มีความต้องการในการให้บริการวิทยานิพนธ์ฉบับเต็ม (Full Text) แบบออนไลน์ เพื่อประโยชน์ในการทำวิจัย ผลงานทางวิชาการ และเป็นการเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องที่ต้องการศึกษา รวมทั้งได้รับความสะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย และเวลาในการใช้บริการ สอดคล้องแนวคิดของ สมามคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ (2542 : 40-51) กล่าวว่า การเข้าถึงเป็นการเข้าใช้บริการห้องสมุด โดยให้อิทธิพลประชาชนทุกเพศวัยเพื่อการเรียนรู้สิ่งที่เป็นประโยชน์ จัดเป็นสถานที่เพื่อการเรียนรู้แบบเปิด เวลาที่ให้บริการต้องมากกว่าเวลาทำการของราชการ และความเชี่ยวชาญในการจัดแหล่งวิทยากรต่างๆ ด้วยระบบรายชื่อหนังสือ และระบบดัชนีที่มีคุณภาพ เพื่อการช่วยเหลือตนเองได้ของผู้ใช้บริการ รวมทั้งการนำเสนอสิ่งที่น่าสนใจ

จึงอาจสรุปได้ว่า สภาพการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เป็นสภาพการจัดบริการที่จะต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่บุคลากรทุกระดับ การปรับเปลี่ยนบุคลากรให้ตรงกับภาระงานที่รับผิดชอบ พร้อมทั้งมีการฝึกอบรมในด้านการให้บริการและทักษะในการปฏิบัติงานด้านบริการ ตลอดจนติดต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ

บริการถ่ายเอกสาร เนื่องจากการบริการถ่ายเอกสารนั้นเป็นของบุคคลภายนอกเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ พร้อมกับจะต้องหากลไกในการแก้ไขปัญหาในกรณีเร่งด่วนสำหรับนำเอกสารไปถ่ายภายนอก เพิ่มระยะเวลาในการตรวจเช็คบำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ในการให้บริการสืบค้นและบริการด้านอื่นๆ ให้มีความพร้อมที่จะใช้งานได้ตลอดเวลา ซึ่งจะนำมาซึ่งความพึงพอใจและประทับใจในการบริการ

6. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลที่ได้จากการวิจัย มีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาต่อผู้บริหารสำนักวิทยบริการ ดังต่อไปนี้

สภาพการจัดบริการชุมชนที่มีการจัดบริการระดับน้อย ประกอบด้วย

- ด้านการบริการ ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการไม่ทราบข้อปฏิบัติควรมีการนำระเบียบการใช้บริการห้องสมุดมาปรับปรุงการให้บริการกับบุคคลภายนอกโดยให้บุคคลภายนอกทำบัตรสมาชิกโดยนำบัตรประชาชนมาแสดงได้ ควรมีการประชาสัมพันธ์การให้บริการโดยใช้สื่อภายนอก เช่น เครือข่ายท้องถิ่น วิทยุชุมชน ควรเพิ่มจำนวนเครื่องหรือเพิ่มจุดบริการถ่ายเอกสารภายในสำนักวิทยบริการเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ
- ด้านวัสดุครุภัณฑ์ เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลเสียบ่อยใช้ได้ไม่ครบทุกเครื่อง ควรมีกำหนดระยะเวลาการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับบริการค้นคว้าข้อมูล และการบำรุงรักษาให้มีสภาพพร้อมใช้งานตลอดเวลา
- ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการไม่สามารถใช้บริการฐานข้อมูลต่าง ๆ ได้เพราะมีข้อจำกัดในการใช้สำหรับบุคคลภายนอกควรมีการนำระเบียบการใช้บริการห้องสมุดมาปรับปรุงการให้บริการกับบุคคลภายนอก

ความต้องการจัดบริการที่มีความต้องการระดับมาก ประกอบด้วย

- ด้านบุคลากร ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ ต้องการบุคลากรที่มีจิตบริการ เต็มใจให้บริการ มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติงานให้ผู้ใช้บริการเกิดความสะดวก และประทับใจในการให้บริการ ควรจัดฝึกอบรม ส่งเสริมพัฒนาบุคลากร ในเรื่องงานบริการ มารยาทและบุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง
- ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการต้องการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ แต่ไม่มีพื้นฐานในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ การกำหนดกลุ่มค่าสำหรับสืบค้น และไม่สามารถใช้บริการฐานข้อมูลต่าง ๆ ได้ ควรจัดฝึกอบรมการค้นคืนฐานข้อมูลออนไลน์

ให้กับผู้ใช้บริการที่มีความสนใจ และเจ้าหน้าที่บุคลากรสำนักวิทยบริการเพื่อให้ผู้ใช้บริการเข้าใจอย่างถูกต้อง สามารถค้นคืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ด้านอาคารสถานที่ ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการต้องการให้ สำนักวิทยบริการจัดมุมส่วนตัวสำหรับอ่านหนังสือ ด้านการใช้เสียง จุดบริการค่อนข้างห่างกันตลอดจนการลดมุมอับต่าง ๆ ควรปรับปรุงเพื่อสร้างบรรยากาศ และดึงดูดความสนใจ

แนวทางในการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา แต่ละด้าน ดังนี้ 1) **ด้านการบริการ** ควรเพิ่มเครื่องถ่ายเอกสารและจุดบริการการทำบัตรสมาชิกและการประชาสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก 2) **ด้านบุคลากร** ควรมีการกำหนดขอบข่ายหน้าที่ให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคคลและควรมีการฝึกอบรมการให้บริการอย่างต่อเนื่อง 3) **ด้านวัสดุครุภัณฑ์** ควรจัดมุมส่วนตัวสำหรับการอ่านหนังสือหรือมุมทางด้านการใช้เสียง 4) **ด้านทรัพยากรสารสนเทศ** ควรแนะนำการใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ทุกจุดบริการและเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สืบค้น 5) **ด้านอาคารสถานที่** ควรเพิ่มรอบในการทำความสะอาดห้องน้ำ และควรมีการตกแต่งด้วยวัสดุที่เรียบง่าย 6) **ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ** ควรจัดหาคอมพิวเตอร์เพื่อให้บริการสืบค้นฐานข้อมูลต่างๆ, การออกแบบการเข้าถึงสารสนเทศ และการบริการบุคคลภายนอกให้สามารถใช้ได้

7. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาและติดตามประเมินผลตามแนวทางการพัฒนาการจัดบริการหลังจากได้นำแนวทางดังกล่าวไปปฏิบัติ
2. ควรศึกษาสภาพและปัญหาการจัดบริการของสำนักวิทยบริการให้ครอบคลุมกลุ่มประชากรที่มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการจัดบริการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกอร ศักดาเดช. (2541). **สภาพการใช้บริการห้องสมุดของผู้ใช้บริการหอสมุดแห่งชาติ**
 ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์.
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- กวรรณิการ์ ภูผาธรรม (2541). **ศึกษาสภาพและความต้องการของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการ**
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต เทคโนโลยีทางการศึกษา.
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ชนิษฐา พละการ (2544). **ความต้องการสารสนเทศและปัญหาของผู้ใช้บริการใน**
สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จารุรัตน์ บุญประเสริฐ (2535). **ความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์วิทยาลัย**
พยาบาลสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข.
 วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์.
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตราภรณ์ เฟ็งดี. (กรกฎาคม-ธันวาคม 2547):“การพัฒนารูปแบบการให้บริการของ
 สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต ,”
วารสารสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ 3, (2). 5-6
- จินตนา บุญบงการ. (2539). **การสร้างจิตสำนึกการให้บริการกับการปรับปรุงการบริการ**
ภาครัฐ กรุงเทพฯ: กราฟิคฟอร์แมท (ประเทศไทย).
- จิราพรรณ อินทศิริพงษ์. (2544). **ความต้องการของอาจารย์ ข้าราชการและนักศึกษาในการใช้**
บริการของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชาริณี เชาวน์ศิลป์. (2534). **การให้บริการแก่บุคคลภายนอกของสำนักหอสมุด**
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในทัศนะของผู้บริการมหาวิทยาลัยบรรณารักษ์ นักศึกษาและ
บุคคลภายนอก วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และ
 สารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ชำนานู รอดเหตุภัย (2550). **พระอัจฉริยภาพด้านภาษาและวรรณศิลป์** นครปฐม:
 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม .

ชุติมา สัจจามันท์. (2540). สารนิเทศและสารนิเทศศาสตร์**ต้นเอกสารประกอบการสอนชุดวิชา**

สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น หน่วยที่ 1-หน้า 125 พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ฐานข้อมูล วิทยานิพนธ์ไทย (2551). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:<http://dcms.thailis.or.th/dcms/>

ฐานข้อมูล อยุธยาศึกษา (2551). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.aru.ac.th>

दनัยศักดิ์ โกวิทวิบูล. (2543). **ความต้องการและลักษณะการใช้สารนิเทศของนักศึกษาใน**

สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เดือนเพ็ญ รัชทรัพย์และคณะ (2547). **การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบบริการศูนย์วิทยบริการ**

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ร้อยเอ็ด : ศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ดิน ปรัชญาพฤทธิ. (2542). **ทฤษฎีองค์การ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช

ทบวงมหาวิทยาลัย (2544). **ประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเรื่อง มาตรฐานห้องสมุด**

สถาบันอุดมศึกษาพ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย

ทัศพร กาญจนารักษ์ (2540). **การศึกษาความต้องการและปัญหาการใช้บริการสารสนเทศใน**

ห้องสมุดสถาบันวิชาการทหารบก ชั้นสูงของนายทหารนักเรียนโรงเรียนเสนาธิการ

ทหารบก และนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก.วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ธงชัย จันทร์รุ่งเรือง (2543). **การบริการชุมชนของสถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์**

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. (2534). **ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

นันทาวิฑูฒิสักดิ์. (2540). **สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า**พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ:ดี.ดี.บุ๊กสโตร์.

นันทินี ปาจิณะ. (2546). **การศึกษาความต้องการใช้บริการศูนย์วิทยบริการของนักศึกษา**

สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ประคอง กรรณสูง (2543). **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**กรุงเทพฯ:ภาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประทีป จรัสรุ่งรวีวร. (2542). **ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า =Library as a study resource.**

กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน1999.

ประภาร์ตน์ นววิภาพันธ์ (2540) **ความต้องการในการใช้ห้องสมุดกลางของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**

ประหยัด ช่างงาน. (2549). **สารนิเทศและการสืบค้น** ลำปาง : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ปราณี กิริยานันท์. (2536). **ความต้องการบริการห้องสมุดของประชาชนในชุมชนแออัดในกรุงเทพมหานคร** วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปิยะวรรณ ประทุมรัตน์ (2543). **สภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานห้องสมุดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547. (2547). กรุงเทพฯ : วิทยุชุมชน.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มณีรัตน์ พรกุลวัฒน์. (2543). **การใช้บริการปัญหาและความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดองค์การสหประชาชาติในประเทศไทย** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

มณีญา ทองสีมา. (2548). **ความต้องการของผู้ใช้บริการสำนักหอสมุดกลางสถาบันเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง** วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา. สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

มหาวิทยาลัยบูรพา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์(2544). **สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า.** ชลบุรี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สำนักวิทยบริการ. (2549)**รายงานประจำปี** สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา 2549พระนครศรีอยุธยา : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สำนักวิทยบริการ(2551). **ระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏ**

พระนครศรีอยุธยา ว่าด้วยการใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี

สารสนเทศ พ.ศ. 2551.พระนครศรีอยุธยา: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2548). **ทักษะการรู้สารสนเทศ =Information literacy.**

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.

(2538). **การใช้ห้องสมุดและทักษะการเรียนรู้** พิมพ์ครั้งที่ 3. ปัตตานี :

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

แม่น้ำสาขาลิต. (2533). **สารสนเทศและสารสนเทศศาสตร์ในเอกสารการสอนชุดวิชา**

สารสนเทศศาสตร์เบื้องต้น หน่วยที่ 1 หน้า 1-25. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ยุพดี จารุทรัพย์. (2545, มกราคม-มิถุนายน)“การบริหารจัดการห้องสมุดในมิติใหม่,

ลานจันทร์. 7(1): 28-29.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๕.** กรุงเทพฯ :

นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น

รุ่งทิพย์ เคนพิทักษ์. (2538). **การบริการชุมชนของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด**

กรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา9. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วรุณรัตน์ คนชื่อ. (2546).**การศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานของสำนักวิทยบริการ**

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วาณี ฐาปนวงศานติ. (2543).**การจัดและบริการงานห้องสมุด.**กรุงเทพฯ: ศิลปบรรณการ.

วิลาวัลย์ ฉิมประเสริฐ (2543). **การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัย**

มหาสารคาม วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และ

สารสนเทศศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิเชียร วิทญูดม. (2549). **พฤติกรรมองค์การ** กรุงเทพฯ: ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์

ศิริพร ศรีเฉลียง. (2542).**ห้องสมุดมหาวิทยาลัย.** ปทุมธานี : สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาเขต

- ศิริพร สุวรรณะ. (2542)“การกำหนดสถานภาพของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย
ศึกษาเฉพาะกรณีห้องสมุดมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา**บรรณสาร สพบ.3(2): 1-17.**
- ศุจิน สุภโภาส (2543). **การใช้และการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมใจ ศรีปานเงิน (2540). **ความต้องการใช้และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุด
เฉพาะสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ. (2542)**การประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2542
และการประชุมทางวิชาการ.**กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ SOLITAIRE.
- สมาน ลอยฟ้า. (2542).“ห้องสมุดดิจิทัล” **วารสารวิชาการ. 2(7): 37-42.**
- สารภี ภูมิประเทศ (2546). **รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยห้องสมุดมีชีวิต
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์** สุรินทร์: สำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. (2545)**ราชภัฏกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตาม
แนวพระราชดำริ.** กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ.
- สุกานดา ดีโพธิ์กลาง. (2540). **ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าพิมพ์ครั้งที่3.** กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์. (2542). **การใช้บริการและการเขียนรายงานการค้นคว้าพิมพ์ครั้งที่ 12.**
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- อำไพวรรณ ทัพเป็นไทย (2549). **การเขียนรายงานและการใช้ห้องสมุด Report writing and
library usage.** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- อุดมรัตน์ สงวนศิริธรรม. (2550) **การสร้างแบรนด์ของงานบริการ** เชียงใหม่: โชตนาพริ้นท์.
- เอื้อมพร ทศนประสิทธิ์ผล. (2542)**สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า.**กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- “ACM Digital Library.” (2008). [Online]. Available : <http://www.portal.acm.org/dl.cfm>
- Allen, Nancy H. and James F. Williams. (1995). “The Technical of Services,”
in *Advance in Librarianship*. CA : Academic Press. :159-162.
- Buckland, Michae K. (1988). *Library Service in Theory and Context*. 2nd ed.
Oxford : Pergamon.

- Clabo, Carrie Anna. (2002, August). "A study of the library use practices of high school students in three east Tennessee counties." **Ed.D. dissertation, East Tennessee State University.** 63 (02) : 396-A.
- Cochnour, Donnie. (1993). "Establishing a Current Periodical Room Colorado State University," **Enperience Social Review.** 19 : 13-22.
- Day, Jhon and Liz Mcdoowell. (1989, February). "Information Needs of Science and Technology Student," **Library and Information Science Abstract,** 2, : 9.
- Engie, Michael O. (1995). "Forty five Years After Lomont : the University Undergraduate Library in the 1990," **Library Trend.** 44 : 365-368.
- Ferguson, Anthony Walter. (2001, November). "The library and information needs of Chinese undergraduate Radio and Television University distance education students." **Ed.D. dissertation, Columbia University Teachers College.** 63 (05): 1669-A
- Heitman, Beverly Tom. (1970, December). "Community Service Philosophy and Activity: A Case Study of Four Schools of Social Work." **Dissertations Abstracts International.** 31 (06) : 3048-A.
- "HW Wilson."(2008). [Online]. Available: <http://vnweb.hwwilsonweb.com/hww/login.jhtml>.
- "Ieee xplore." (2008). [Online]. Available :
<http://www.ieeexplore.ieee.org/Xplore/guesthome.jsp>
- "Lexis." (2008). [Online]. Available : <https://www.lexisnexis.com/ap/auth/>
- Millet, John D. (1954). **Management in the Public Service.** New York : Mc Graw-Hill.
- Murphy, Michael Thomas. (1974, March). "Faculty in Public Service Activities in Baltimore Higher Education Institutions." **Dissertations Abstracts International.** 35 (09) : 5867-A.
- "Nexis." (2008). [Online]. Available : <https://www.lexisnexis.com/ap/auth/>
- "Proquest." (2008). [Online]. Available : <http://www.proquest.umi.com/login/ipauto/>
- Retting, James. (1989). "Usera and Service in Beverly P. Lynch," in
The Academic Library in Translation. New York : Neal-Schuman. 81.

- Thigpin, Carol G. (1980, August). "A Comparative Study of the Community Service Function of Community Colleges and Community Schools in Tennessee." **Dissertations Abstracts International**. 42 (02) : 516-A.
- Vella, Jane Kathryn. (1979, July). "Community Education for Self-Reliant Development." **Dissertations Abstracts International**. 40 (01) : 76-A
- Wimmer, Neal Arvin. (1971, October). "An Analytical Study for the Development of a Model Community Services Program for Community Colleges." **Dissertations Abstracts International**. 32 (04) : 1822-A.

ภาคผนวก ก

1. หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
2. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม
3. แบบสอบถามสำหรับการตรวจสอบความเที่ยงตรง

ที่ ศธ 0546.07/ 182

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 กรกฎาคม 2551

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.จุมพจน์ วนิชกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 เล่ม

เนื่องด้วย นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์หรรษา ศิวรักษ์ ประธาน
2. ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content
Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำงานวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลินดา เกณฑ์มา)

คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

งานประสานงานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 2000

ที่ ศธ 0546.07/ 183

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 กรกฎาคม 2551

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 เล่ม

เนื่องด้วย นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์หรรษา ศิวรักษ์ ประธาน
2. ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content
Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำงานวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลินดา เกณฑ์มา)

คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

งานประสานงานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 2000

ที่ ศธ 0546.07/ 180

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 กรกฎาคม 2551

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธนู บุญญานันต์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 เล่ม

เนื่องด้วย นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์หรรษา ศิวรักษ์ ประธาน
2. ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content
Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำงานวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลินดา เกณฑ์มา)

คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

งานประสานงานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 2000

ที่ ศธ 0546.07/ 181

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 กรกฎาคม 2551

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางรัตนา หวังเทพอนุเคราะห์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 เล่ม

เนื่องด้วย นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์หรรษา ศิวรักษ์ ประธาน
2. ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content
Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำงานวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลินดา เกณฑ์มา)

คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

งานประสานงานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 2000

ที่ ศษ 0546.07/ 179

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 กรกฎาคม 2551

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายสุชาติ การลี้กสม

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 เล่ม

เนื่องด้วย นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์หรรษา ศิวรักษ์ ประธาน
2. ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content
Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำงานวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลินดา เกณฑ์มา)

คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

งานประสานงานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 2000

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์ ดร. จุมพจน์ นิชกุล
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธนู บุญญานวัตร
ประธานกลุ่มวิชาบรรณารักษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
4. นางรัตนา หวังเทพอนุเคราะห์
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
5. นายสุชาติ การลึกสม
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แบบสอบถาม
การวิจัยเรื่อง
แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

วัตถุประสงค์ในการทำวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการกับความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
4. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

นิยามศัพท์

การจัดบริการชุมชน หมายถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จัดขึ้นเพื่อเข้าไปช่วยเหลือสนับสนุน เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และการช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ศึกษาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้แก่

ด้านการบริการ หมายถึง การบริการด้านต่าง ๆ ที่สำนักวิทยบริการจัดให้มีบริการสำหรับผู้มาใช้บริการ เช่น บริการ ยืม-คืน บริการการอ่าน บริการหนังสือสำรอง บริการจองหนังสือ บริการวารสาร บริการสอนและแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการช่วยการค้นคว้า บริการถ่ายเอกสาร บริการใส่ตลับคีย์บอร์ด บริการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

ด้านบุคลากร หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานของสำนักวิทยบริการเป็นผู้ที่มีความรู้และมีความสามารถ มีทักษะในการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ ที่ได้รับการฝึกฝนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีบุคลิกภาพดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี กิริยาวาจาสุภาพ การแต่งกายสุภาพและเหมาะสมตามกาลเทศะ และเป็นบุคลากรของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ด้านวัสดุครุภัณฑ์ หมายถึง ของใช้ที่จำเป็นในการอำนวยความสะดวกให้กับผู้มาใช้บริการ และการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ชั้นสำหรับวางหนังสือ ชั้นวางวารสาร ที่วางหนังสือพิมพ์ โต๊ะเก้าอี้สำหรับอ่านหนังสือ เคาน์เตอร์บริการยืม-คืนหนังสือ เครื่องคอมพิวเตอร์ ตู้ล็อกเกอร์รับฝากของ ตู้บัตรรายการ และครุภัณฑ์ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ด้านทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง สื่อความรู้ที่สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้จัดหา รวบรวม จัดเก็บเพื่อให้บริการในสำนักวิทยบริการ และเพื่อช่วยเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วยวัสดุตีพิมพ์ และวัสดุไม่ตีพิมพ์ ที่จัดไว้บริการสำหรับผู้มาใช้บริการ วัสดุตีพิมพ์ประกอบด้วย หนังสือภาษาไทย หนังสือภาษาต่างประเทศ วารสาร นวนิยาย หนังสือพิมพ์ จุลสาร กฤตภาค วิจัย วิทยานิพนธ์ บทความทางวิชาการ วัสดุไม่ตีพิมพ์ประกอบด้วย ไลบรารีอิเล็กทรอนิกส์ ฐานข้อมูลซีดี-รอม ฐานข้อมูลออนไลน์ และเป็นทรัพยากรสารสนเทศของสำนัก วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สถานที่ตั้งสำนักวิทยบริการตั้งอยู่ในที่ที่สะดวกในการเดินทาง ปราศจากเสียงรบกวน อากาศและแสงสว่างเพียงพอ ลักษณะอาคารเป็นอาคารเอกเทศและคำนึงถึงประโยชน์ในการใช้สอย ความปลอดภัย ความสะดวกสบายและมีความยืดหยุ่นในการใช้อาคาร ขนาดและเนื้อที่ของสำนักวิทยบริการเพียงพอต่อการจัดวางครุภัณฑ์ อุปกรณ์ และทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการ มีการจัด-ตกแต่งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกอาคารเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้

การเข้าถึงสารสนเทศ หมายถึง การกระทำใดๆ เพื่อให้ได้ทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการ เช่น การสอบถามจากเจ้าหน้าที่ การใช้เครื่องมือในการช่วยค้น เช่น บัตรรายการ หรือการสืบค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นต้น

สภาพการจัดบริการชุมชน หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้มาใช้บริการต่อการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่จัดบริการอยู่ในปัจจุบันในด้านการบริการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเข้าถึงสารสนเทศต่างๆ

ความต้องการจัดบริการชุมชน หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้มาใช้บริการต่อการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่ต้องการให้สำนักวิทยบริการจัดบริการในด้าน การบริการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเข้าถึงสารสนเทศต่างๆ

คำชี้แจง ให้ผู้ เชี่ยวชาญ พิจารณาว่า รายการของคำถามครอบคลุมตัวบ่งชี้ที่ตามวัตถุประสงค์แต่ละด้านหรือไม่ โปรดพิจารณาตามความเหมาะสมของรายการในแบบสอบถาม ซึ่งมีระดับความเหมาะสมและสอดคล้องดังนี้

- 1 = สอดคล้อง
- 0 = ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง
- 1 = ไม่สอดคล้อง

วัตถุประสงค์	รายการคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
1. สภาพการจัดบริการ/ความต้องการจัดบริการด้านการบริการ	1.การให้บริการระบบที่อำนวยความสะดวกให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้บริการ				
	2.บริการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต บริการเครื่องคอมพิวเตอร์ และบริการตอบคำถามทางวิชาการ				
	3.บริการยืม-คืน บริการจอง ชำระค่าปรับ				
	4.บริการสื่อโสตทัศนฯ เพื่อความรู้และความบันเทิง				
	5. บริการสิ่งพิมพ์เป็นตัวเล่มภายในห้องสมุด เช่น หนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์				
	6. บริการทำบัตรสมาชิกห้องสมุด				
	7. บริการแนะนำและสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด				
	8. การสอน ฝึกอบรม ให้ความรู้ทางวิชาการด้านสารสนเทศในหัวข้อต่างๆ เช่น การใช้ห้องสมุด, เทคนิคการสืบค้นฐานข้อมูลต่างๆ เป็นต้น				
	9. การให้บริการตามลำดับก่อน-หลัง				
	10.ระยะเวลาในการเปิดให้บริการมีความเหมาะสม				
	11.ขั้นตอนในการให้บริการ สะดวก รวดเร็ว				
	12.มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัยในการให้บริการ				
	13.มีเอกสาร/แผ่นพับแนะนำข้อมูลแก่ผู้ใช้บริการ				
	14.การบริการถ่ายเอกสารพอเพียง				
	15.ความปลอดภัยในการใช้บริการ				

วัตถุประสงค์	รายการคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
2. สภาพการจั้ดบริการ/ ความต้องการ จั้ดบริการด้านบุคลากร	1. มีบุคลากรให้คำแนะนำช่วยเหลือในส่วน บริการต่างๆของสำนักวิทยบริการได้				
	2. มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพ บรรณารักษ์เป็นอย่างดีคอยช่วยเหลือให้ คำแนะนำ				
	3. มีบุคลากรที่มีความสามารถในการบริหาร จั้ดการ สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการ ให้บริการแก่ผู้ใช้บริการได้				
	4. มีปริมาณบุคลากรพอเพียงในการให้บริการ				
	5. บุคลากรมีกิริยาวาจาสุภาพ แต่งกายสุภาพ เหมาะสม				
	6. บุคลากรให้บริการในเวลาพัก				
	7.....				
	8.....				
3. สภาพการจั้ดบริการ/ ความต้องการ จั้ดบริการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์	1.จำนวนครุภัณฑ์เพียงพอและเหมาะสมกับงาน ห้องสมุดและการให้บริการ				
	2.ชั้นวางหนังสือ ชั้นวางวารสาร และที่วาง หนังสือพิมพ์มีความเหมาะสมและสะดวกต่อ การใช้งาน				
	3.จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการสืบค้น ทรัพยากรสารสนเทศจากฐานข้อมูล OPAC พอเพียง				
	4.การบริการเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการสืบค้น ทรัพยากร สารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตพอเพียง				
	5.เคาน์เตอร์ ยืม-คืนหนังสือมีความเหมาะสม สะดวกต่อการใช้งาน				
	6.โต๊ะ เก้าอี้ ที่นั่งอ่านส่วนบุคคลพอเพียงกับ ผู้ให้บริการ				
	7.บริการตู้ล็อกเกอร์เก็บของสำหรับผู้มาใช้ บริการ				
	8.....				
	9.....				

วัตถุประสงค์	รายการคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
4. สภาพการให้บริการ/ ความต้องการ จัดบริการด้าน ทรัพยากรสารสนเทศ	1.การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย ให้บริการ สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้ใช้บริการ				
	2.ทรัพยากรสารสนเทศที่ความต้องการมีจำนวน เพียงพอกับการใช้ของผู้ใช้บริการ				
	3. ผู้ใช้บริการมีส่วนในการเสนอแนะในการ จัดหาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทย บริการ				
	4.ทรัพยากรสารสนเทศมีความหลากหลาย				
	5.ทรัพยากรสารสนเทศมีความทันสมัย				
	6.ระบบการจัดวางทรัพยากรสารสนเทศค้นหา ได้ง่าย				
	7.การจัดบริการฐานอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ เช่น ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ งานวิจัย วารสาร				
	8.....				
	9.....				
5. สภาพการให้บริการ/ ความต้องการ จัดบริการด้านอาคาร สถานที่	1.สำนักวิทยบริการตั้งอยู่ในที่ไปมาสะดวกแก่ ผู้ใช้บริการ				
	2.การจัดที่นั่งสำหรับค้นคว้าภายในสำนักวิทย บริการ				
	3.การจัดพื้นที่สำหรับจัดเก็บทรัพยากรสำนัก วิทยบริการ				
	4.สำนักวิทยบริการมีการจัดพื้นที่ให้บริการมี ความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย				
	5.พื้นที่บริเวณสืบค้นข้อมูลคอมพิวเตอร์เป็น สัดส่วนและสะดวกแก่การใช้งาน				
	6.การจัดบริการห้องประชุมกลุ่มย่อยเพื่อการ ค้นคว้า				
	7.การบริการห้องประชุมสัมมนา				
	8.การจัดพื้นที่ให้บริการต่างๆสัมพันธ์กัน				
	9.....				
	10.....				

วัตถุประสงค์	รายการคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
6. สภาพการจั้ดบริการ/ ความต้องการ จั้ดบริการด้านการ เข้าถึ้สารสนเทศ	1. เครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยค้้นคว้าสะดวกและ รวดเร็ว				
	2. การจั้ดทรัพยากรสารสนเทศให้เป็้นระเบียบ สะดวกต่อการเข้าถึ้				
	3. การเชื่อมโยงเครื่องข้ายสารสนเทศในระดับ สถาบัน ท้องถึ้นและสากล				
	4. มีเครื่องข้ายของสถาบันเพ็้ือการเข้าถึ้แหล่ง สารสนเทศของสถาบันอื่้น ๆ ได้				
	5. การประชาสัมพันธึ้กิจกรรมต่าง ๆ ฝ้านสื่อเช่น วารสาร หรือเว็้บไซ้ตของมหาวิทยาลัย				
	6.....				
	7.....				

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจั้ดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา

1. ด้านการบริการ

.....

2. ด้านบุคลากร

.....

3. ด้านวัสดุครุภัณฑ์

.....

4. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

.....

5. ด้านอาคารสถานที่

.....

6.ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ

.....
.....
.....

นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective Congruence: IOC) เกี่ยวกับสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเข้าถึงสารสนเทศโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ด้านการบริการ							
1.การให้บริการคำแนะนำที่อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2.บริการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต บริการเครื่องคอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3.บริการตอบคำถาม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
4.บริการยืม-คืน บริการจอง ชำระค่าปรับ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
5. บริการสื่อโซเชียลเพื่อความรู้และความบันเทิง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
6.บริการสิ่งพิมพ์เป็นตัวเล่มภายในห้องสมุด เช่น หนังสือ วิทยานิพนธ์วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
7. บริการทำบัตรสมาชิกห้องสมุด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
8. บริการแนะนำและสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
9. การสอน ฝึกอบรม ให้ความรู้ทางวิชาการด้านสารสนเทศในหัวข้อต่างๆ เช่น การใช้ห้องสมุด, เทคนิคการสืบค้นฐานข้อมูล เป็นต้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
10.การให้บริการตามลำดับก่อน-หลัง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
11.ระยะเวลาในการเปิดให้บริการมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
12.ขั้นตอนในการให้บริการ สะดวก รวดเร็ว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
13. มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัยในการให้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
14. มีเอกสาร/แผ่นพับแนะนำข้อมูลแก่ผู้ใช้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
15. การบริการถ่ายเอกสารพอเพียง	+1	+1	1	+1	+1	5	1
16. ความปลอดภัยในการใช้บริการ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8
17. อื่นๆ.....							
สภาพการจัดบริการ/ ความต้องการจัดบริการด้านบุคลากร							
1. มีบุคลากรให้คำแนะนำช่วยเหลือในส่วนบริการต่างๆของสำนักวิทยบริการได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2. มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพบรรณารักษ์เป็นอย่างดีคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3. มีจำนวนบุคลากรที่มีความสามารถในการบริหารจัดการ สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
4. บริการสื่อโซเชียลเพื่อความรู้และความบันเทิง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
สภาพการจั้ดบริการ/ ความต้องการจั้ดบริการด้านบุคลากร							
5. บุคลากรมีกิริยาวาจาสภาพ แต่งกายสุภาพเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
6. มีการให้บริการตลอดเวลา	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8
7. อื่นๆ.....							
สภาพการจั้ดบริการ/ ความต้องการจั้ดบริการด้านวัสดุครุภัณฑ์							
1.จำนวนครุภัณฑ์เพียงพอและเหมาะสมกับงานห้องสมุดและการให้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2.ชั้นวางหนังสือ ชั้นวางวารสาร และที่วางหนังสือพิมพ์มีความเหมาะสมและสะดวกต่อการใช้งาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3.จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศจากฐานข้อมูล OPACพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
4.การบริการเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
5.เคาน์เตอร์ ยืม-คืนหนังสือมีความเหมาะสมสะดวกต่อการใช้งาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
6.โต๊ะ เก้าอี้ ที่นั่งอ่านส่วนบุคคลพอเพียงกับผู้ใช้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
7.บริการตู้ล็อกเกอร์เก็บของสำหรับผู้มาใช้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
8. อื่นๆ.....							
สภาพการจั้ดบริการ/ ความต้องการจั้ดบริการด้านทรัพยากรสารสนเทศ							
1.การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายให้บริการสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2.ทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการมีจำนวนเพียงพอกับการใช้ของผู้ใช้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3. ผู้ใช้บริการมีส่วนในการเสนอแนะในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
4.ทรัพยากรสารสนเทศมีความหลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
5.ทรัพยากรสารสนเทศมีความทันสมัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
6.ระบบการจัดวางทรัพยากรสารสนเทศค้นหาได้ง่าย	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
7.มีการจั้ดบริการฐานอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ เช่น ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ งานวิจัย วารสาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
8. อื่นๆ.....							

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3	4	5		
สภาพการจัดบริการ/ ความต้องการจัดบริการด้านอาคารสถานที่							
1. สำนักวิทยบริการตั้งอยู่ในที่ไปมาสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2. การจัดที่นั่งสำหรับค้นคว้าภายในสำนักวิทยบริการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3. การจัดพื้นที่สำหรับจัดเก็บทรัพยากรสำนักวิทยบริการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
4. สำนักวิทยบริการมีการจัดพื้นที่ให้บริการมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
5. พื้นที่บริเวณสืบค้นข้อมูลคอมพิวเตอร์เป็นสัดส่วนและสะดวกแก่การใช้งาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
6. การจัดบริการห้องประชุมกลุ่มย่อยเพื่อการค้นคว้า	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
7. การบริการห้องประชุมสัมมนา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
8. การจัดพื้นที่ให้บริการต่างๆสัมพันธ์กัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
9. อื่นๆ.....							
สภาพการจัดบริการ/ ความต้องการจัดบริการด้านการเข้าถึง							
1. เครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยค้นคว้าสะดวกและรวดเร็ว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2. การจัดทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นระเบียบสะดวกต่อการเข้าถึง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3. มีการเชื่อมโยงเครือข่ายสารสนเทศในระดับสถาบัน ห้องถิ่นและสากล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
4. มีเครือข่ายของสถาบันเพื่อการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศของสถาบันอื่น ๆ ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
5. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ผ่านสื่อเช่น วารสาร หรือเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
6. อื่นๆ.....							

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง

แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ บุคคลภายนอกที่มาใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
2. ลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน
ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2. สภาพการจัดบริการและ ความต้องการจัดบริการชุมชนด้านการบริการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านอาคาร สถานที่ และ ด้านการเข้าถึงสารสนเทศต่างๆ ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ตอนที่ 3. ข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของ สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามในการวิจัยเพื่อประกอบการศึกษาระดับศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดบริการและ ความต้องการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาโปรดตอบแบบสอบถามตรงกับความเป็นจริงทั้งนี้เพื่อจะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และเกิดประโยชน์สูงสุดข้อมูลทั้งหมดจากการวิจัยนี้ผู้วิจัยจะเก็บรักษาเป็นความลับ นำไปใช้เฉพาะในการวิจัยเท่านั้นและไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการใช้บริการสำนักวิทยบริการของท่าน

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึง

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [] ข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

[] 1. ชาย [] 2. หญิง

2. สถานภาพ

[] 1. นักเรียน [] 2. นักศึกษา
 [] 3. ครู-อาจารย์ [] 4. ข้าราชการ
 [] 5. ประชาชนทั่วไป [] 6. อื่นๆ (ระบุ.....)

3. จบการศึกษาสูงสุด

[] 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี [] 2. ปริญญาตรี
 [] 3. ปริญญาโท [] 4. ปริญญาเอก

4. ท่านเป็นสมาชิกของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

[] 1. เป็น [] 2. ไม่เป็น

5. ช่วงเวลาใดที่ท่านสะดวกเข้าใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

[] 1. 08.00-12.00 น. [] 2. 13.00-16.00 น.
 [] 3. 16.00-20.00 น.

6. วันใดที่ท่านสะดวกเข้าใช้บริการของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

[] 1. วันจันทร์ – วันศุกร์ [] 2. วันเสาร์-วันอาทิตย์

7. ท่านมีวัตถุประสงค์ใดในการเข้าใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[] 1. ยืม - คืนทรัพยากรสารสนเทศ
 [] 2. เพื่อค้นคว้าข้อมูล
 [] 3. เพื่ออ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่มีในห้องสมุด
 [] 4. เพื่อใช้เป็นสถานที่ทำรายงานและวิทยานิพนธ์ วิจัย
 [] 5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8. ท่านรับรู้ว่าการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

จากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[] 1. การแนะนำของเพื่อน [] 2. จากสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ
 [] 3. จากเว็บไซต์ [] 4. อื่นๆ.(โปรดระบุ).....

ข้อความ	สภาพการจัดบริการ					ความต้องการจัดบริการ				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7. การบริการห้องประชุมสัมมนา										
8. การจัดพื้นที่ให้บริการต่างๆสัมพันธ์กัน										
9. อื่นๆ.....										
ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ										
1. เครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยค้นหาข่าวสารและรวดเร็ว										
2. การจัดทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นระเบียบสะดวกต่อการเข้าถึง										
3. มีการเชื่อมโยงเครือข่ายสารสนเทศในระดับสถาบันท้องถิ่นและสากล										
4. มีเครือข่ายของสถาบันเพื่อการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศของสถาบันอื่น ๆ ได้										
5. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ผ่านสื่อเช่นวารสาร หรือเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย										
6. อื่นๆ.....										

ตอนที่ 3. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

1. ด้านการบริการ

.....

2. ด้านบุคลากร

.....

3. ด้านวัสดุครุภัณฑ์

.....

4. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

.....
.....

5. ด้านอาคารสถานที่

.....
.....

6. ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ

.....
.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ภาคผนวก ค

1. หนังสือเชิญเข้าร่วมกลุ่มสนทนา
2. รายชื่อผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา
3. กิจกรรมการจัดกลุ่มสนทนา

ที่ ศธ 0564.11/37

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

21 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนา “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ”

เรียน ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ด้วย นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ รุ่นที่ 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ” ซึ่งเป็นการดำเนินการวิจัยในช่วงที่ 2 จะต้องมีการจัด
Focus Group เพื่อสรุปแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ ซึ่งผู้เข้าร่วม
สนทนาเป็นตัวแทนผู้ใช้บริการ ผู้บริหารสำนักวิทยบริการ อาจารย์โปรแกรมวิชาบรรณารักษ
ผู้ปฏิบัติงานสำนักวิทยบริการ บรรณารักษ์สำนักวิทยบริการ อาจารย์ผู้ควบคุมวิจัย และผู้วิจัย

ในการนี้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาสำนักวิทยบริการ
จึง ขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมสนทนาในครั้งนี้ ในวันที่ 6 เดือนธันวาคม พ.ศ.2551 ระหว่างเวลา
13.00-15.00 น. ณ ห้องประชุมชั้น 4 อาคารบรรณราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยาหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลินดา เกณฑ์มา)

คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บัณฑิตศึกษาศาสาบรรณารักษศาสตร์

โทร.02-473-7000 ต่อ 2000

ที่ ศธ 0564.11/373

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

21 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนา “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ”

เรียน บรรณารักษ์สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ด้วย นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ รุ่นที่ 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ” ซึ่งเป็นการดำเนินการวิจัยในช่วงที่ 2 จะต้องมีการจัด
Focus Group เพื่อสรุปแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ ซึ่งผู้เข้าร่วม
สนทนาเป็นตัวแทนผู้ใช้บริการ ผู้บริหารสำนักวิทยบริการ อาจารย์โปรแกรมวิชาบรรณารักษ์
ผู้ปฏิบัติงานสำนักวิทยบริการ บรรณารักษ์สำนักวิทยบริการ อาจารย์ผู้ควบคุมวิจัย และผู้วิจัย

ในการนี้ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาสำนักวิทยบริการ
จึง ขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมสนทนาในครั้งนี้ ในวันที่ 6 เดือนธันวาคม พ.ศ.2551 ระหว่างเวลา
13.00-15.00 น. ณ ห้องประชุมชั้น 4 อาคารบรรณราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยาหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลินดา เกณฑ์มา)

คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บัณฑิตศึกษาศาสาบรรณารักษศาสตร์

โทร.02-473-7000 ต่อ 2000

ที่ ศธ 0564.11/373

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

21 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนา “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ”

เรียน ผู้ปฏิบัติงานสำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ด้วย นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ รุ่นที่ 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ” ซึ่งเป็นการดำเนินการวิจัยในช่วงที่ 2 จะต้องมีการจัด
Focus Group เพื่อ สรุปแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ ซึ่งผู้เข้าร่วม
สนทนาเป็นตัวแทนผู้ใช้บริการ ผู้บริหารสำนักวิทยบริการ อาจารย์โปรแกรมวิชาบรรณารักษ
ผู้ปฏิบัติงานสำนักวิทยบริการ บรรณารักษ์สำนักวิทยบริการ อาจารย์ผู้ควบคุมวิจัย และผู้วิจัย

ในการนี้ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาสำนักวิทยบริการ
จึง ขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมสนทนาในครั้งนี้ ในวันที่ 6 เดือนธันวาคม พ.ศ.2551 ระหว่างเวลา
13.00-15.00 น. ณ ห้องประชุมชั้น 4 อาคารบรรณราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยาหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลินดา เกณฑ์มา)

คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บัณฑิตศึกษาศาสาบรรณารักษศาสตร์

โทร.02-473-7000 ต่อ 2000

ที่ ศธ 0564.11/373

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

21 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนา “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ”

เรียน อาจารย์ไพรแกรมวิชาบรรณารักษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ด้วย นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ รุ่นที่ 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ” ซึ่งเป็นการดำเนินการวิจัยในช่วงที่ 2 จะต้องมีการจัด
Focus Group เพื่อสรุปแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ ซึ่งผู้เข้าร่วม
สนทนาเป็นตัวแทนผู้ใช้บริการ ผู้บริหารสำนักวิทยบริการ อาจารย์ไพรแกรมวิชาบรรณารักษ์
ผู้ปฏิบัติงานสำนักวิทยบริการ บรรณารักษ์สำนักวิทยบริการ อาจารย์ผู้ควบคุมวิจัย และผู้วิจัย

ในการนี้ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาสำนักวิทยบริการ
จึง ขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมสนทนาในครั้งนี้ ในวันที่ 6 เดือนธันวาคม พ.ศ.2551 ระหว่างเวลา
13.00-15.00 น. ณ ห้องประชุมชั้น 4 อาคารบรรณราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยาหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลินดา เกณฑ์มา)

คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บัณฑิตศึกษาศาสาบรรณารักษศาสตร์

โทร.02-473-7000 ต่อ 2000

ที่ ศธ 0564.11/373

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

21 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนา “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ”

เรียน คุณณรงค์ ชาวชุมพวง

ด้วย นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ รุ่นที่ 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ” ซึ่งเป็นการดำเนินการวิจัยในช่วงที่ 2 จะต้องมีการจัด
Focus Group เพื่อสรุปแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ ซึ่งผู้เข้าร่วม
สนทนาเป็นตัวแทนผู้ใช้บริการ ผู้บริหารสำนักวิทยบริการ อาจารย์โปรแกรมวิชาบรรณารักษ
ผู้ปฏิบัติงานสำนักวิทยบริการ บรรณารักษ์สำนักวิทยบริการ อาจารย์ผู้ควบคุมวิจัย และผู้วิจัย

ในการนี้ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาสำนักวิทยบริการ
จึง ขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมสนทนาในครั้งนี้ ในวันที่ 6 เดือนธันวาคม พ.ศ.2551 ระหว่างเวลา
13.00-15.00 น. ณ ห้องประชุมชั้น 4 อาคารบรรณราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยาหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลินดา เกณฑ์มา)

คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บัณฑิตศึกษาศาสาบรรณารักษศาสตร์

โทร.02-473-7000 ต่อ 2000

ที่ ศธ 0564.11/373

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

21 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนา “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ”

เรียน คุณปรานี สุขอุดม

ด้วย นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ รุ่นที่ 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ” ซึ่งเป็นการดำเนินการวิจัยในช่วงที่ 2 จะต้องมีการจัด
Focus Group เพื่อสรุปแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ ซึ่งผู้เข้าร่วม
สนทนาเป็นตัวแทนผู้ใช้บริการ ผู้บริหารสำนักวิทยบริการ อาจารย์โปรแกรมวิชาบรรณารักษ
ผู้ปฏิบัติงานสำนักวิทยบริการ บรรณารักษ์สำนักวิทยบริการ อาจารย์ผู้ควบคุมวิจัย และผู้วิจัย

ในการนี้ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาสำนักวิทยบริการ
จึง ขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมสนทนาในครั้งนี้ ในวันที่ 6 เดือนธันวาคม พ.ศ.2551 ระหว่างเวลา
13.00-15.00 น. ณ ห้องประชุมชั้น 4 อาคารบรรณราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยาหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลินดา เกณฑ์มา)

คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บัณฑิตศึกษาศาสาบรรณารักษศาสตร์

โทร.02-473-7000 ต่อ 2000

ที่ ศธ 0564.11/373

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

21 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนา “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ”

เรียน คุณองอาจ วิจัยพัฒนา

ด้วย นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ รุ่นที่ 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ” ซึ่งเป็นการดำเนินการวิจัยในช่วงที่ 2 จะต้องมีการจัด
Focus Group เพื่อสรุปแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ ซึ่งผู้เข้าร่วม
สนทนาเป็นตัวแทนผู้ใช้บริการ ผู้บริหารสำนักวิทยบริการ อาจารย์โปรแกรมวิชาบรรณารักษ
ผู้ปฏิบัติงานสำนักวิทยบริการ บรรณารักษ์สำนักวิทยบริการ อาจารย์ผู้ควบคุมวิจัย และผู้วิจัย

ในการนี้ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาสำนักวิทยบริการ
จึง ขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมสนทนาในครั้งนี้ ในวันที่ 6 เดือนธันวาคม พ.ศ.2551 ระหว่างเวลา
13.00-15.00 น. ณ ห้องประชุมชั้น 4 อาคารบรรณราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยาหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลินดา เกณฑ์มา)

คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บัณฑิตศึกษาศาสาบรรณารักษศาสตร์

โทร.02-473-7000 ต่อ 2000

การจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group)
เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
วันที่ 6 ธันวาคม 2551
ณ ห้องประชุมชั้น 4 อาคารบรรณารักษณครินทร์

หลักการและเหตุผล

สำนักวิทยบริการ หรือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นแหล่งเก็บรวบรวมทรัพยากรทางปัญญาในรูปแบบต่าง ๆ และได้เปิดบริการมาพร้อม ๆ กับการเปิดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยตั้งแต่เริ่มต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นการให้บริการแก่ชุมชนและท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพของชุมชนในเขตความรับผิดชอบ

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาได้มีการจัดให้บริการชุมชน ด้านการบริการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านอาคารสถานที่ และ ด้านการเข้าถึงสารสนเทศต่าง ๆ และได้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดบริการภายใน สำนักวิทยบริการ ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว และตอบสนองผู้มาใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นสำนักวิทยบริการจึงเป็นแหล่งสารสนเทศที่จัดกระบวนการเรียนรู้และให้การศึกษาตามอัธยาศัยแก่ผู้มาใช้บริการ ตลอดจนเป็นที่พึ่งทางปัญญาสำหรับชุมชน

จากความสำคัญของสำนักวิทยบริการ หรือห้องสมุด ที่นอกจากจะเป็นแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่ใหญ่ที่สุดแล้วสำนักวิทยบริการ หรือห้องสมุดยังเป็นหน่วยงานสำคัญหน่วยงานหนึ่งของสถานศึกษาที่จะต้องพัฒนาบทบาทและการจัดบริการทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายและทันสมัยและให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มาใช้บริการและชุมชน โดยให้ทุกคนได้เข้ามาใช้ประโยชน์จากทรัพยากรห้องสมุดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้วิจัยได้จึงมีความสนใจศึกษาสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการของชุมชนที่มาใช้บริการสำนักวิทยบริการ ซึ่งยังไม่มี การศึกษามาก่อน ซึ่งผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้จะใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนในรูปแบบที่ทันสมัยเพื่อให้ผู้มาใช้บริการได้รับความสะดวก รวดเร็วพร้อมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของผู้มาใช้บริการมากยิ่งขึ้น และ เพื่อปรับปรุงการให้บริการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ผลการวิจัย และแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนร่วมกัน ระหว่างผู้เข้าร่วมสนทนา ผู้วิจัย/อาจารย์ผู้ควบคุมวิจัย และผู้ปฏิบัติงาน โดยมีผู้บริหารสำนักวิทยบริการ เป็นผู้ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมสรุปแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ

วิธีดำเนินการ

1. จัดเตรียมการดำเนินการจัดสนทนาร่วม
2. ประสานงานกับผู้เข้าร่วมสนทนา และเตรียมข้อมูล โดยจัดทำเป็นเอกสารสรุป เพื่อใช้ประกอบการสนทนา
3. จัดสนทนา โดยเน้นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากการจัดบริการชุมชนในด้านต่างๆ เพื่อการสรุปและรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลในด้านต่างๆ และภาพรวม เพื่อแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน

ระยะเวลาและสถานที่

วันที่ 6 ธันวาคม 2551 เวลา 13.00 – 15.00 น.
ณ ห้องประชุมชั้น 4 อาคารบรรณราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ผู้เข้าร่วมสนทนา

1. ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
2. อาจารย์ภาควิชาบรรณารักษ์
3. บุคลากรสำนักวิทยบริการ
4. บรรณารักษ์สำนักวิทยบริการ
5. ผู้ใช้บริการ
6. ผู้วิจัย
7. อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้รับผิดชอบ

ผู้วิจัย

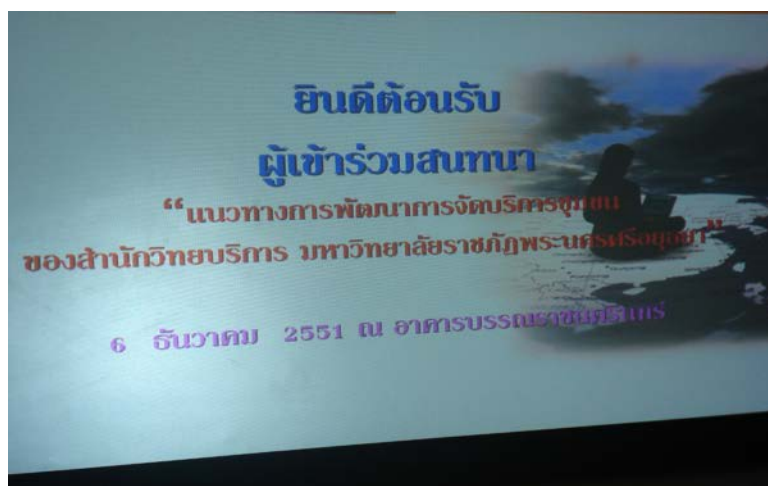
ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อการพัฒนาการจัดบริการชุมชน
2. ได้ข้อมูลทั้งด้านปริมาณและคุณภาพในการจัดบริการชุมชน และเพื่อใช้ประโยชน์ในการกำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชน ของสำนักวิทยบริการ
3. ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ ผู้ปฏิบัติงานสำนักวิทยบริการและผู้เข้าร่วมสนทนา ได้ความรู้เกี่ยวกับการจัดบริการชุมชนที่หลากหลาย จากผลการจัดบริการที่จะนำไปสู่การปรับปรุงแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนและการขยายผลต่อไป

รายชื่อผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา (Focus Group)
เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
วันที่ 6 ธันวาคม 2551 เวลา 13.00-15.00 น.
ณ ห้องประชุมชั้น 4 อาคารบรรณราชนครินทร์

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	นายจิรศักดิ์ ชุมวรานนท์	ผู้อำนวยการ
2	ผศ.กรรณทิพย์ เนียมถนอม	รองผู้อำนวยการ
3	นางละเอียด รามคุณ	บรรณารักษ์
4	นายธนาชาติ เจริญสุข	บรรณารักษ์
5	นายสายันต์ ชิตถุง	บุคลากรสำนักวิทยบริการ
6	นายณรงค์ ชาวชุมพวง	ผู้ใช้บริการ
7	นางปรานี สุขอุดม	ผู้ใช้บริการ
8	นายองอาจ วิจัยพัฒนา	ผู้ใช้บริการ
9	นางทัศนีย์ ทองมาก	อาจารย์โปรแกรมวิชาบรรณารักษ์
10	นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง	ผู้วิจัย
11	ดร. ชิดชัย สนั่นเสียง	อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ภาพกิจกรรมการจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group)
เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ในวันที่ 6 ธันวาคม 2551
ณ ห้องประชุมชั้น 4 อาคารบรรณราชนครินทร์

กิจกรรมการจัดกลุ่มสนทนาเพื่อร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมสรุปแนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ โดยศึกษาจากสภาพการจัดบริการและความต้องการจัดบริการชุมชน จากผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอกมาใช้บริการ

ภาพกิจกรรมการจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group)
เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา (ต่อ)

ผู้เข้าร่วมสนทนาต่างระดม
ความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางการ
พัฒนาการจัดบริการชุมชนของ
สำนักวิทยบริการ

ภาพกิจกรรมการจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group)
เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดบริการชุมชนของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา (ต่อ)

ผู้เข้าร่วมสนทนาซึ่งเป็น
ผู้ใช้บริการแสดงความ
คิดเห็น

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นายอรรถสิทธิ์ กิจที่พึ่ง

วันเดือนปีเกิด 26 ตุลาคม 2508

สถานที่เกิด อำเภอ บางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำแหน่งหน้าที่การงาน หัวหน้าฝ่ายบริการทรัพยากรสารสนเทศ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2527 มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย

อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พ.ศ. 2543 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ) การจัดการทั่วไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พ.ศ. 2551 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม)

บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

กรุงเทพมหานคร